

PÄRLBY

SKÖTTÄNGE

STÄLLBERGET

En historik omkring tre byar i Grangärde

Av Kjell Vadfors

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

Förord	3	Tuddu Ernfrid Karssons	42
Pärby,		Brandts	42
Historik	4	Skommar-Kalles-Arvids	43
Ägarlängd	7	Östman – Bengt Brandts	43
Fattighuset, Pärby		Stenkarotten	44
Föreståndare	9	Skjul Stig Janssons	46
Lärare	10	Ernfrid Petterssons	45
Arbetsfolk	11	Anders Matts	46
Understödsdagare	13	Skräddarns	47
Sköttänge		Gamla Lindkvista	48
Historik	16	Nya Lindkvists	49
Gårdarnas historia		Ortmans - Nyréns	49
Kilgården	17	Gammelgårds Jan-Eriks	49
Skommar Per Ers	17	Granlunds	50
Skommar Erik Ers	19	Vikströms	50
Knuts Erik Lars	20	Skolhuset	50
Skräddarns	20	Målar Helters	51
Kok-släkten	21	Tuddu Eskil Karlssons	51
Kok Per August Karlssons	22	Alvar Erikssons	52
Pellsgården	23	Kilås August Larssons	52
Ställbacken		Pellas Adolf Anderssons	52
Fröjdbergs Erik Ers	23	Olika verksamheter	53
Kok Fredrik Karlssons	24	Folkskolan	56
Blommengrens	24	Släktlängder, Ställberget	
Släktlängder, Sköttänge		Mugg Adolf Anderssons	56
Skommar Per Ers	25	Skommar Kalles	56
Skommar Erik Ers	26	Brandts	57
Skräddarns	29	Östman- Brandts	57
Kok-släkten	30	Stenkarotten – Tuddus	58
Kok Per Augusts	31	Skjul Stig Janssons	59
Pellassläkten	32	Ernfrid Petterssons	59
Ställbacken		Anders Matts	59
Fröjdbergs Eriks	33	Skräddarns	60
Kok Fredriks Karlssons	33	Lindkvist, Sture Larsson	61
Blommengrens	34	Ortmans – Nyréns	62
Söderströms	34	Gammelgårds Jan Eriks	63
Kilgården	35	Erik Janssons	64
Ställberget		Granlunds	64
Historik	36	Vikströms	64
Ställbergsgården	37	Skolan	64
Släktlängd för dito	38	Målar Helters	66
Ställberget — gårdarnas historia		Alvar Erikssons	66
Mugg-gården	40	Tuddu Eskil Karlssons	66
Ingvar Anderssons	41	Kilås August Larssons	67
Sigfrid Anderssons	41	Pellas Adolf Anderssons	67
		Kartbilaga	68

FÖRORD.

I skriftserien rörande byar i den nordöstra delen av Grangärde församling har nu turen kommit till byarna Pärby, Sköttänge och Ställberget.

I serien har tidigare publicerats redogörelser över byarna Karlsänge (1990), Saxhyttan (1993) och Östersaxen (1997). På liknande sätt som i dessa byar har historiken delats upp i två avsnitt. I det första avsnittet redogörs för gårdarnas historia. Härtill har även fogats en kortfattad biografi över respektive ägare. I det andra avsnittet redovisas släktlängder över alla som varit bosatta i byn fram till omkring år 1970. Vad beträffar Pärby har det dock tyvärr ej varit möjligt att ta med alla som vistats här. Detta på grund av det mycket stora antal personer, som under kortare eller längre tid funnits på Pärby. Enbart under perioden 1879 till 1909 var här 1135 understödstagare.

Källmaterial har varit kyrkoarkivalierna i Grangärde Kyrkoarkiv i form av dop- och födelseböcker, lysnings- och vigselböcker, död- och begravningsböcker samt husförhörlängder och församlingsböcker. I sammanhanget kan nämnas, att Grangärde Kyrkoarkiv är ett av de förnämsta i hela landet, med noteringar ända tillbaka till 1628. Tyvärr har nu arkivet flyttats från Grangärde till Landsarkivet i Uppsala (Juni 2000).

Vidare har utnyttjats uppgifter ur domböckerna för Västerbergslags Häradsrätt. Gårdsarkiven har även de varit en värdefull kunskapskälla vad beträffar gårdarnas historia. Storskifteshandlingar och Laga Skifteshandlingar har kompletterat materialet, såsom även en del muntliga uppgifter.

Grangärde i september 2000

Kjell Vadfors.

Materialet omredigerat 2014 och kompletterat med uppgifter hämtade från Sveriges Släktforskarförbunds CD-romskivor: Sveriges befolkning 1970 och 1980 samt Sveriges dödbok 1901-2009.

PÄRLBY.

EN KORTFATTAD HISTORIK.

Gården är belägen på västra sidan av sjön Saxen i den nordvästra delen av Grangärde församling. Namnet Pärby är ursprungligen en förvanskning av Pellby, och torde kunna härledas från mansnamnet Pelle = Per.

Även om platsen fick en fast bosättning först på 1740-talet, synes dock Pärby ha mycket äldre anor. Namnet omnämns första gången i domboken 1675, då prästen **Georgius Tillaeus** fick första uppbudet på ett gammalt boställe Pelleby, som han för 17 1/2 skeppund tackjärn hade inköpt av Anders Hansson i Östanmyra, Hans Esbjörnsson i Rossa samt Israel Classon i Sunnansjö. Uttrycket ”gammalt boställe” antyder att här kan tidigare ha funnits en gård eller möjligen fäbodställe. Eftersom namnet Pellby inte finns med i några av de skattelängder som påbörjades 1539, får man förmoda att denna ursprungliga bebyggelse är äldre än så. I sammanhanget kan nämnas, att enligt gammal tradition skall det ha funnits en äldre bebyggelse i området.

Som redan omnämnts inköptes Pärby av Georg Tillaeus, vilken sannolikt utnyttjade platsen som fäbodställe. Denne var född 1614 i Tylla by i Torsång (härav namnet Tillaeus), och han blev komminister i Grangärde 1642. Utnämndes till kyrkoherde här 1664. Tillaeus avled den 15 juni 1695. Han efterträddes av sin måg **Lars Fahlander**, vilken även ärvde Pärby. Fahlander var född 1653 i Rättvik och tillträdde tjänsten som kyrkoherde i Grangärde 1695. Lars Fahlander avled den 7 september 1713.

Pärby ärvdes av sonen **Johan Fahlander**, född 1685 i Grangärde, vilken blev kyrkoherde här 1716 med Konung Karl XII fulmakt. Den tidigare kyrkoherden Georg Gezelius hade då tvingats frånträda tjänsten här i Grangärde, sedan Johan Fahlander hävdat att han hade större rätt till ämbetet, emedan hans fader tidigare innehått kyrkoherdebefattningen. Fahlanders handlande väckte en hel del irritation bland ortsborna, vilka ansåg att Fahlander behandlat sin företrädare Gezelius illa. Bland annat skylldes man den stora kyrkobränden 1716 på Fahlander, då man menade att den var Guds straff. Johan Fahlander gick ett tragiskt öde tillmötes. Vid Dalaupproret 1743 anklagades han för att ha ställt sig på allmogens sida, och dömdes av Hovrätten till 20 dygn på vatten och bröd och förvaring på fästning, samtidigt som han berövades prästämbetet. Han fördes till Jönköpingshus, där han sägs ha avlidit tre år senare, nämligen 1746. Enligt en annan uppgift skall han ha dött i Marstrand.

Fahlanders hustru **Catharina Borelia** och sonen **Andreas Fahlander** tvingades lämna Prostgården i Grangärde och flyttade nu till Pärby, där de blev de första bofasta invånarna. Catharina Borelia, som var född i Stockholm 1692 avled på Pärby 1772 i en ålder av 80 år. Andreas Fahlander, vilken titulerades bergsman, blev kvar på Pärby under resten av sitt liv. Han var född 1718 i Grangärde Prostgård och avled på Pärby 1773, då han var endast 54 år. Dödsorsaken är okänd eftersom dödboken från Grangärde saknas för denna tid. Andreas Fahlander var gift tvenne gånger. Första hustrun hette **Greta Lisa Gahn**, född 1722 i Stora Tuna. Hon avled efter 13 års äktenskap den 17 mars 1764. Födde 7 barn. Andra hustrun hette **Christina Ersdotter**, född 1743 i Norr Västansjö, dit hon flyttade åter efter makens död. Hon födde 4 barn. Inget av barnen blev kvar på orten, och den Fahlanderska eran på Pärby synes därmed ha avslutats.

Fahlander efterträddes av en inspektor vid namn **Nils Warg**, född 1736 i Säter. Varken han eller hustrun **Greta Stina Björk** tycks ha varit släkt med Fahlander. Greta Stina Björk var född 1740 i Skinnskatteberg och dotter till trädgårdsmästaren Lars Björk, född 1709 i Sörmland, vilken en tid varit bosatt på Prästhyttan, men sedan flyttat till Pärby. Greta Stina Björk hade tidigare varit gift med inspektoren Christian Lundin på Prästhyttan, född 1730 i Skåne. Hon avled den 27 maj 1804 i en ålder av 63 år och hon sades då ha levat mycket berömligt. Död av tärande sjukdom och vattusot. Nils Warg överlevde hustrun med 10 år. Han avled den 23 juni 1814 av vattusot, 77 år gammal. Äktenskapet var barnlöst. Greta Stina Björks barn med Christian Lundin blev förfäder till släkten Lundin här i Grangärde. En gren av släkten har i relativt sen tid varit bo-satt på Hyttriset vid Nyhammar.

Efter Nils Wargs död 1814 tillträdde inspektoren och Kommissionslantmätaren **Nils Dahlman**, vilken var värmlänning, och som tidigare varit bosatt på Bruksgården vid Saxhyttan. Ett minne efter honom här i bygden är den s.k. Dahlmans damm vid Karlsänge. Han var född 1752 i Karlstad och avled på Pärby den 13 april 1834 av ålderdomsbräcklighet, 82 år gammal. Nils Dahlman skall enligt uppgift ha varit musikintresserad och en duktig fiolspelman. Hans hustru **Christina Lindberg** var född 1756 i Bro socken i Värmland, dotter till Fredrik Lindberg och Anna Norstedt. Efter makens död flyttade hon till Hästberget där hon avled den 2 juni 1845 av ålder-domssvaghet, 88 år gammal. Hennes uppförande sades enligt dödboken ha varit arbetsamt. Födde två barn.

Nils Dahlman efterträddes av mågen, handelsmannen **Erik Åkerblad**, född 1783 i Hedemora. Han drunknade på sjön Saxen utanför Saxhytteåns mynning den 16 november 1839 då han var 57 år gammal. Han var gift med **Anna Greta Dahlman**, född 1786 i Karlstad, vilken överlevde mannen med 10 år. Hon dog den 8 april 1850 av tvinsot, 63 år gammal. Uppgavs ha levat kristligt och stilla. Äktenskapet var barnlöst. Efter hennes död tillträdde bruksinspektorn **Carl Fredrik Wessling**, vilken var född 1812 i Heds församling. Han blev kvar på Pärby fram till år 1878, då gården såldes och här inrättades fattighus. Wessling, som var gift tvenne gånger, flyttade med sin familj till Björktorpen den 7 november 1878.

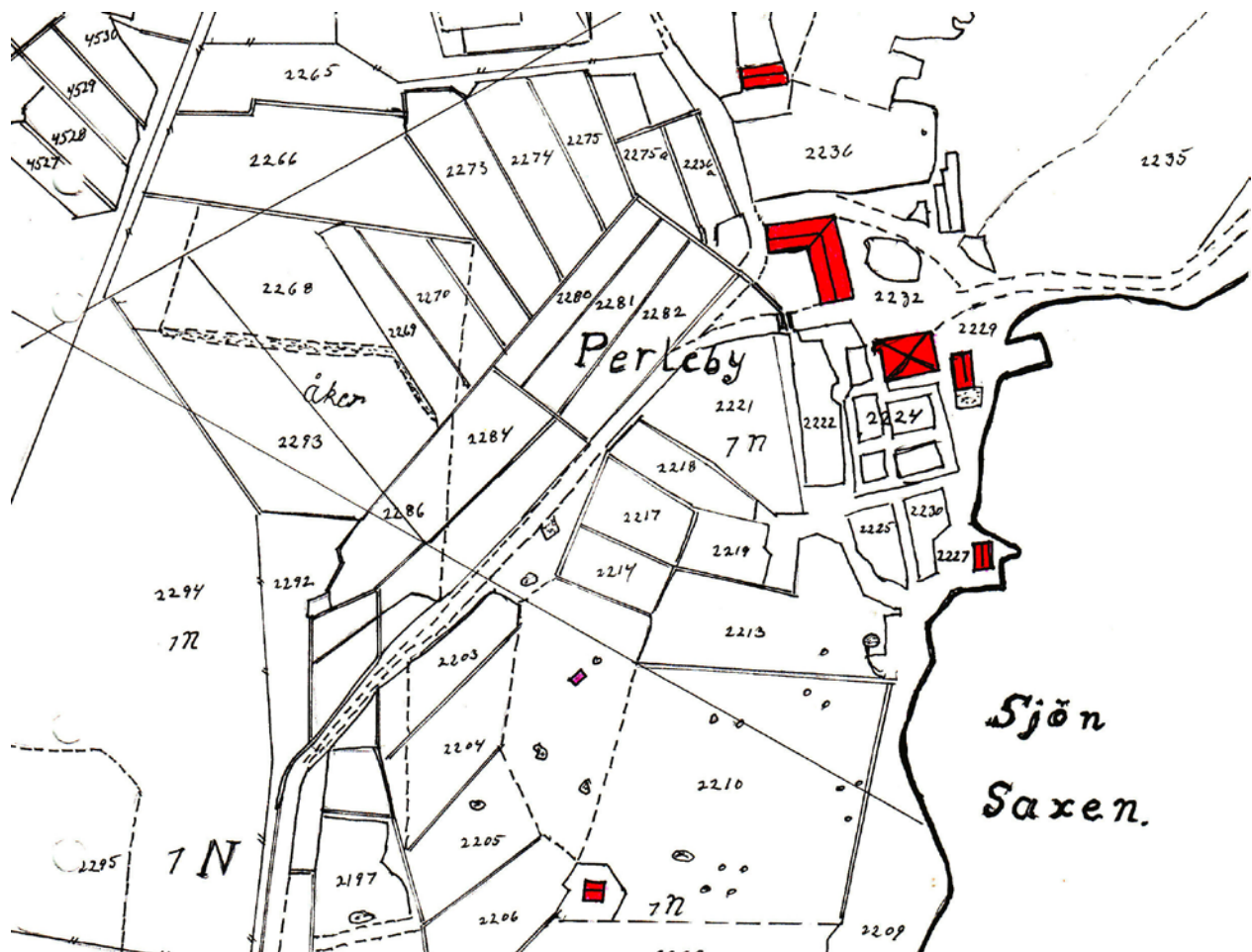
Den förste föreståndaren i det nyinrättade fattighuset var **Carl Gustaf Vedberg**, född 1845 i Ervalla. Han tillträdde tjänsten 1878 och var inflyttad från Björnhyttan. Han blev sedan kvar här fram till 1909, då han flyttade till Lindesberg. Ny föreståndare blev nu **Johan Alfred Flodström**, född 1870 i Malingsbo, vilken flyttade in på Pärby den 31 december 1909. Tio år senare, den 31/12 1919, flyttade han till Söderala, och ny föreståndare blev nu *Emil Larsson*, född 1885 i Linde. Han anges ha inflyttat från Vingåker den 26 juni 1920. Redan 1925 slutade han sin tjänst här, och flyttade till Frötuna. Han efterträddes av **Svante Nilsson**, född 1893 i Ramsdala i Blekinge.

Svante Nilsson kom med sin familj närmast från Svärdsjö, varifrån de inflyttade till Pärby den 17 april 1925. Han var gift med **Anna Sofia Lindgren**, född 1883 i Lund. Svante Nilsson blev sedan kvar den återstående tiden som Pärby var ålderdomshem, dvs fram till år 1948. År 1878, när Pärby blev fattighus, uppfördes en logementsbyggnad, som tillika med gamla Sjukhuset och Skolhuset blev färdigt 1879, då de första understödstagarna kunde inkvarteras. Vistelsen på Pärby var vid denna tid för många en långt ifrån angenäm upplevelse. En inblick i hur det kunde vara får man genom Dan Anderssons gripande dikt "En gamling", som just hänsyftar på Pärby, och som har verklighetsbakgrund. År 1911 upprättades en ny ordningsstadga, som man nog måste beteckna som mycket sträng.

Det officiella namnet på anläggningen var nu Grangärde Ålderdoms- och Försörjningshem. Till anläggningen hörde även ett jordbruk, där de understödstagare som var tillräckligt friska arbetade. Den gamla huvudbyggnaden från 1878 blev kvar till 1909, då den revs och flyttades över sjön Saxen, där den nu blev vilohem under namnet Saxenborg. En ny, större byggnad av sten, uppfördes nu vid Pärլby, vilken är identisk med den byggnad som nu finns på platsen.

Så småningom övergick anläggningen från att vara fattighus till att bli ålderdomshem. Pärլby fyllde därefter denna uppgift fram till 1948, då man sålde anläggningen till dåvarande Medicinalstyrelsen. Ett nytt ålderdomshem utan jordbruk uppfördes vid Sunnansjö och kom att kallas Tallmogården. Pärլby blev nu istället annex under Sätters mentalsjukhus.

Även uppgiften som annex under Säter tog sedermera slut, och Pärլby har senare även fungerat som flyktingförläggning på 1980-talet. Man kan således sammanfatta med att Pärլby har haft en lång och omväxlande historia. Den intresserade kan finna mer att läsa om Pärլbys tid som fattighus i tidskriften Gränge nr 8 samt nr 15-16.

Karta över Pärլby upprättad i samband med Laga Skiftet 1866-1876.

ÄGARLÄNGD FÖR PÄRLBY.

Kyrkoherden

Georgius Tillaeus, f. 7/9 1614 i Tylla, Torsång, gift 16/6 1644, död 15/6 1695

Hustru: Elisabet Bengtsdotter, f. /2 1623 i Arboga, död 18/6 1698

Barn: Malin, f. 4/10 1646 i Kyrkbyn, död 19/3 1654
Andreas, f. 20/5 1648 ibm. Kyrkoherde i Rättvik, död 1714
Agneta, f. 27/10 1650 ibm. död 1651
Elisabet, f. 24/8 1655 ibm. Se nedan
Johannes, f. 21/8 1658 ibm. Kyrkoherde i Svärdsjö
Catharina, f. 7/2 1660 ibm.
Petrus, f. 20/1 1663 ibm. Domprost i Västerås

Kyrkoherden

Lars Andrae Fahlander, f. 14/8 1653 i Rättvik, gift 6/1 1677, död 7/9 1713

Hustru: Elisabet Tillaea, f. 24/8 1655 i Kaplansgården, Grangärde, död 14/12 1714

Barn: Andreas, f. 9/1 1678 i Kyrkbyn. Komminister i Grytnäs
Maria, f. 2/7 1679 ibm. Gift med Kyrkoherde Johan Lundberg i Åhl
Georgius Laurentius, f. 9/5 1681 ibm. Bergsbrukare i Bergsbo
Elisabet, f. 30/7 1683 ibm. G.m. Kyrkoherde Lindelius i Himmeta
Johannes Laurentius, f. 24/8 1685 ibm. Se nedan
Lars, f. 9/9 1687 ibm. Bergsman vid Elvkarnoret
Catharina, f. 10/5 1689 ibm. G.m. Kyrkoherde Tedenius i Wika
Petrus, f. 21/12 1691 i Prostgården
Jacobus, f. 23/7 1694 ibm
Ericus, f. 1/6 1696 ibm
Anna, f. 20/8 1698 ibm

Kyrkoherden

Johannes Laurentius Fahlander, f. 24/8 1685 i Kyrkbyn, gift 1/5 1716, död 1746

Hustru: Catharina Borelia, f. 1692 i Stockholm, död 1772 på Pärլby

Barn: Maria Elisabet, f. 10/6 1717 i Prostgården
Andreas, f. 5/12 1718 ibm. Se nedan
Elisabet Christina, f. 6/4 1720 ibm. Gift med Bruksinspektör Groth
Catharina, f. 8/11 1721 ibm
Eva Maria, f. 7/6 1724 ibm. Gift med målarmästare Svedin i Falun
Sara Margareta, f. 1/4 1726 ibm. Gift med Adjunkten Mathias Salenius
Anna Magdalena, f. 9/12 1727 ibm. tvilling. G.m. Lars Fahlander
Johan, f. 9/12 1727 ibm. tvilling. Bruksinspektör på Lillheden
Lars Fredrik, f. 9/6 1729 ibm. Tenngjutare i Hudiksvall
Hedvig Beata, f. 13/11 1731 ibm. G.m. Tenngjutare Norelius i Hedemor

Anm. Ovanstående tre generationer Kyrkoherdar var bosatta i Grangärde Kyrkby, men ägde Pärլby, som de troligen brukade som fäbod.

Forts. ägarlängd för Pärլby.

Bergsmannen

Andreas Fahlander, f. 5/12 1718 i Prostgården, gift 1750 och 1764, död 1773 på Pärլby

Hustru: Greta Lisa Gahn, f. 30/11 1722 i St. Tuna, gift 28/6 1750, död 17/3 1764

Hustru: Christina Ersdotter, f. 8/12 1743 i Norr Västansjö, gift 18/12 1764

Barn: Johannes, f. 5/2 1752 i Pärլby
Catharina, f. 9/9 1753 ibm
Greta Elisa, f. 16/6 1755 ibm
Sara Christina, f. 18/10 1757 ibm
Andreas, f. 13/3 1760 ibm
Anna Magdalena, f. 27/4 1761 ibm
Lars Fredrik, f. 6/1 1763 ibm. död 2/9 1763

2:a giftet: Johanna Beata, f. 13/6 1766 ibm
Maria Regina, f. 1/6 1768 ibm
Hedvig Ulrica, f. 10/6 1770 ibm
Christina Gustava, f. 11/2 1773 ibm

Inspektoren

Nils Warg, f. 2/12 1736 i Säter, gift 14/6 1778, död 23/6 11814 på Pärլby

Hustru: Greta Stina Björk, f. 1740 i Skinnskatteberg, gift 1771 och 1778, död 27/5 1804

Styvbarn: Anna Greta Lundin, f. 12/5 1772 i Prästhyttan. Se nedan
Fredric Christian Lundin, f. 11/8 1775 ibm. Se nedan
Christina Ulrica Lundin, f. 1774 ibm

Fredric Christian Lundin, f. 11/8 1775 i Prästhyttan, gift 7/10 1816, drunknad 1829

Hustru: Ulrica Gustava Dahlgren, f. 15/11 1796 i Värmland, utflyttad 1837

Barn: Stina Gustava, f. 9/8 1818 i Saxhyttan. G.m. Carlvalls Erik Jansson
Carl Erik, f. 6/9 1819 ibm
Jan Fredric, f. 5/2 1823 ibm

Bergsmannen, Snickar

Olof Larsson, f. 9/12 1765 i Saxhyttan, gift 9/10 1804

Familjen utflyttad till
Hästberget 1815

Hustru: Anna Greta Lundin, f. 12/5 1772 i Prästhyttan

Barnlösa:

Inspektoren och Kommissionslantmätaren

Nils Dahlman, f. 8/6 1752 i Värmland, inflyttad från Saxhyttan 1815, död 13/4 1834

Hustru: Christina Maria Lindberg, f. 22/12 1756 i Bro, Värmland, död 2/6 1845 i Hästberget

Barn: Anna, f. 20/8 1786 i Karlstad. Gift med Åkerblad nedan
Nils Gustaf, f. 24/7 1788 ibm. Till Orsa 1817

Handelsmannen

Erik Olof Åkerblad, f. 1783 i Hedemora, gift 23/10 1814, drunknad 16/11 1839

Hustru: Anna Greta Dahlman, f. 20/8 1786 i Karlstad, död 8/4 1850

Fosterdottern Catrina Bäckström, f. 5/4 1806 i Värmland

Ägare i en mellanperiod är en Patron Öberg, vilken inte var bosatt på Pärլby.

Ny ägare: C.F. Wessling. Se nedan

Bruksinspektorn

Carl Fredric Wessling, f. 27/7 1812 i Heds socken, gift 1840 och 1855

Hustru: Johanna Casparsson, f. 11/6 1820 i Husby socken, gift 1840, död 9/10 1854

Hustru: Hedda Maria Norberg, f. 4/8 1882 i Frösthult, gift 23/9 1855

Barn:
Hilma Charlotta, f. 13/5 1846 i Vahlbo
Alida Johanna, f. 15/9 1847 ibm
Fanny Fredrika, f. 7/3 1849 ibm
Ludvig Carl Leopold, f. 10/10 1850 ibm
Ida Elisabet, f. 25/7 1852 i

2:a giftet:
Henning Fredric Emanuel, f. 14/7 1856 i Sunnansjö
Gustaf Adolf Esaias, f. 30/7 1860 ibm
Thor Isidor Alexander, f. 12/12 1862 i Pärby
Artur Johan Knut, f. 24/4 1867 ibm

Anm. Familjen inflyttad från Vahlbo 1853. Utflyttad till Björkorp vid Grängesberg 7/11 1878.

System Hilda Elisabet Wessling, f. 20/11 1830 i Norberg

Änkefru Fanny Fredrika Norén, född Wessling 7/3 1849 i Vahlbo, gift 12/3 1870, änka 12/10 1871, inflyttad hit 13/11 1873

Sonen Johan Robert, f. 19/6 1870 i Kyrkbyn, död 11/4 1879

Skrivaren

Sven Emanuel Norberg, f. 13/2 1821 i Frösthult, inflyttad 1861

Kronolänsmannen

Frans Albert Andersson, f. 21/1 1849 i Mjölby, inflyttad 27/10 1871

Utflyttad 12/11 187. Pärby Gård blir fattighemman från och med 1879.

FATTIGHUSET – ÅLDERDOMSHEMMET.

FÖRESTÅNDARE VID PÄRLBY.

Fattighusföreståndare

Carl Gustaf Andersson Vedberg, f. 18/10 1845 i Ervalla, Örebro län, gift 31/12 1876

Hustru: Christina Carolina Carlsdotter, f. 23/4 1843 i Ervalla

Barn;
Carl August, f. 13/8 1878 i Björnhyttan
Anna Matilda, f. 14/3 1880 i Pärby
Carl Oskar, f. 29/4 1883 ibm
Carl Gustaf, f. 15/8 1885 ibm
Anna Catharina, f. 16/11 1887 ibm

Anm. Familjen inflyttad från Björnhyttan i Grangärde 1879.
Utflyttad till Lindesberg 29/3 1909

Fattigvårdsföreståndare

Johan Alfred Flodström, f. 14/3 1870 i Malingsbo, gift 27/10 1897

Hustru: Emma Wallenström, f. 24/2 1865 i Björklinge

Barn: Elvor Birgitta, f. 6/7 1899 i St.Skedvi

Anm. Familjen inflyttad från Hedemora 31/12 1909

Utflyttad till Söderala 31/12 1919

Fattigvårdsföreståndare

Emil Larsson, f. 31/1 1885 i Linde, gift 15/10 1910

Hustru: Hanna Andersson, f. 10/3 1883 i Viker

Barn: Sigrid Linnéa, f. 15/6 1911 i Grythyttan
Hanna Elisabet, f. 11/9 1912 ibm

Anm. Familjen inflyttad från Vingåker 12/6 1920

Till Frötuna den 29/4 1925

Ålderdomshemsföreståndare

Nils Svante Eugen Nilsson, f. 9/3 1893 i Ramsdala, Blekinge, gift 9/3 1920

Hustru: Anna Sofia Lindgren, f. 16/4 1883 i Lund, Skåne

Barn: Nils Åke, f. 20/3 1921 i Adolf Fredriks förs.
Eva Kajsa, f. 10/12 1932 i Pärby

Anm. Familjen inflyttad från Svärdsjö den 17/4 1925 Utflyttad från Pärby 1948, sedermera till Blekinge. Svante Nilsson avliden i Jönköping den 17/11 1970 och hustrun den 30/5 1968, Även hon i Jönköping.

Pärby upphörde som ålderdomshem 1948 och åldringarna flyttades till Tallmogården vid Sunnansjö. Pärby blev nu annex under Sätters mentalsjukhus.

LÄRARE VID PÄRLBY.

Barnaläraren

Carl Henning Lindberg, f. 23/5 1831 i Mogata, Östergötlands län

Inflyttad 1860, utflyttad 1862

Skollärarinnan

Carolina Pettersdotter, f. 28/5 1825 i Hagbo, Västmanland, änka 1865

Till Nord Amerika 7/11 1880

Folkskolläraren

Per Eriksson, f. 30/10 1849 i Malung, gift 29/12 1880

Hustru. Margareta Maria Söderberg, f. 15/4 1856 i Sundborn

Barn: Paulus, f. 16/3 1882 i Pärby
Anna, f. 26/5 1885 ibm

Småskollärarinnan

Johann Erika Gustafsson, f. 10/11 1866 i Gustafs, inflyttad 3/11 1889

Utflyttad till Hjärphöjden 1890

Småskolläraren
August Andersson, f. 7/1 1869 i Saxhyttan

Lärarinnan
Elin Karolina Johansson, f. 29/6 1891 i Stora Tuna

FAMILJEN TJÄDER.

Per Matsson Tjäder, f. 13/2 1837 i Säfsnäs, gift 1858, bortrymd 1886
Hustru: Anna Ersdotter, f. 11/5 1834 i Säfsnäs
Barn: Carl Johan, f. 16/7 1860 i Säfsnäs. Se nedan
Gustaf, f. 27/3 1864 i Grängesberg. Till Falun
August, f. 16/6 1866 ibm. Folkskollärare. Till Björnhyttan
Per Erik, f. 15/11 1872 i S. Räfåla. död 7/4 1883

Småskolläraren
Carl Johan Tjäder, f. 16/7 1860 i Säfsnäs, död 27/7 1921
Hustru: Anna Sofia Andersson, f. 21/7 1867 i Pullingberg

Anm. Carl Johan Tjäder, vilken var ofärdig, kom som lärare till Saxhyttan 1885, där han stannade till 1892, då han flyttade till Gänsen. På kvällstid tjänstgjorde han som mjölnare i Saxhyttan. En sommar arbetade han även i Anders Erssons såg i Karlsänge.

ARBETSFOLK VID PÄRLBY.

Dagkarlen
Anders Persson, f. 13/10 1780 i Bergsbo, gift 20/11 1813,
Hustru. Stina Lisa Hellström, f. 5/2 1790 i Ludvika
Barn: Anders, f. 21/2 1815 i Elvkarnoret

Dagkarlen
Olof Ersson, f. 31/5 1802 i Hedbyn
Hustru: Sara Persdotter, f. 1802 i Norrbärke
Barn: Sara Sophia, f. 1824 i Norrbärke
Per Olof, f. 29/7 1829 i Hedbyn
Johanna, f. 9/10 1831 i Pärby

Familjen inflyttad från
Norrbärke 1827.
Utflyttad 1834

Dagkarlen
Anders Persson, f. 3/11 1805 i Ramsberg, gift 27/10 1837
Hustru: Catharina Carlsdotter, f. 5/12 1810 i Ramsberg
Barn: Sophia, f. 7/11 1838 i Pärby

Statdrängen
Erik Ersson, f. 27/8 1805 i W.Schedvi, gift 29/11 1835
Hustru: Karin Persdotter, f. 1810 i Norr Västansjö
Barn: Sara, f. 30/8 1837 i Botåker
Petter, f. 22/7 1840 ibm

Drängen

Per Andersson, f. 21/4 1815 i Uvtjärnssveden, gift 1/9 1839

Familjen till Lågnäset
år 1845

Hustru: Anna Jansdotter, f. 17/11 1817 i Lågnäset

Barn: Petter, f. 8/2 1841 i Sör Västansjö
Daniel, f. 30/3 1842 i Broby
Jan, f. 17/9 1845 i Pärby
Erik, f. 5/12 1849 i Lågnäset

Statdrängen

Anders Gustaf Persson, f. 19/10 1826 i Kyrkbyn, gift 13/10 1851

Hustru: Stina Sophia Persdotter, f. 29/6 1832 i Stensbo

Barn: Johanna Sophia, f. 31/5 1853 i Norrbärke
Gustaf Adolf, f. 20/3 1861 i Pärby

Anm. Familjen inflyttad från Norrbärke 1854.

Utvandrad till Nord Amerika 10/6 1869

Patron Öbergs statdräng, Hyttkärrs

Petter Persson, f. 28/7 1822 i Norr Västansjö, gift 19/7 1851

Familjen till Laxsjön
år 1857

Hustru: Sara Lisa Ersdotter, f. 16/7 1822 i Roskänge

Barn: Sara Stina, f. 16/4 1852 i Pärby
Petter, f. 2/1 1854 ibm
Johanna, f. 19/10 1855 ibm
Carolina, f. 22/1 1857 ibm
Anders, f. 11/3 1860 i Laxsjön

Wesslings statdräng, sedermera Rättaren

Per Ersson, f. 10/11 1835 i Täppan, gift 20/2 1858

Hustru: Sara Persdotter, f. 19/8 1835 i Norrbo, död 19/12 1887 i Pärby

Barn: Sara Stina, f. 23/4 1858 i Norrbo
Johanna Frdrica, f. 31/3 1860 i Källfallet
Anna Maria, f. 28/3 1862 i Pärby
Per Johan, f. 9/6 1865 ibm
Karl Erik, f. 28/1 1868 ibm
Gustaf Adolf, f. 31/3 1871 ibm
Hilda Regina, f. 7/6 1877 ibm
Elin Elisabet, f. 10/2 1882 ibm

Anm. Per Ersson med de två yngsta döttrarna (Hilda och Elin Granbäck)
flyttade till Ställberget 1891.

Statdrängen

Daniel Persson, f. 27/6 1833 i Norrbärke, gift 8/1 1861

Familjen inflyttad från
Torsång 1864. Till
Grängesberg 1867

Hustru: Sara Lisa Magnusdotter, f. 28/3 1836 i Bergsbo

Barn: Albertina, f. 12/12 1861 i Torsång
Ulrika, f. 16/3 1863 ibm
Maria Elisabet, f. 27/7 1865 i Bergsbo
Johan Fredrik, f. 16/10 1867 i Pärby
Carl, f. 25/8 1870 i Grängesberg

Drängen

Johan Nilsson, f. 6/5 1836 i Wiby, Örebro Län, gift 17/11 1867 Inflyttad 24/10 1872
Hustru: Anna Lisa Andersdotter, f. 30/6 1840 i Karlskoga Utflyttad 23/12 1873
Barn: Carl Johan, f. 8/1 1868 i Örebro
 Erik Henning, f. 16/3 1870 ibm
 Alma Kristina, f. 12/4 1872 i Grangärde

Pigan Maja Persdotter, f. 18/6 1833 i Norrbo, utflyttad 21/10 1868

Barn: (oä) Hans Erik, f. 13/11 1864 i Grangärde
 Johanna Matilda, f. 17/3 1866 ibm

Inhyses, pigan

Johanna Persdotter, f. 21/4 1839 i Saxberget, inflyttad 1861, utflyttad 1879

Barn: (oä) Ida Olivia, f. 5/2 1861 i Sunnansjö
 Susanna Elisabet, f. 18/10 1872 i Pärby
 Carl Ernst, f. 28/7 1875 ibm

Statkarlen

Erik Eriksson, f. 26/3 1866 i Vintrosa, gift 21/6 1907
Hustru: Lisa Larsdotter, f. 12/2 1872 i Dala-Järna
Barn: Johan Larsson, f. 2/1 1898 i Nås (hennes)
 Edit Elisabet, f. 2/10 1904 ibm (hennes)
 Erik Artur, f. 13/4 1907
 Elsa Amelia, f. 16/4 1912

Fördrängen

Johan Stenvist, f. 14/1 1883 i Stenberget, gift 8/3 1913
Hustru: Johanna Kristina Pettersson, f. 2/3 1890 i Kvarngärde, Sunnansjö
Barn: Iris Viktoria, f. 22/8 1911 i Kvarngärde
 Elly Birgitta, f. 7/10 1913 i Pärby

Maskinisten

Karl Einar Jansson, f. 15/6 1897 i Hängenbodarna, gift 12/3 1921
Hustru: Hilma Kristina Granlund, f. 16/9 1896 i Ställberget
Barn: Karl Henry, f. 26/4 1923 i Pärby
 Sten Sture Larsson, f. 23/7 1921 i Laxsjön (fosterson), till Ställberget

DE FÖRSTA UNDERSTÖDSTAGARNA VID PÄRLBY.

Inflyttade 1879.

Änklingen, Baddå

Jan Persson, f. 10/3 1803 i Rifallet, gift 1833, änking 1839, död 21/2 1882
(1836 straffad för fylleri och oljud under skriftemål)

Elias Erssons änka

Lisa Persdotter, f. 17/10 1792 i Grangärde, änka 1856

Bredmyr Erik Erssons änka

Anna Maria Jansdotter, f. 21/2 1836 i Räfvsåla, gift 1856, änka 1875, död 14/11 1886

Barn: Johanna Maria, f. 21/7 1862 i Räfvsåla, till Norrbärke 31/10 1880
 Per Johan, f. 17/4 1868 ibm, till Kyrkbyn 1883
 Josefina Vilhelmina, f. 8/5 1868 ibm, till Skallberget 1/11 1886
 Carl Erik, f. 5/8 1873 ibm
 Oskar, f. 11/3 1875 ibm

Arbetaren Jan Olssons i Sandviken änka

Sofia Andersdotter, f. 5/9 1840 i Sandviken, gift 1862, änka 1873 Familjen till
Barn: Johanna Sofia, f. 13/1 1865 i Sandviken Sandviken 1/11 1884
 Daniel, f. 13/5 1869 ibm
 Johan, f. 26/8 1871 ibm

Arbetaren, Vikars

Anders Jansson, f. 31/7 1816 i Sandviken, gift 9/9 1837, död 2/7 1885

Hustru: Sara Tobiasdotter, f. 19/7 1817 i Rossa

Arbetaren, Erik Mats eller Krycke

Per Ersson, f. 1811 i Sörvik, gift 17/11 1843, död 4/12 1882

Hustru: Karin Jansdotter, f. 8/1 1820 i Norrbärke, död 17/10 1888

Barn: Sophia, f. 7/3 1862 i Sandviken, till Kvarngärde 1/11 1884

Förre arbetaren

Nils Nilsson, f. 10/4 1805 i Gåsborn, död 2/4 1884

Hustru: Brita Cajsa Björnsdotter, f. 15/5 1805 i Gåsborn, till Björnhyttan 3/4 1884

Förre arbetaren

Gustaf Warg, f. 21/10 1825 i Grängesberg

Ramkvists änka

Anna Andersdotter, f. 24/9 1810 i Norrbärke, död 14/11 1879

Per Erssons änka

Karin Persdotter, f. 5/2 1794 i Gudmundberg, änka 1842, död 8/10 1883

Per Perssons änka

Lisa Persdotter, f. 24/2 1797 i Norrbärke, gift 1829, änka 1870, död 14/6 1882

Drängen Lars Jansson, f. 1804 i Rifallet, död 12/6 1888

Drängen Jan Andersson, f. 30/9 1808 i Laxsjön, död 21/11 1881

Pigan Fall Lisa Olsdotter, f. 2/2 1809 i Långmyra, död 9/1 1884

Arbetaren

Erik Andersson, f. 9/1 1817 i Brynberg, gift 1841, änklings 1875, död 4/1 1884

Erik Larsson, f. 3/11 1797 i Thorsberg, gift 1827, död 2/8 1881

Hustru: Stina Persdotter, f. 1805 i Ljusnarsberg, död 20/2 1887

Carl Johan Igelström, f. 16/7 1810 i Säfsnäs, gift 1836, änklings 1850, död 7/5 1886

Per Larssons änka

Sara Jansdotter, f. 1/1 1797 i Säfsnäs, gift 1820, änka 1848, död 4/3 1880

Anders Perssons i Finntorpet änka

Stina Lisa Andersdotter, f. 19/1 1807 i Hellsjön, gift 1853, änka 1871, död 22/3 1880

Johan Runnberg, f. 8/12 1837 i Thorsberg, död 29/6 1884

Förra pigan Karin Persdotter, f. 1806 i Floda, död 24/5 1882

Förra pigan Lisa Andersdotter, f. 17/10 1801 i Stensbo, död 16/12 1880

Jan Grandells änka

Johanna Andersdotter, f. 1793 i Källtorp, död 2/3 1881

Erik Anderssons änka

Sara Larsdotter, f. 2/1 1793 i Finntorpet, död 25/11 1879

Förra pigan Anna Persdotter, f. 22/4 1797 i Abborrhberg, död 16/6 1880

Petter Erssons änka

Stina Jansdotter, f. 1803 i Grangärde

Thoms Erik Erssons änka

Anna Stina Lindholm, f. 26/4 1838 i Säfsnäs, gift 1859, änka 1875

Barn: Johanna Christina, f. 26/1 1869 i Nyhyttan

Maria Charlotta, f. 12/5 1871 ibm

Per Erik, f. 24/12 1874 ibm

Elin, f. 2/6 1879 ibm (hennes)

Petter Persson, f. 15/2 1805 i Säfsnäs, gift 1840, död 20/2 1884

Hustru: Stina Cajsa Olsdotter, f. 1809 i Ljusnarsberg, död 8/10 1881

Av utrymmesskäl har det inte varit möjligt att i denna skrift ta med det stora antalet understödstagare som under årens lopp vistats på Pärby. Så är även fallet med boende på ålderdomshemmet fram till nedläggningen 1948.

SKÖTTÄNGE.

INLEDANDE HISTORIK.

Bynamnet torde kunna härledas till ett gammalt knektnamn Skött. Vem som gett upphov till namnet har dock inte kunnat fastställas. Möjligen kan det förhålla sig så, att en Nils Persson Skött, född på 1640-talet i Norrbo, men bosatt i Östanmyra, ägt mark i området och på så sätt kommit att namnge Sköttänge. I sammanhanget kan nämnas att en son till ovan nämnde Nils Persson, vid namn Olof Nilsson Skött, blev bosatt i Roskänge.

Sköttänge låg ursprungligen ett stycke öster om den nuvarande byn, ungefär vid vägkorsningen Pärilbyvägen-Östersaxvägen. Byn är utbyggd ifrån Notgården i Saxhyttan. Den förste nybyggaren synes ha varit en **Anders Andersson** från Björbo i Dala-Floda. Han var först under ett tjugotal år bosatt på sin svärfaders gård vid Notgården, men flyttade omkring 1720 ett stycke västerut, och grundlade därmed Sköttänge. Här fanns under många år endast en gård, som under större delen av 1700-talet var införd under Saxhyttan i Kyrkoböckerna. På 1780-talet skedde dock flera hemmansklyvningar, så att man mot slutet av århundradet kunde notera 4 familjer i byn.

Fram till Storskiftet låg samtliga gårdar samlade i en klunga inom den gamla byplatsen, och här bodde då (1815) Erik Erssons änka Anna Gunnarsdotter, Långmyr Erik Erssons änka Anna Ersdotter, Petter Janssons änka Stina Larsdotter, Lars Jansson samt Erik Larsson. Åren 1811 - 1815 genomfördes Storskiftet, varvid större delen av byn flyttades västerut ifrån den gamla platsen. Sköttänge kom hädanefter att ligga ett stycke upp i slutningen mot Ställberget, där byn är belägen ännu i denna dag.

Vid mitten av 1800-talet kunde man räkna in 6 familjer i Sköttänge. Nu påbörjades även en uppodling längre västerut av det som senare skulle komma att utgöra södra delen av Ställberget. Vid Laga Skiftet 1866-1876 hade även en viss utflyttning från Sköttänge till Ställberget inletts, dit Anders Persson, Jacob Persson och Finntorps Johan Anderson sedermera flyttade

Kvar på den gamla gårdsplatsen fanns nu (1866) endast några ekonomibygnader, vilka tillhörde Knuts Eriks Larssons änka, Anders Anderssons änka samt Post Petter Persson. De förstnämnda synes ha bott kvar på den östligaste gården, medan Petter Persson bodde på den gård som sedermera kom att tillhöra hans sonson Kok Vilhelm Karlsson. På den västligaste gårdsplatsen, som i kartbeskrivningen betecknas som gemensam, bodde Erik Erssons änka samt Per Ersson med sonen Jan Erik Persson och hans familj.

Under Sköttänge inräknades även den s.k. Kilgården eller Saxhytte Kilen, grundlagd omkring 1710, inte att förväxla med Kilåsen, som är en betydligt senare nedsättning, men som torde ha fått sitt namn ifrån Saxhytte Kilen. Sköttänge är än idag en levande by där de flesta gårdarna fortfarande tjänstgör som åretruntbostäder. Flera av de gama släkterna har dock försvunnit från byn och nya familjer flyttat in.

GÅRDARNAS HISTORIA.

KILGÅRDEN ELLER SAXHYTTE KILEN.

Egendomen, vilken av ålder räknats in under Sköttänge, har erhållit sitt namn av ett kilformat område ett stycke väster om Sköttänge, vilket sträcker sig ner mot sjön Saxen och gränsar mot Pärlbys ågor. Platsen har sedan många år tillbaka varit öde.

Den förste som bebyggde området var sannolikt **Lars Hansson**, född 1672 i Torrfasten, vilken synes ha kommit hit omkring 1710. Kihl Lars Hansson hade tidigare varit bosatt i Krabbsjön. Han var för övrigt styvson till Mats Halfvarsson i Östanmyra, en broder till nybyggarna Jon Halfvarsson vid Hyttbacken i Saxhyttan samt Per Halfvarsson i Karlsänge. Inhyses på gården bodde under några år även Lars Hanssons moder, gamla fattiga änkan Barbro Johansdotter, född 1648 på Heden. Hon avled av bröstsjuka den 29 april 1733 i en ålder av 84 år.

Kihl Lars Hansson, vilken står skriven som hemmansbrukare, avled den 16 mars 1743 av håll, 71 år gammal. Hustrun hette **Kerstin Johansdotter**, född 1678 på Ludvika Bruk men uppväxt i Krabbsjön. Tilläggas kan att hon var syster till Tun Jan Jansson på Notgården i Saxhyttan. Kerstin avled den 8 juli 1743 av lungsoten och håll, 65 år gammal. Makarna efterträddes av sonen **Kihl Hans Larsson**, född 1704 i Krabbsjön. Även han står skriven som hemmansbrukare. Han var gift tvenne gånger. Första hustrun hette **Karin Tobiasdotter**, född 1705 i Rossa, och hon avled den 30 september 1766 då hon var 61 år. Födde en dotter. Hans Larsson gifte året efter om sig med **Kerstin Ersdotter**, född 1728 i Stensbo, och fick med henne en dotter, vilken dock avled vid två års ålder.

När så Kihl Hans Larsson avled 1771 gifte Kerstin Ersdotter om sig med **Jan Andersson**, född 1754 i Östansbo, son till Anders Jonsson Ramklo, vilken sedermera med sin familj hade flyttat till Saxhyttan. Kerstin dog den 15 maj 1813 av ålderdom, 84 år gammal. Kihl Jan Andersson gifte nu om sig med **Catharina Jansdotter**, född 1764 i Karlsänge och dotter till Jan Halfvarsson. Jan Andersson drunknade i sjön Björken den 26 juni 1825 då han var 71 år gammal, medan hans senare hustru avled den 13 maj 1832 av håll och styng, 68 år gammal. Jan Anderssons båda äktenskap var barnlösa. Kilgården ödelades sannolikt på 1830-talet, och jorden kom sedermera att brukas av bönderna i Sköttänge och Saxhyttan.

SKOMMAR PER ERS.

Den under den inledande historiken nämnde **Anders Andersson** var född 1674 i Björbo i Floda och son till Anders Olsson född 1648 i Västansjö i Grangärde och dennes hustru Anna Andersdotter född 1652 i Björbo, vilka sedermera bosatt sig vid Jänsberget i Grangärde.

Som redan omnämnts synes han ha grundlagt byn Sköttänge omkring år 1720. Han blev sedan bosatt här fram till sin död den 17 mars 1754. Han var vid sin bortgång 79 år. Anders Andersson var gift tvenne gånger: Första gången 1701 med **Kerstin Ersdotter**, född 1677 i Stensbo och dotter till Erik Larsson, född 1645 i Rossa och dennes hustru Marit Mattsdotter född 1652 i Stensbo. Dessa bosatte sig senare på Notgården i Saxhyttan.

Forts. Skommar Per Ers.

Ovannämnda Kerstin Ersdotter var för övrigt sondotter till Saxhyttans förste nybyggare, Lars Esbjörnsson, född 1615 i Grangärde Kyrkby. Hon avled redan den 1 januari 1720 av hetsig brännsjuka och håll, endast 42 år gammal. Kerstin födde två barn. Redan samma år gifte Anders Andersson om sig med **Elisabet Larsdotter**, f. 1681 i Kyrkbyn och dotter till Östersaxens förste nybyggare Lars Persson. I detta äktenskap föddes två barn, vilka var tvillingar. Tilläggas kan att år 1713 var Anders Andersson indragen i en tvist med Olof Olsson i Stensbo angående hustruns arvsrätt i Saxhyttan.

Anders Andersson efterträddes av mågen **Petter Nilsson**, född 1700 i Östanmyra, son till Nils Persson född 1672 i Kyrkbyn och dennes hustru Maria Nilsson, född 1676 i Räfåla. Petter Nilsson, vilken står skriven som hemmansbrukare, antogs såsom sockenskomakare år 1721. Han var under resten av sitt liv bosatt i Sköttänge. Vid tinget 1737 nämns att Petter Nilsson redan år 1730 inköpt en avhuggen skogstrakt, belägen vid Saxhyttevägen, av Mats Ersson på Lillheden. Det kan eventuellt här röra sig om marken uppe på Ställberget. Petter Nilsson avled 1760 i en ålder av 60 år (dödbok saknas för denna tidsperiod). Hustrun hette **Margareta Andersdotter**, född 1701 i Saxhyttan, och hon var alltså dotter till den ovan nämnde Anders Andersson och dennes första hustru Kerstin Ersdotter. Hon dog den 8 februari 1773 då hon var 71 år gammal.

Näste ägare av hemmanet blev sonen **Erik Persson**, född 1724 i Sköttänge. Denne var verksam som soldat under namnet Lejonhud. Han synes ha blivit kommenderad till Finland, där han uppges ha avlidit 1773, endast 48 år gammal. Han gifte sig 1755 med **Elisabet Gustafsdotter**, född 1727 i Kyrkbyn och dotter till Gustaf Gustafsson och dennes hustru Anna Olddotter. Hon levde sedan som änka i hela 35 år, och hon avled den 14 mars 1808. *Enligt dödboken hade hon levt saktmodigt och haft torftigt.* Hon dog av ålderdomsbräcklighet, 80 år gammal och hade ägt 6 barn.

Gården övertogs av sonen **Erik Ersson**, född 1759 i Sköttänge, vilken står skriven som hemmansägare och som under hela sitt liv var bosatt i byn. Han avled den 18 augusti 1811 av lungsot då han var 59 år gammal. Erik Ersson gifte sig 1792 med **Anna Gunnarsdotter**, född 1767 på Stakheden och dotter till Gunnar Johansson och dennes hustru Brita Andersdotter. Hon överlevde mannen med 28 år och dog den 9 februari 1840. Om henne anmärkes: *levat kristligt och gott, död av slag, varit mycket usel över ett år, nästan från sina sinnen.* Hon var vid sin död 72 år och hade fött 11 barn.

Efter Erik Erssons död delades hemmanet i två delar mellan två av sönerna, nämligen Per och Erik Perssöner. Erik Ersson förefaller ha byggt ut sig från gården, och han blev stamfader för en ny släktgren (se Skommar Erik Ers).

Per Ersson, född 1792 i Sköttänge, övertog faderns gård, och utöver hemmansägare står han även skriven som skomakare. Var under hela sitt liv bosatt i Sköttänge och ägde även mark på Ställberget. Han avled den 29 september 1868 av ålderdom då han var 76 år gammal. Gifte sig 1825 med **Lisa Mattsdotter**, född 1802 i Saxhyttan och dotter till Ore Mats Persson och dennes första hustru Brita Andersdotter. Denne Ore Mats Persson var född i Norrbo, och han bodde först vid Anders-Nilsgården i Saxhyttan, där han var måg. Efter Britas död 1809 flyttade familjen till Notgården och därefter till Östersaxen, varifrån Mats senare hustru kom.

Forts. Skommar Per Ers.

Lisa Mattsdotter överlevde maken Per Ersson med 4 år. Avled den 19 december 1972 i en ålder av 70 år. Dödsorsaken angavs vara lungdot. Äldste sonen **Jan Erik Persson**, född 1830 i Sköttänge, blev den som övertog faderns hemman. Även han står skriven som skomakare. År 1866 sålde Per Ersson och Jan Ersson i Östersaxen till svågern Jan Erik Persson och hans hustru Johanna Ersdotter i Sköttänge en skogstrakt vid Tansberget för 300 Rdr Rmt. År 1885 skedde en ägodelning emellan Jan Erik Persson och brodern Anders Persson, varvid Jan Erik bl.a. erhöll tomten nr 4664 samt del i åker vid gården på Ställberget. Jan Erik Persson slutade sina dagar den 26 februari 1894 i en ålder av icke fullt 64 år. Dödsorsaken angavs vara magkräfta. Hustrun hette **Johanna Ersdotter**, född 1833 i Östersaxen och dotter till Erik Persson och Stina Hellström (gamla Per-Jans). Johanna dog redan den 6 september 1876 av bröstlidande, endast 43 år gammal.

Per Ersson ovan hade som redan nämnts utöver gården i Sköttänge även mark på Ställberget, där ett nybygge anlades någon gång vid mitten av 1800-talet. Sonen Anders Persson, född 1838 i Sköttänge, synes ha flyttat till det nya stället. Se vidare Mugggården, Ställberget. Flera av Jan Erik Perssons barn tycks även ha flyttat till Ställberget. Sonen Skommar Karl Erik Jansson byggde i södra delen av byn. Anders Gustaf Jansson blev måg hos Finntorps Johan Andersson, och dottern Sara Stina Jansson blev gift med Anders Matts Gustaf Andersson. Se vidare under Ställberget.

SKOMMAR ERIK ERS.

Som ovan nämnts klövs gamle Erik Erssons hemman emellan sönerna Per och Erik Erssöner. Den sistnämnde, **Skommar Erik Ersson**, byggde ut sig och anlade en ny gård omkring 1830. Han var född 1798 i Sköttänge och avled den 11 juli 1855. Om honom anmärkes: *varit en skicklig skomakare, död av lungdot, 57 år gammal. Varit tvenne gånger gift. Levat ärligt och kristligt.* Erik Erssons första hustru hette **Maria Mattsdotter**, och hon var född 1801 i Saxhyttan, dotter till Gärds Mats Hansson som bodde på Åsen i Saxhyttan. Hon avled redan den 18 mars 1831 av blodgång, endast 29 år gammal. Två dödfödda barn. År 1834 gifte Erik Ersson om sig med **Anna Ersdotter**, född 1806 i Morgärde och dotter till bergsmannen Olars Erik Ersson och dennes hustru Anna Andersdotter. Hon levde sedan som änka i 26 år. Hon dog den 28 februari 1881 i en ålder av 74 år. Av barnen kan nämnas Anna Stina Ersdotter som blev gift med Anders Mattsson på Ställberget, och Johanna Ersdotter, vilken gifte sig med Finntorp Johan Andersson. De bosatte sig också sedermera på Ställberget.

Sonen **Erik Ersson** blev kvar på föräldrahemmanet i Sköttänge. Han var född 1841, och även han var verksam som skomakare. Han var hela sitt liv bosatt i Sköttänge. Död den 10 oktober 1895 i en ålder av 54 år. Erik Ersson var gift med **Johanna Andersdotter**, född 1847 på Hyttriset och dotter till Tickols Anders Jansson och dennes hustru Maja Stina Hermansdotter. Hon levde som änka i 31 år, intill den 25 februari 1927. Var vid sin död 79 år. Av barnen till Erik Ersson och Johanna Andersdotter kan nämnas Axel Eriksson, vilken blev skomakare och bosatt på Hyttriset vid Nyhammar. Dottern Hilma som blev gift med Daniel Malmström, vilken var urmakare och ävenledes bosatt på Hyttriset. Deras son Uno Malmström utbildade sig både till urmakare och optiker.

Sonen **Erik Olof Eriksson**, född 1872 i Sköttänge, blev bosatt på faderns hemman, och även han valde skomakaryrket. Var under hela sitt liv bosatt i Sköttänge. Hans hustru hette **Klara Karlsson**, född 1891 i Långmyra och dotter till Karl Erik Jansson och Kristina Lovisa Persdotter.

Forts. Skommar Erik Ers.

Klara var för övrigt syster till Elis Väreemo, vilken på äldre dagar blev bosatt i Grangärde Hästberg. Erik Olof Eriksson avled den 29 oktober 1952 i en ålder av 80 år. Klara Eriksson bodde sedan som änka kvar på gården i 29 år ända fram till sin död den 15 april 1982. Hon blev 90 år gammal. Makarna var barnlösa, och efter Klaras död förvärvades gården av hennes brorson Otto Väreemo, vilken dock aldrig bosatte sig här. Nuvarande ägare är dennes dotter, som utnyttjar gården som fritidshus.

KNUTS ERIK LARS.

Knuts Erik Larsson, född 1779 i Östersaxen, synes i samband med Storskiftet 1815 ha uppfört ett nybygge ett stycke öster om den gamla gårdsplatsen i Sköttänge. Han hade tidigare varit bosatt i Östersaxen och var son till Lars Andersson och dennes senare hustru Margareta Persdotter, född 1734 i Sköttänge. Den sistnämnda var i sin tur dotter till Petter Nilsson i Sköttänge, och det förefaller sannolikt att Erik Larsson byggt ut sig från morfaderns egendom. Erik Larsson, vilken var gift tvenne gånger, tycks i samband med det senare giftet ha blivit ägare av ytterliggare en hemmansdel i Sköttänge, belägen uppe på backen i sydväst. Denna senare del övergick sannolikt efter en tid på svågern Anders Andersson. Se Skraddarns.

Erik Larssons första hustru hette **Stina Andersdotter**, född 1767 i Östansbjörka. Hon avled den 4 augusti 1834 av kräfta, 67 år gammal. I detta äktenskap föddes endast en son, vilken avled när han var drygt året gammal. Erik Larsson gifte därefter om sig med **Lisa Ersdotter**, född 1794 i Sköttänge och dotter till Erik Ersson och Anna Gunnarsdotter. I sammanhanget kan nämnas att Erik Larsson var kusin med sin svärfader. Erik Larsson, vilken står skriven som hemmansägare, avled den 31 maj 1845 av bröstvärk, 66 år gammal. Om honom anmärkes: *Levat gudfruktigt och stilla, mycket kyrkosam, varit en skicklig notbindare*. Hans senare hustru Lisa Ersdotter överlevde honom med 27 år, och hon synes en tid ha bott kvar på gården, men sedermera flyttat upp till svågern som bodde längre upp i sydväst i byn. Makarna, som var barnlösa, antog en fosterson, Daniel Andersson född 1831 i Sköttänge och brorson till Lisa Ersdotter. Denne flyttade till Norrbo 1847. Gården ödelades sannolikt omkring år 1850. Lisa Ersdotter avled den 29 november 1872 i Sköttänge av ålderdom, 78 år gammal.

SKRÄDDARN.

En dotter till de ovan nämnda Erik Ersson och Anna Gunnarsdotter blev gift med **Anders Andersson**, född 1806 i Norrbo och son till Blombacks Anders Andersson och Catrina Nilsson. Flyttade till Sköttänge i samband med giftermålet 1834. Anders Andersson byggde sig en egen gård på svärfaderns egendom, sydväst om den gamla gården. Han står sedan skriven som hemmansägare och skraddare. Han avled redan den 24 augusti 1856 av magplågor, endast 50 år gammal och hade enligt dödboken *levt kristligt och hedrande*. Hustrun **Anna Ersdotter** var född 1807 i Sköttänge. Hon överlevde maken med 21 år, och hon avled den 17 maj 1878 av ålderdom då hon var 70 år gammal. Makarna ägde 7 barn. Gården ärvdes av sonen **Erik Andersson**, född 1837 i Sköttänge, vilken ävenledes valde skraddaryrket. Han avled redan den 27 juli 1876 i en ålder av endast 38 år. Dödsorsaken angavs vara lungdot. Hustrun hette **Anna Greta Andersdotter**, född 1837 i Kvarngärde vid Sunnansjö. Hon överlevde mannen med hela 33 år. Hon slutade sina dagar den 23 maj 1910 på Ställberget, dit hon hade flyttat med sonen, och hon var vid sin död 72 år. Födde sex barn av vilka här särskilt kan nämnas Karl Erik Eriksson, född 1864 i Sköttänge, vilken blev nybyggare på Ställberget, även han skraddare.

Forts. Skräddarns.

Den andre sonen till Anders Andersson, även han vid namn **Anders Andersson**, var född 1839 i Sköttänge. Han utbildade sig till folkskollärare och var verksam i Räfåla, där familjen nu bodde. Han avled den 5 mars 1886 i en ålder av 46 år. Hustrun hette **Anna Maria Persdotter**, född 1842 i Storslätten och dotter till Per Andersson och Anna Brita Jansdotter. Efter makens död bosatte sig hon och de två döttrarna på gården i Sköttänge. Anna Maria Persdotter, som var änka i hela 46 år, avled den 6 juni 1932 i den höga åldern av 90 år. Den äldsta dottern Milda utvandrade till Amerika, medan den yngre dottern **Tilda Andersson**, född 1876, förblev ogift och kvar på gården fram till sin död den 31 oktober 1959, då hon var 83 år gammal.

Gården ärvdes av släktingar till Tilda Andersson, och den förvärvades sedermera av **Valdemar** och **Elvan Bruus**, vilka erhöll lagfart 1962. De lät riva det gamla huset och uppförde ett nytt, som de först utnyttjade som fritidshus. Från 1969 blev de så fast boende på gården. Valdemar Bruus, vilken under sitt yrkesverksamma liv varit gruvförman i Håksberg, avled den 2 januari 1983. Nuvarande ägare är sonen **Arne Bruus**, vilken tillsammans med sin mor bor kvar på gården.

Det kan här tilläggas att det på gården finns ytterligare ett hus, vilket tidigare ägdes av Skräddar Karl Erik Jansson på Ställberget. Detta hus kan eventuellt vara det äldsta på denna gårdsplats och byggt av ovan nämnde Anders Andersson den äldre. Knuts Erik Larssons änka kan också ha bott här under sin ålderdom. Karl Erik Eriksson hyrde ut stugan, och här bodde en tid Kok Fredrik Karlsson med sin familj, innan han byggde sig ett eget hus på Ställbacken. Efter honom bodde här maskinisten och urmakaren **Johan Granlund**, född 1854 i Laxsjön och son till det legendariska tekniska snillet Tägt Jannes Jansson. Johan Granlund, som själv var tekniskt begåvad, var gift med den 28 år yngre **Ida Ulrika Törnqvist**, född 1882 i Ljusnarberg. Makarna, som fick två barn, bosatte sig sedermera i Grängesberg.

POST ELLER KOK-SLÄKTEN.

En måg till Petter Nilsson (se Skommarns) vid namn **Johan Larsson** kom att bosätta sig i Sköttänge. Denne Johan Larsson var född 1741 i Östersaxen och son till smeden Lars Johansson och dennes hustru Anna Hansdotter. Johan Larsson gifte sig 1763, och familjen var först bosatt i Östersaxen, men flyttade omkring 1785 till Sköttänge, där han övertog en del av svärfaderns hemman. Vad Kok-namnet beträffar förefaller det som om Johan Larsson under vistelsen i Östersaxen bodde hos sin svåger Kok Jan Larsson, vilken i sin tur var ättling till en Per Larsson Kock i Kyrkbyn. Det kan här eventuellt röra sig om ett soldatnamn. Johan Larsson tycks sedan ha fått släktnamnet med sig till Sköttänge. Kok Johan Larsson blev under resten av sitt liv bosatt i Sköttänge. Han avled den 13 mars 1808 av lungrot, 66 år gammal. Hade enligt dödboken levat stilla och fromt. Hustrun **Elisabet Persdotter** var född 1737 i Sköttänge och dotter till Petter Nilsson och Margareta Andersdotter. Hon slutade sina dagar fyra år efter maken, närmare bestämt den 25 augusti 1812 av ålderdomsbräcklighet, 75 år gammal. Makarna ägde 6 barn.

Sonen **Kok Petter Jansson**, född 1768 i Östersaxen, blev den som tog vid efter fadern. Han gifte sig första gången 1789 med **Maria Persdotter**, född 1770 i Långmyra, där familjen var bosatt de tre första åren. År 1791 flyttade de till Saxhyttan, där Maria Persdotter avled den 17 januari 1793 i barnsäng, endast 22 år gammal. En son dog vid fyra års ålder.

Petter Jansson gifte så om sig med **Stina Larsdotter**, född 1766 i Gärdet och dotter till Lars Ersson och Anna Larsdotter. Familjen flyttade nu till Sköttänge, där han avled den 24 april 1812 av frossafeber, 43 år gammal. Uppges enligt dödboken ha *levat enfaldigt*, och ägde två barn i det första äktenskapet och fem i det andra. Den senare hustrun, Stina Larsdotter, levde sedan som änka i hela 33 år. Dog efter att ha levat oklanderligt i 79 år av ålderdomsbräcklighet den 4 augusti 1845. Hon var för övrigt under senare år bosatt i Saxhyttan hos sin måg Klack Jan Andersson.

Sonen **Post Petter Persson**, född 1803 i Sköttänge, synes ha tillträtt hemmanet efter modern omkring år 1830. Han har av allt att döma övergett den gamla gårdsplatsen och uppfört ett nybygge litet längre i söder. Postnamnet antyder att Petter Persson vid sidan om hemmansbruket även kan ha sysslat med postbefordran. Han gifte sig 1823 med **Karin Ersdotter**, född 1804 i Norrbo och dotter till Myhr Erik Andersson och dennes hustru Stina Andersdotter. Post Petter Persson avled i Pärby den 2 februari 1884 i en ålder av 80 år. Hustrun hade dött dessförinnan, nämligen den 12 januari 1870 av lungshot, 66 år gammal.

Gården övertogs av sonen **Carl Fredrik Persson**, född 1835 i Sköttänge, vilken står skriven som hemmansägare. Han avled den 21 april 1905 i en ålder av 70 år. Han var gift tvenne gånger. Första hustrun hette **Stina Persdotter**, född 1837 i Svedberget. Hon avled redan efter två års äktenskap barnlös den 18 december 1864. Carl Fredrik Persson gifte så om sig med **Sara Ersdotter**, född 1842 i Norr Västansjö och dotter till Vähl Erik Jansson och dennes hustru Maja Andersdotter. Hon levde intill den 30 augusti 1916, och hon var vid sin död 74 år gammal. Födde sju barn. Av barnen kan här nämnas dottern Sara Matilda, som blev gift med en Johan Löf, sedermera utflyttade till Ludvika, sonen Karl Fredrik, som bosatte sig på Ställbacken längre i väster, samt sonen Per August, vilken även han anlade ett nybygge ett stycke väster om faderns gård.

En son till Carl Fredrik Persson ovan, nämligen **Kok Vilhelm Karlsson**, född 1885 i Sköttänge, tillträdde faderns hemman, där han sedan blev bosatt hela sitt liv. Han står skriven som hemmansägare. Vilhelm Karlsson avled den 3 april 1972 i en ålder av 86 år. Vilhelm Karlsson var gift tvenne gånger. Första hustrun hette **Johanna Fredrika Pettersson**, född 1888 i Sör Västansjö och dotter till Hyttsved Per Jansson och Johanna Persdotter. Hon dog den 26 maj 1923, då hon endast var 34 år gammal. Födde tre barn. Den senare hustrun hette **Emma Matilda Berg**, född 1887 i Kvarngärde vid Sunnansjö och dotter till Johan Berg och Johanna Larsdotter. Hon levde intill den 9 februari 1961 och hon var vid sin död 73 år. Födde två barn. Efter Vilhelm Karlssons död övergick gården till mågen **Anders Olin**.

KOK PER AUGUSTS

En son till Carl Fredrik Persson ovan, **Kok Per August Karlsson**, lät vid mitten av 1920-talet uppföra ett nybygge ett stycke längre i väster, uppe i backen, och flyttade dit. Han står skriven som hemmansägare. Kok Per August var ogift och barnlös, och han var under hela sitt liv bosatt i Sköttänge. Dog den 4 maj 1951 då han var 70 år gammal.

Gården inköptes omkring 1949 av **Stina och Erik Nilsson**, hon utkommen från Pellasgården i Sköttänge. De bodde sedan kvar här till 1959, då de flyttade till Grangärde Kyrkby. Gården sålde de till **Maria och August Olsson**. Hon hade tidigare varit lärarinna i Nås. Sedermera blev Gunder Eriksson med familj bosatt här. De sålde i sin tur gården till **Aslög och Hans Åsberg**. Sedan helt nyligen är **Kicki Gustafsson-Flinck och Mikael Flink** ägare av fastigheten.

PELLAS-GÅRDEN.

Omkring år 1900 synes **Pellas Anders Gustaf Andersson** ha förvärvat ett stycke mark av Carl Fredrik Persson ovan, och här uppfört ett nybygge. Han var född 1836 i Saxhyttan och son till Pellas Anders Persson och Stina Andersdotter. Familjen hade tidigare varit bosatt i Saxhyttan. Anders Gustaf Andersson, vilken står skriven som hemmansägare, avled den 27 februari 1906 i en ålder av 70 år. Hustrun hette **Sara Lisa Blommé** och var född 1837 i Stensbo, dotter till korpralen Petter Andersson Blommé och dennes första hustru Karin Persdotter. Hon levde sedan som änka i tre år fram till sin död den 11 september 1909. Hon var vid sitt frånfälle 72 år gammal. Födde fyra barn.

Av barnen kan här nämnas dottern Johanna Sofia, som blev gift med Lars Fredrik Larsson i Gärdsveden, sonen **Gustaf Andersson** som blev bosatt i Östersaxen men en tid behöll en hemmansdel i Sköttänge, samt sonen Adolf Andersson som först var bosatt på fädernegården i Sköttänge, men sedermera blev nybyggare på Ställberget. Hans andel övergick på **Ernst Gustafsson**, en son till ovan nämnde Gustaf Andersson. Ernst Gustafsson, vilken var född 1893 i Östersaxen, var först med sin familj bosatt på den sistnämnda orten, men flyttade omkring 1920 till Sköttänge och Pellasgården. Hustrun hette **Augusta Bergqvist**, född 1895 i Södra Räfåla. Maken dog redan den 30 mars 1928, endast 34 år gammal, och hon gifte sedermera om sig med Karl Vilhelm Larsson, född 1892 i Grangärde. Hon blev ånyo änka den 23 oktober 1954 och hon avled den 17 maj 1958, då hon var 62 år. Födde tre barn. Dottern Stina Gustafsson, född 1917 i Sköttänge, blev gift med Erik Nilsson, född 1921 i Västra Tollstad, Östergötland. Jämför under Kok Per Augusts ovan.

Sonen till Ernst Gustafsson, **Pellas Gunnar Gustafsson**, var till en början med sin familj bosatt på fädernegården i Sköttänge. Han var gifte med **Margareta Karlsson**, född 1928 i Ludvika. De flyttade dock sedermera till Norrbärke 1958, och ny ägare av egendomen blev nu **Per Görs Gustaf Karlsson** ifrån Sörvik och hans hustru **Majvor Eriksson**. Han var verksam som murare. År 1975 sålde Gustaf Karlsson gården till **Lars Willy** och **Lenah Gustafsson**, hon bördig från grannbyn Kilåsen. De flyttade in den 1 januari 1976, och är de är ännu idag ägare av egendomen.

STÄLLBACKEN.

FRÖJDBERGS ERIK ERSSONS.

Erik Ersson, född 1864 i Fröjdberget och son till Erik Olsson och dennes hustru Sara Lisa Andersdotter, var först med sin familj bosatt i Norrbärke. Han fick sedermera anställning vid Pärby och flyttade dit. 1907 inköpte han så ett markområde av Skommar Karl Jansson (se under Ställberget), beläget på den så kallade Ställbacken nära gränsen mellan Sköttänge och Ställberget. 1909 lät han uppföra ett hus här och flyttade hit. Erik Ersson var verksam som byggnadsarbetare, och han blev nu bosatt här under resten av sitt liv. Enligt uppgift var han den förste inom området, som på 1920-talet blev ägare av en radio, den tidens stora nyhet. Han slutade sina dagar den 7 maj 1951 i en ålder av 87 år. Hustrun hette **Johanna Karlsson**, född 1873 i Nackarberg och dotter till Karl Erik Jansson och Karin Ersdotter, båda bördiga från Lövfallet. Hon avled den 11 februari 1940, 66 år gammal. Dottern Johanna (Hanna), född 1890 i Norrbärke, blev gift med Ernfrid Pettersson på Ställberget.

Sonen **Karl Erik Ersson**, född 1892 i Norrbärke, blev bosatt på gården, men han dog redan den 10 juni 1919, endast 26 år gammal. **Hustrun Lovisa Ulrika Danielsson**, född 1891 i Grängesberg, flyttade sedan från orten. Huset ägs numera av Fröjdbergs Erik Erssons dotterdotter **Ingrid Pettersson**. Hans dotterson, **Åke Pettersson**, lät under åren 1982 - 1987 uppföra ett till hus inom området och flyttade dit. Båda dessa sistnämnda är barn till Ernfrid Pettersson på Ställberget.

KOK FREDRIK KARLSSONS.

Kok Fredrik Karlsson, född 1876 i Sköttänge och son till Carl Fredrik Persson och dennes senare hustru Sara Ersdotter, var först med sin familj bosatt i Lillstugan på Sköttängs-Tildas gård, där de hyrde av Skräddar Karl Erik Eriksson på Ställberget. Omkring år 1924 lät han så uppföra ett hus på Ställbacken strax söder om vägen mellan Sköttänge och Ställberget och flyttade hit. Här blev han så bosatt under resten av sitt liv. Han står noterad som hemmansägare. Kok Fredrik Karlsson avled den 15 februari 1958, då han var 82 år gammal. Hustrun hette **Anna Charlotta Danielsson**, född 1883 på Stakheden och dotter till Daniel Persson och dennes hustru Anna Lisa Helsing. Hon dog en och en halv månad före maken, nämligen den 1 januari 1958, då hon var 74 år gammal, och Anna födde fyra barn. Egendomen förvärvades 1974 av **Ingegerd och Hjalmar Eriksson**, vilka alltjämt är ägare. De lät genomföra en grundlig ombyggnad och renovering av fastigheten

BLOMMENGRENS.

Karl Vilhelm Blommengren, född 1859 i Räfåla, var son till Karl Gustaf Blommengren och dennes hustru Karin Jansdotter, sedermera bosatta i Sör Västansjö. Han blev 1887 måg åt Jacob Persson i Sköttänge. Familjen var till en början bosatt i Sköttänge, men flyttade sedan upp till Ställberget, där de skall ha varit bosatta i Slaggstenshuset. Omkring år 1925 lät de uppföra ett nybygge på Ställbacken strax norr om vägen mellan Sköttänge och Ställberget. Karl Vilhelm Blommengren, vilken står skriven som järnarbetare, avled den 17 januari 1940 i en ålder av 81 år, Hustrun **Anna Lovisa Jacobsson**, född 1865 i Sköttänge, dog redan den 18 januari 1926, då hon var 61 år gammal. Födde 6 barn.

Sonen **Reinhold Blommengren**, född 1898 i Sköttänge, övertog föräldrarnas gård. Han står skriven som jordarbetare, och var under hela sitt liv bosatt på Ställbacken. Han avled den 17 januari 1966 i en ålder av 67 år. Hans hustru **Olga Skoglöv** var född 1900 i Grythyttan, och efter makens död bodde hon kvar på gården. Hon slutade sina dagar den 15 september 1979, då hon var 78 år gammal. Makarna ägde fem barn.

Före sin död hade Olga Blommengren sålt gården till **Margit Ström** ifrån Ludvika, vilken dock aldrig bosatte sig här, utan nyttjade gården som fritidshus. Hon sålde i sin tur till **Hans Eriksson** (son till Hjalmar och Ingegerd Eriksson i grangården). Denne sålde sedermera till **Tommy Tägtgren** ifrån Grangärde som bodde där en kortare tid. Därefter förvärvades gården av den nuvarande ägaren **Glenn Björk**.

SKÖTTÄNGE.

SLÄKTLÄNGDER.

SKOMMAR PER ERS.

Anders Andersson, f. 3/9 1674 i Björbo, gift 1700 och 1720, död 17/4 1754
Hustru: Kerstin Eriksdotter, f. 20/1 1675 i Stensbo, gift 14/10 1700, död 1/1 1720
Hustru: Elisabet Larsdotter, f. 3/4 1681 i Östersaxen, gift 13/11 1720
Barn: Margareta, f. 12/12 1701 i Saxhyttan. G.m. Petter Nilsson nedan
Karin, f. 21/7 1707 ibm
2:a giftet: Karin, f. 15/3 1723 ibm. tvilling. G.m. Lars Larsson i Bergsbo
Kerstin, f. 15/3 1723 ibm. tvilling

Skomakaren och hemmansbrukaren

Petter Nilsson, f. 16/1 1700 i Östanmyra, gift 8/10 1721, död 1760
Hustru: Margreta Andersdotter, f. 12/12 1701 i Saxhyttan, död 8/2 1773
Barn: Erik, f. 12/10 1724 i Saxhyttan. Se nedan
Kerstin, f. 5/11 1727 ibm. G.m. Olof Andersson på Holen
Anna, f. 10/12 1729 ibm. G.m. Täpp Jan Olsson, se dito
Margreta, f. 4/3 1734 ibm. G.m. Lars Andersson i Östersaxen
Elisabet, f. 27/3 1737 ibm. G.m. Kok Johan Larsson, se dito

Soldaten och hemmansbrukaren

Erik Persson Lejonhud, f. 12/10 1724 i Saxhyttan, g. 22/10 1755, död 1773 i Finland
Hustru: Elisabet Gustafsdotter, f. 23/9 1727 i Kyrkbyn, död 14/3 1808
Barn: Petter, f. 27/8 1757 i Sköttänge. Död 24/11 1758
Petter, f. 6/3 1759 ibm. tvilling, död 1790 i Finland
Erik, f. 6/3 1759 ibm. tvilling. Se nedan
Anna, f. 30/9 1761 ibm. G.m. Långmyr Erik Ersson, se dito
Anders, f. 11/6 1764 ibm. Död 28/2 1768
Margareta, f. 6/3 1767 ibm

Hemmansbrukaren

Erik Ersson, f. 6/3 1759 i Sköttänge, gift 13/5 1792, död 18/8 1811
Hustru: Anna Gunnarsdotter, f. 15/12 1767 på Stakheden, död 9/2 1840
Barn: Petter, f. 31/8 1792 i Sköttänge. Se nedan
Elisabet, f. 9/2 1794 ibm. G.m. Knuts Erik Larsson, se dito
Anna, f. 29/4 1796 ibm. Död 6/12 1800
Erik, f. 10/7 1798 ibm. Se Skommar Erik Ers
Anders, f. 15/12 1800 ibm. tvilling, Död 9/3 1801
Johan, f. 15/2 1800 ibm. tvilling. Död som barn
Anders, f. 4/1 1802 ibm. Se dito
Johan, f. 10/5 1805 ibm. Till Östersaxen
Anna, f. 11/9 1807 ibm. G.m. Anders Andersson. Se Skräddarns
Catharina, f. 30/8 1810 ibm

Hemmansägaren och skomakaren

Petter (Pehr) Eriksson, f. 31/8 1792 i Sköttänge, gift 12/11 1825, död 29/9 1868

Hustru: Ores Lisa Mattsdotter, f. 25/10 1802 i Saxhyttan, död 19/12 1872

Barn: Johanna, f. 29/12 1825 i Sköttänge. G.m. Jan Larsson. Se dito
 Anna Lisa, f. 12/10 1827 ibm. G.m. Olof Persson
 Jan Erik, f. 31/3 1830 ibm. Se nedan
 Sophia, f. 18/3 1832 ibm. tvilling. Död som barn
 Stina, f. 18/3 1832 ibm. tvilling. Död som barn
 Sara, f. 5/4 1834 ibm
 Anders, f. 9/2 1838 ibm. Till Ställberget
 Stina, f. 2/10 1840 ibm. G.m. Mugg Daniel Danielsson i Östersaxen
 Sophia, f. 22/8 1843 ibm. död 9/9 1847

Hemmansägaren och skomakaren

Jan Erik Persson, f. 31/3 1830 i Sköttänge, gift 18/11 1855, död 26/2 1894

Hustru: Johanna Ersdotter, f. 16/6 1833 i Östersaxen, död 6/9 1876

Barn: Johanna Matilda, f. 9/11 1858 ibm. G.m. And. Gustaf Pettersson i Nyhammar
 Sara Stina, f. 11/3 1863 ibm. G.m. Anders-Mats Gustaf Andersson i Ställberget
 Karl Erik, f. 13/1 1866 ibm. Till Ställberget (Skommar Kalle)
 Emma, f. 6/8 1868 ibm. Död 10/1 1869
 Anders Gustaf, f. 14/1 1870 ibm. Till Ställberget
 Anna Maria, f. 5/4 1873 ibm. Död 31/5 1874
 Klara Sophia, f. 29/8 1876 ibm. Död 30/9 1876

SKOMMAR ERIK ERS.

Hemmansägaren och skomakaren

Erik Ersson, f. 10/7 1798 i Sköttänge, gift 1828, 1834, död 11/7 1855

Hustru: Gärd Maria Mattsdotter, f. 6/12 1801 i Saxhyttan, g. 26/5 1828, död 18/3 1831

Hustru: Olars Anna Ersdotter, f. 13/9 1806 i Morgärde, g. 5/10 1834, död 28/2 1881

Barn: Anna Stina, f. 1/12 1835 i Sköttänge. G.m. Anders Mattson, Ställberget
 Anders Gustaf, f. 16/10 1837 ibm. Död 1/3 1838
 Johanna, f. 19/1 1839 ibm. G.m. Finntorps Johan Andersson, Ställberget
 Erik, f. 26/5 1841 ibm. Se nedan
 Sophia, f. 1/5 1844 ibm. Död 10/3 1871
 Lisa, f. 8/2 1846 ibm. Död 6/5 1846
 Sara Lisa, f. 14/8 1851 ibm. G.m. Daniel Larsson. Se dito

Hemmansägaren och skomakaren

Erik Eriksson, f. 26/5 1841 i Sköttänge, gift 18/9 1870, död 10/10 1895

Hustru: Tickols Johanna Andersdotter, f. 23/3 1847 i Hyttriset, död 25/2 1927

Barn: Karl Vilhelm, f. 2/11 1870 i Sköttänge. Till Leksand
 Erik Olof, f. 11/3 1872 ibm. Se nedan
 Johanna Maria, f. 18/8 1874 ibm. G.m. Johan Aug. Jansson, Se nedan
 Johan Axel, f. 6/2 1878 ibm. Se nedan
 Ludvig, f. 7/4 1880 ibm. Till Amerika. Död 28/9 1921
 Hilma Charlotta, f. 10/10 1838 ibm. G.m. Daniel Malmström
 Frans Edvard, f. 14/6 1886 ibm. Död 14/4 189Arbetaren

Arbetaren

Johan August Jansson, f. 31/1 1875 i Torsånga socken, död 8/7 1902

Hustru: Johanna Maria Eriksson, f. 18/8 1874 i Sköttänge

Barn: Astrid Maria, f. 25/7 1900 i Sköttänge

Skomakaren

Johan Axel Eriksson, f. 6/2 1878 i Sköttänge, gift 23/6 1914, Familjen utflyttad

Hustru: Maria Backlund, f. 4/5 1875 i Älvdalen till Nyhammar

Skomakaren

Erik Olof Eriksson, f. 11/3 1872 i Sköttänge, gift 16/6 1938, död 29/10 1952

Hustru: Klara Vilhelmina Karlsson, f. 13/11 1891 i Långmyra, död 15/4 1982

Barnlösa.

FAMILJER MED ANKNYTNING TILL SKOMMAR ERIK ERS.

Arbetaren

Daniel Larsson, f. 18/5 1841 i Krabbsjön, gift 30/12 1877

Hustru: Sara Lisa Ersdotter, f. 14/1 1851 i Sköttänge

Barn: Johanna Sophia, f. 10/7 1878 i Gärdsveden
Ida Maria, f. 26/2 1882 i Sköttänge

Anm. Familjen inflyttad från Gärdsveden 1880

Utflyttad till Norra Norrbo 1882

FAMILJER MED ANKNYTNING TILL SKOMMAR-SLÄKTEN.

TÄPP JAN OLS.

Hemmansbrukaren, Täpp

Jan Olsson, f. 1728 i Grangärde Kyrkby, gift 12/10 1757, död 1805 Infl. ca

Hustru: Anna Persdotter, f. 10/12 1729 i Sköttänge (Petter Nils.) till Säter 1812 1785

Barn: Erik, f. 2/8 1758 i Kyrkbyn. Se nedan
Anna, f. 7/2 1762 ibm
Christina, f. 25/11 1770 ibm. Gift i Norrbo

Hemmansbrukaren, Täpp

Erik Jansson, f. 2/8 1758 i Kyrkbyn, gift 1788, död 26/3 1814 Inflyttad

Hustru: Sara Andersdotter, f. 22/10 1766 i Svarthyttan, till Säter ca 1814 1794

Barn: Anders, f. 21/12 1791 i Svarthyttan. Till Stora Tuna
Johan, f. 26/12 1793 ibm.
Petter, f. 9/9 1796 i Sköttänge
Erik, f. 14/5 1801 ibm
Catharina, f. 23/2 1805 ibm. Död 30/10 1805
Anna, f. 10/6 1808 ibm

Anm. Änkan och barnen utflyttade till Säter.

LÅNGMYR ERIK ERS.

Hemmansbrukaren, Långmyra

Erik Ersson, f. 4/5 1753 i Långmyra, gift 1784, död 22/7 1796

Hustru: Anna Ersdotter, f. 30/9 1761 i Sköttänge (Erik Perssons) död 13/8 1848

Barn: Petter, f. 25/10 1785 i Sköttänge. Till Säter

Lisa, f. 8/1 1789 ibm. Död 3/6 1789

Anna, f. 9/10 1790 ibm. tvilling. Död 7/11 1800

Lisa, f. 9/10 1790 ibm. tvilling. Till Avesta 1812

Erik, f. 3/6 1794 ibm. Död 21/1 1797

Gruvdrängen

Anders Ersson, f. 4/1 1802 i Sköttänge (Erik Ers), gift 1831, flyttat till Ludvika 1832

Hustru: Stina Mattsdotter, f. 3/10 1807 i Sörvik

Barn: Daniel, f. 22/6 1831 i Sköttänge. Fosterson till Knuts Erik Larsson

Arbetaren

Jan Larsson, f. 28/8 1829 i Stensbo, gift 28/4 1871, död 10/5 1892

Hustru: Johanna Persdotter, f. 29/12 1825 i Sköttänge,

Barnlösa.

KNUTS ERIK LARS.

Hemmansbrukaren, Knuts

Lars Andersson, f. 6/1 1732 i Stensbo, gift 1765 och 1775,

Hustru 2: Margareta Persdotter, f. 4/3 1734 i Sköttänge

Barn: Lars, f. 17/5 1777 i Östersaxen

Eric, f. 13/2 1779 ibm. Se nedan

Anm. Familjen var bosatt i Östersaxen, men Margareta Persdotter, vilken var dotter till Petter Nilsson, ägde sannolikt mark i Sköttänge.

Hemmansägaren, Knuts

Erik Larsson, f. 13/2 1779 i Östersaxen, gift 1803, 1835, död 31/5 1845

Hustru: Stina Andersdotter, f. 29/11 1767 i Östanbjörka, gift 9/10 1803, död 4/8 1834

Hustru: Lisa Ersdotter, f. 9/2 1794 i Sköttänge, gift 26/4 1835, död 29/11 1872

Barn: Anders, f. 6/4 1808 i Östersaxen, Död 29/9 1809

Fosterson: Daniel Andersson, f. 22/6 1831 i Sköttänge. Till Norrbo 1847

Fosterdotter: Maja Lisa Andersdotter, f. 26/4 1854 i Ludvika, G.m. And. Gust. Andersson

Anm. Hemmansdelen sannolikt till svågern Anders Andersson, se nedan, Skräddarns.

SKRÄDDARN.

Hemmansägaren och skräddaren

Anders Andersson, f. 27/1 1806 i Norrbo, gift 5/10 1834, död 24/8 1856

Hustru: Anna Ersdotter, f. 11/9 1807 i Sköttänge (Erik Ers), död 17/5 1878

Barn:
Anders, f. 18/3 1835 i Sköttänge. Död 16/5 1838
Erik, f. 24/11 1837 ibm. Se nedan
Anders, f. 21/9 1839 ibm. Se nedan
Anna Lisa, f. 26/2 1842 ibm. Död 31/5 1842
Anna Lisa, f. 24/8 1843 ibm. Utflyttad 1869
Jan, f. 23/9 1845 ibm
Maja Stina, f. 12/1 1848 ibm

Folkskolläraren

Anders Andersson, f. 21/9 1839 i Sköttänge, gift 11/12 1870, död 5/3 1886 i Räfåla

Hustru: Anna Maria Persdotter, f. 23/3 1842 i Storslätten, död 6/6 1932

Barn:
Milda, f. 7/4 1873 i Räfåla. Till Amerika 1888
Anna Matilda, f. 4/3 1876 ibm. Se nedan

Matilda (Tilda) Andersson, f. 4/3 1876 i Räfåla, död 31/10 1959

Ogift.

Egendomen förvärvad av Valdemar och Elvan Bruus 1962. Inflyttad 1969
Se nedan.

Skräddaren

Erik Andersson, f. 24/11 1837 i Sköttänge, gift 28/11 1863, död 23/7 1876

Hustru: Anna Greta Andersdotter, f. 23/12 1837 i Kvarngårde, död 23/5 1910 i Ställberget

Barn:
Carl Erik, f. 24/8 1864 i Sköttänge. Nybyggare på Ställberget 1895
Anders Gustaf, f. 9/6 1866 ibm. Till Ramnäs 1886
Anna Josefina, f. 3/8 1868 ibm. Till Amerika 1870
Ida Maria, f. 22/5 1870 ibm. G.m. Anders Gust. Eriksson i Kullen
Johan Fredrik, f. 16/1 1873 ibm. Till Östergötland 1918
Per Olof, f. 5/7 1875 ibm. Död 10/12 1907

Inneboende maskinisten och urmakaren, Tägt

Johan Granlund, f. 16/9 1854 i Laxsjön, gift 19/11 1881, och 1923, död 10/7 1937

Hustru 2: Ida Ulrika Törnqvist, f. 2/4 1882 i Ljusnarsberg, gift 23/3 1923

Barn:
Gerda Margareta, f. 10/10 1905 i Grängesberg (hennes)
Olga Viola, f. 20/11 1914 ibm. (hennes)
Gunhild Maria, f. 13/10 1920 (hans) G.m. Göte Andersson fr. Kullen
Johan Gunnar, f. 14/9 1923 (gemensam)

Arbetaren

Anders Gustaf Andersson, f. 2/2 1850 i Stensbo, gift 26/12 1874, Familjen till
Hustru: Maja Lisa Andersdotter, f. 26/4 1854 i Ludvika, (se ovan) Stensbo 1882

Barn:
Johanna Maria, f. 8/12 1875 i Sköttänge
Anna Sophia, f. 3/9 1877 ibm

F.d. Gruvförmannen

Karl Valdemar Bruus, f. 27/1 1908 i Norrbärke, gift 26/12 1936, död 2/1 1983

Hustru: Elvan Maria Samuelsson, f. 27/3 1917 i Järna

Barn: Bernt Arne, f. 21/11 1936 i Håksberg
Kurt Börje, f. 23/5 1941 ibm

KOK ELLER POSTSLÄKTEN.

Hemmansägaren, Kok

Johan Larsson, f. 29/9 1741 i Östersaxen, g. 28/10 1763, död 13/3 1808 Infl. ca

Hustru: Elisabet Persdotter, f. 27/3 1737 i Sköttänge, (Petter Nils), död 25/8 1812 1785

Barn: Lars, f. 10/9 1764 i Östersaxen. Se dito nedan
Petter, f. 12/4 1768 ibm. Se nedan
Johan, f. 21/8 1770 ibm
Lisa, f. 1777 ibm. död 1781

Hemmansägaren, Kok

Petter Jansson, f. 12/11 1768 i Östersaxen, gift 1789 och 1795, död 24/4 1812

Hustru: Maria Persdotter, f. 22/11 1770 i Långmyra, gift 20/11 1789, död 17/1 1793

Hustru: Kok Stina Larsdotter, f. 3/4 1766 i Gärdet, gift 1/11 1795, död 4/8 1845

Barn: Johan, f. 22/5 1790 i Sköttänge. död 1794
Stina, f. 22/8 1796 ibm. G.m. Klack Jan Andersson i Saxhyttan
Petter, f. 1/3 1803 ibm. Se nedan
Anders, f. 17/8 1806 ibm

Hemmansägaren, Kok eller Post

Petter Persson, f. 1/3 1803 i Sköttänge, gift 1823, död 2/2 1884

Hustru: Karin Ersdotter, f. 1/1 1804 i Norrbo, död 12/1 1870

Barn: Per Gustaf, f. 11/4 1824 i Sköttänge. Gift i Norrbärke
Johanna, f. 14/4 1828 ibm. tvilling
Stina Lisa, f. 14/4 1828 ibm. tvilling
Anders, f. 26/9 1829 ibm
Jacob Erik, f. 29/1 1832 ibm. Till Ställberget
Carl Fredrik, f. 4/4 1835 ibm. Se nedan
Daniel, f. 11/9 1838 ibm. Se dito
Carl Johan, f. 20/1 1841 ibm. Se dito
Per Olof, f. 5/2 1846 ibm

Hemmansägaren, Kok eller Post

Carl Fredrik Persson, f. 4/4 1835 i Sköttänge, gift 1862 och 1865, död 21/4 1905

Hustru: Stina Persdotter, f. 30/1 1837 i Svedberget, gift 22/11 1862, död 18/12 1864

Hustru: Sara Ersdotter, f. 23/1 1842 i Norr Västansjö, gift 26/12 1865, död 30/8 1916

Barn: Sara Matilda, f. 26/8 1866 i Sköttänge. G.m. Johan Löf, Se dito
Carl Gustaf, f. 8/10 1868 ibm
Fredrik Leonard, f. 21/5 1871 ibm. död 1872
Johanna Sophia, f. 21/1 1873 ibm
Karl Fredrik, f. 1/1 1876 ibm. Till Ställbacken, se dito
Per August, f. 5/6 1880 ibm. Se nedan
Karl Vilhelm, f. 28/7 1885 ibm. Se nedan

Hemmansägaren

Karl Vilhelm Karlsson, f. 28/7 1885 i Sköttänge, gift 24/3 1915, död 3/4 1972
Hustru: Johanna Fredrika Pettersson, f. 22/9 1888 i Sör Västansjö, död 26/5 1923
Hustru: Emma Matilda Berg, f. 23/7 1887 i Kvarngärde, död 9/2 1961
Barn: Karl Harald, f. 30/10 1915 i Sköttänge
Rut Sylvia, f. 8/5 1920 ibm. död 5/3 1921
Elsa Sylvia, f. 21/9 1921 ibm
2:a giftet: Inga Elisabet, f. 15/3 1927 ibm
Margareta Ingegerd, f. 2/8 1931 ibm

Nuvarande ägare av gården är Anders Olin

KOK PER AUGUSTS.

Hemmansägaren, Kok

Per August Karlsson, f. 5/6 1880 i Sköttänge, död 4/5 1951
Ogift

Hemmanet inköpt av Erik Nilsson omkring 1949.

Montör

Erik Nilsson, f. 14/2 1921 i V.Tollstad. Östergötland, gift 1949
Hustru: Pellas Anna Stina Gustafsson, f. 3/6 1919 i Östersaxen
Barn: John, f. 2/6 1950 i Sköttänge. död 4/4 1952
Karin Inger, f. 8/4 1953 ibm

Anm. Familjen utflyttad till Grangärde Kyrkby 1959.

Nuvarande ägare av gården är Kicki Gustafsson Flink och Mikael Flink

Anm. Ägare av Kok Vilhelm Karlssons gård är Anders Olin

FAMILJER MED ANKNYTNING TILL KOKSLÄKTEN.

Soldaten

Carl Johan Persson Hiller, f. 20/1 1841 i Sköttänge, gift 13/11 1864
Hustru: Johanna Jansdotter, f. 19/3 1842 i Hyttriset
Barn: Carl Erik, f. 11/1 1865 i Sköttänge

Familjen till
Norrbärke 1869

Arbetaren

Daniel Persson, f. 11/9 1838 i Sköttänge, gift 25/3 1866, utflyttad från orten
Hustru: Anna Stina Blommengren, f. 17/3 1843 i Nya Hyttan, död 29/7 1866
Barnlösa.

PELLASGÅRDEN.

Hemmansägaren, Pellas

Anders Gustaf Andersson, f. 22/2 1836 i Saxhyttan, gift 23/3 1861, död 27/2 1906

Hustru: Sara Lisa Blommé, f. 14/6 1837 i Stensbo, död 11/9 1909

Barn: Gustaf, f. 25/5 1861 i Saxhyttan. Se nedan
Anders Adolf, f. 14/2 1864 ibm. Nybyggare på Ställberget
Johanna Sofia, f. 17/7 1868 ibm. G.m. Lars Fredrik Larsson i Gärdsveden
Carl Edvard, f. 30/4 1873 ibm. död 20/6 1884

Anm. Familjen inflyttad från Saxhyttan omkring år 1900.

Hemmansägaren, Pellas

Gustaf Andersson, f. 25/5 1861 i Saxhyttan, gift 20/4 1889, död 14/2 1925

Hustru: Sara Stina Eriksdotter, f. 7/4 1864 i Saxhyttan, död 15/9 1942

Barn: Gustaf Edvard, f. 8/11 1890 i Östersaxen. Till Amerika
Ernst Ludvig, f. 21/11 1893 ibm. Se nedan
Hanna Alida, f. 25/9 1895 ibm. död 27/12 1929
Anna Matilda, f. 21/7 1898 ibm. G.m. Karl Larsson i Gärdsveden
Karl Oskar, f. 13/12 1900 ibm. Bosatt i Östersaxen
Erik Harald, f. 25/11 1904. Droskägare, död 21/8 1967

Anm. Familjen var bosatt i Östersaxen, men ägde en hemmansdel i Sköttänge.

Hemmansägaren, jordarbetaren, Pellas

Ernst Ludvig Gustafsson, f. 21/11 1893 i Östersaxen, gift 18/7 1917, död 30/3 1928

Hustru: Johanna Augusta Bergkvist, f. 27/7 1895 i Räfåla, omgift nedan

Barn: Stina Alice, f. 12/4 1917 i Östersaxen. död 11/5 1918
Anna Stina, f. 3/6 1919 ibm. Gift med Erik Nilsson ovan.
Ernst Gunnar, f. 26/11 1924 i Sköttänge. Se nedan

Karl Vilhelm Larsson, f. 8/4 1892 i Grangärde, gift 16/4 1932, död 23/10 1954

Hustru: Augusta Bergkvist-Gustafsson, f. 27/7 1895 i Räfåla, död 17/5 1958

Barnlösa.

Svarvaren, Pellas

Gunnar Gustafsson, f. 26/11 1924 i Sköttänge, gift 4/8 1951 Familjen till Norrbärke

Hustru: Ester Margareta Karlsson, f. 5/5 1928 i Ludvika 1958.

Barn: Lars Gunnar, f. 5/12 1951 i Sköttänge
Hans Lennart, f. 5/8 1955 ibm

Anm. Fastigheten förvärvad av Gustaf och Majvor Karlsson, se nedan

Muraren, Per Görs

Karl Gustaf Karlsson, f. 29/8 1929 i Sörvik, gift 30/4 1955,

Hustru: Anna Majvor Eriksson, f. 1/5 1935 i Grängesberg, till Sunnansjö

Barn: Tommy Karl-Gustaf, f. 18/11 1955
Ingela Anna-Karin, f. 19/12 1957

Pellsgården inköpt av nuvarande ägarna Lars Willy och Lenah Gustafsson.

Lars Willy Gustafsson, f. 6/11 1944 i Grängesberg,
Hustru: Lenah Johansson, f. 22/12 1944 i Saxhyttan (från Kilåsen),

ÖVRIGA FAMILJER.

Hemmansbrukaren

Lars Jansson, f. 10/9 1764 i Östersaxen, (son till Kok Johan Larsson, gift 17/10 1790, död 1838

Hustru: Christina Olsdotter, f. 7/6 1766 i Buberget, död 29/1 1839

Barn: Johan, f. 25/9 1791 i Sköttänge
Anna, f. 1795 i Räfåla. Gift till Laxsjön
Anders, f. 23/2 1804 ibm. död 21/9 1809

Arbetaren

Johan Löf, f. 24/12 1858 o Iviken, Ludvika, gift 9/3 1884

Hustru: Sara Matilda Carlsdotter, f. 26/8 1866 i Sköttänge

Barn: Knut Johan, f. 29/3 1885 i Krabbsjön
Emma Matilda, f. 20/7 1887 i Sköttänge

Anm. Sara Matilda Carlsdotter var dotter till Kok Carl Fredrik Persson (se ovan)
Familjen inflyttad 21/11 1886. Utflyttad till Ludvika 1890.

STÄLLBACKEN.

FRÖJDBERGS ERIKS.

Byggnadsarbetaren

Erik Ersson, f. 26/7 1864 i Fröjdberget, gift 15/5 1898, död 7/5 1951

Hustru: Johanna Karlsson, f. 27/10 1873 i Nackarberg, död 11/2 1940

Barn: Johanna, f. 14/12 1890 i Norrbärke. G.m. Ernfrid Pettersson, Ställberget
Karl Erik, f. 25/12 1892 ibm

Karl Erik Ersson, f. 25/12 1892 i Norrbärke, gift 26/1 1918, död 10/6 1919

Hustru: Lovisa Ulrika Danielsson, f. 2/2 1891 i Grängesberg

Barn: Birgit Marianne, f. 9/4 1914 i Norrbärke (hennes)
Stig Olof, f. 27/9 1918 i Ställbacken. död 15/1 1919

KOK FREDRIKS.

Hemmansägaren, Kok

Karl Fredrik Karlsson, f. 1/1 1876 i Sköttänge, gift 28/12 1901, död 15/2 1958

Hustru: Anna Charlotta Danielsson, f. 4/1 1883 på Stakheden, död 1/1 1958

Barn: Hanna Matilda, f. 4/11 1901 på Ställbacken
Ester Linnéa, f. 9/11 1903 ibm
Edit Viktoria, f. 14/6 1908 ibm. död 12/7 1930
Karl Einar, f. 26/8 1918 ibm

Nuvarande ägare av fastigheten är Hjalmar och Ingegerd Eriksson

BLOMMENGRENS.

Järnarbetaren

Karl Vilhelm Blommengren, f. 4/1 1859 i Räfåla, gift 23/4 1887, död 17/1 1940

Hustru: Anna Lovisa Jacobsson, f. 28/10 1865 i Ställberget, död 18/12 1926

Barn: Anna Vilhelmina, f. 25/6 1887 i Sköttänge
Johanna Alida, f. 21/9 1889 ibm. Se nedan
Karl Ludvig, f. 3/11 1892 ibm. död 7/1 1893
Elsa Maria, f. 12/12 1893 ibm
Karl Reinhold, f. 13/11 1898 ibm. Se nedan
Erik Gotthard, f. 5/5 1902 ibm. Till Amerika 13/9 1929

Jordarbetaren

Karl Reinhold Blommengren, f. 13/11 1898 i Sköttänge, gift 27/12 1924, död 17/1 1966

Hustru: Olga Charlotta Skoglöv, f. 27/11 1900 i Grythyttan, död 15/9 1979

Barn: Rut Alice, f. 19/7 1922 på Ställberget
Elly Margareta, f. 21/10 1924 ibm
Karl Tage, f. 3/8 1926 ibm
Karin Gunvor, f. 1/4 1932 ibm
Gulli, f. 1/12 1936 ibm. död 29/12 1936
Fosterdotter: Karin Birgitta Törnqvist, f. 27/12 1949

SÖDERSTRÖMS.

Målaren

Rickard Adolf Söderström, f. 3/3 1874 i Katarina förs. Stockholm, gift 5/4 1913

Hustru: Johanna Alida Blommengren, f. 21/9 1889 i Sköttänge

Barn: Lilly Charlotta, f. 12/10 1910 på Ställberget (hennes)
Anna Davida, f. 15/1 1912 ibm. (hennes)
Signe Elisabet, f. 24/8 1913 ibm
Per David, f. 25/6 1916 ibm
Kerstin Maria, f. 4/4 1920 ibm
Ulla Alice, f. 20/8 1922 ibm

Anm. Familjen skall en tid ha bott i Slaggstenshuset på Ställberget
Senare utflyttade till okänd ort

KIHLGÅRDEN ELLER SAXHYTTEKIHLEN.

Hans Larsson, f. 4/6 1648 i Persbo, gift 6/1 1671, död 28/7 1678 på Heden

Hustru: Barbro Johansdotter, f. 21/5 1648 på Heden, omgift nedan

Barn: Lars, f. 23/1 1672 i Torrfasten. Se nedan

Bergsmannen

Mats Halfvarsson, f. 8/4 1649 i Östanmyra, gift 2/11 1679, död 18/9 1732

Hustru: Barbro Johansdotter, f. 21/5 1648 på Heden, död 29/4 1733 i Kihlgården

Barn: Peder, f. 22/10 1680 i Östanmyra

Elisabet, f. 22/2 1683 på Heden. död 1/2 1686

Karin, f. 8/10 1685 i Östanmyra

Elisabet, f. 26/9 1688 ibm.

Anm. Mats Halfvarsson var aldrig bosatt på Kihlgården, men ägde sannolikt marken i området

Hemmansbrukaren, Kihl

Lars Hansson, f. 23/1 1672 i Torrfasten, gift 21/9 1702, död 16/3 1743

Hustru: Kerstin Johansdotter, f. 5/5 1678 i Ludvika Bruk, död 8/7 1743

Barn: Johan, f. 14/6 1703 i Östanmyra, död som barn

Hans, f. 2/10 1704 ibm. Se nedan

Lars, f. 20/5 1706 ibm

Kerstin, f. 5/1 1709 ibm

Johan, f. 26/8 1712 ibm

Anm. Familjen inflyttad till Kihlen på 1710-talet

Hemmansbrukaren, Kihl

Hans Larsson, f. 2/10 1704 i Östanmyra, gift 1736 och 1767, död 15/10 1771

Hustru: Karin Tobiasdotter, f. 5/3 1705 i Rossa, gift 17/10 1736, död 30/9 1766

Hustru: Kerstin Ersdotter, f. 1/6 1728 i Stensbo, gift 29/9 1767, omgift nedan

Barn: Catharina, f. 1/4 1744 i Kihlgården, död 1750

Christina, f. 18/9 1768 ibm. död 12/1 1771

Hemmansbrukaren, Kihl

Jan Andersson, f. 18/6 1754 i Östansbo, gift 8/9 1776, död 26/6 1825

Hustru: Kerstin Ersdotter, f. 1/6 1728 i Stensbo, gift 1767 och 1776, död 15/5 1813

Hustru: Catharina Jansdotter, f. 31/3 1764 i Karlsänge, gift 1813, död 13/5 1832

Barnlösa.

Anm. Kihl Jan Andersson var son till Anders Jonsson Ramklo i Saxhyttan. Kihlgården ödelades på 1830-talet. Ägare av marken vid Laga Skiftet 1866 var Knuts Erik Larssons änka i Sköttänge.

STÄLLBERGET.

INLEDANDE HISTORIK.

Byn är anlagd i relativt sen tid. Den äldsta gården, Ställbergsgården, byggdes omkring sekelskiftet 1799-1800. Tidigare förefaller hela området att ha varit skogbeväxt, även om en viss uppodling tidigare kan ha skett inom området. På en karta från 1720 benämnes trakten för Ställbergsskogen, och markägare var då bönder från Östanmyra samt Holen vid Kyrkbyn. Här kan tilläggas, att Östanmyra var en numera utdöd by, belägen ungefär vid Kalkbacken sydost ifrån Lillheden.

Vad själva namnet Ställberget beträffar, kan det troligen härledas från ett så kallat ställstensbrott beläget någonstans i trakten. Ställsten, oftast någon skiffer, användes för att fodra in den nedre delen av masugnspipan, det så kallade stället. På en karta från 1689 finns inritat ett gruvtecken på ett berg benämnt Stelleberget. Av läget att döma skulle det kunna röra sig om nuvarande Gylltjärnsberg. Något gammalt dagbrott eller gruvhål har dock icke påträffats inom området. Längre i söder, eller strax söder om nuvarande landsvägen mellan Ställberget och Nyhammar, finns några gruvhål. Här skall dock endast ha brutits järnmalm, men det är naturligtvis tänkbart, att man före järnmalmsbrytningen här kan ha brutit ställsten.

Den ovan nämnda Ställbergsgården utgjorde under större delen av 1800-talet den enda bebyggelsen inom området. Den nuvarande Ställbergsbyn synes vara utbyggd ifrån tre olika byar: den nordligaste delen ifrån Saxhyttan, den mellersta delen ifrån Kilåsen samt den södra delen ifrån Sköttänge. Undantagandes den gamla Ställbergsgården var det den södra delen som först bebyggdes, vilket tycks ha skett på 1860-talet. På 1866 års karta finns tre gårdar inritade här. Två av dessa ägdes av Jacob Persson och den tredje av Per Ersson i Sköttänge. Alla tre gårdarna låg i närheten av vägskälet mot Sköttänge.

Därnäst tycks det ha dröjt ända fram emot 1880-talet innan nästa bebyggelsegrupp dök upp, denna gång i mellersta delen av byn, där Finntorps Johan Andersson och hans svåger Anders Mattsson slog ner sina bopålar. På 1890-talet inköpte så Skräddar Karl Erik Eriksson ifrån Sköttänge en byggningsplats strax norr om Anders Mattssons nybygge och flyttade hit med sin familj samt modern.

Redan på 1880-talet hade den gamla Ställbergsgården ödelagts, men under det första årtiondet på det nya seklet började så en ny bebyggelse att växa fram längre upp på höjden och väster om Ställbergsgården. Bland de första nybyggarna här kan nämnas Per August Granlund och Jan Erik Jansson. Inom samma område, ett stycke längre i söder, byggde även stenhuggaren Karl August Lindqvist. Åren 1908 till 1909 uppfördes även Folkskolan på Ställberget, vilken togs i bruk det sistnämnda året. Redan 1910 kunde man notera 18 familjer i byn.

En ytterliggare utbyggnad skedde sedan under de kommande decennierna. År 1930 fanns här således inte mindre än 22 familjer. Några gårdar tillkom även under de efterföljande årtiondena. För närvarande finns det 24 gårdar på Ställberget.

STÄLLBERGSGÅRDENS HISTORIA.

Gården, som på sin tid var en betydande bergsmansgård, var belägen i den nordligaste delen av den nuvarande Ställbergsbyn, nära gränsen mot Saxhyttan och ett stycke öster om vägkorsningen mot Nyhammar.

Platsen blev bebyggd i relativt sen tid. Av ett tingsprotokoll från 1798 inhämtas följande: På begäran av Bergsmannen **Anders Mattsson** i Östanmyra besiktigas och uppmättes den nyodling, som han vid Ställberget i delvis oländig och stenbunden mark intagit till åker, och som han begär skattefrihet för, belägen uti Erik Jons 1/4 hemman, uppmättes till 14 snesland.

Ovannämnde Anders Mattsson, född 1753 i Östanmyra, synes ha flyttat från Östanmyra till nybygget på Ställberget omkring år 1800. Även hans fader, Mats Nilsson född 1722 i Östanmyra, flyttade med upp till Ställberget. Han hade då varit änkling i många år. Dennes hustru Karin Andersdotter, född 1721 i Östanbjörka, dog redan 1784. Själv avled Mats Nilsson den 1 augusti 1806 på Ställberget i en ålder av 83 år. Han angavs ha varit bergsman och till sin levnad *stilla och saktmodig*.

Anders Mattsson var även han bergsman, delägare i Saxhytte Masugn med kolhus och järnbod. Utöver Ställberget ägde han hus och mark i Lindbastmora och Björkåsens fäbodrar. År 1812 köpte han dessutom 380 snesland slog i Lindbastmora av brukspatronen Olof Widiksson i Kyrkbyn. I sammanhanget kan nämnas att Anders Mattssons ättlingar ännu i denne dag är delägare i Lindbastmora. Han hade tidigare även en andel i Abäckshyttans Masugn, men gjorde 1817 ett byte med brukspatronen C.G. Johansson vid Nyhammar, där han avstod sin del i Nyhammar emot skog under Nils Erlands 1/4 hemman. Anders Mattsson blev på gamla dagar blind. Han slutade sina dagar den 24 augusti 1825 i en ålder av 72 år. Dödsorsaken angavs vara ålderdomsbräcklighet. Hustrun hette **Anna Larsdotter**, född 1751 på Holen och dotter till Lars Persson och dennes hustru Karin Gustafsdotter. Gifte sig 1780 vid 29 års ålder. Överlevde mannen med 6 år och avled den 29 april 1832 av håll och styng, 81 år gammal. Födde en dotter.

Ställbergsgården övertogs av mågen **Erik Persson**, född 1784 i Västansjö och son till bergsmannen Hyttsved Per Larsson och dennes hustru Juth Christina Olsdotter. Även Erik Persson var bergsman och delägare i Saxhytte Masugn. År 1818 inköpte han, tillsammans med Ris Erik Larsson i Saxhyttan, en egendom i Gärdsveden som tidigare tillhört en Lars Ersson, vilken nu hade flyttat till ett torpställe i Karlsänge. Säljare var faktorn Erik Björkner, som några år tidigare inropat egendomen på en exekutiv auktion. Erik Persson har av allt att döma sedan behållit en del av egendomen i Gärdsveden. Hans barnbarn flyttade sedermera till ägorna i sistnämnda by. Erik Persson avled den 15 juli 1839. Om honom anmärkes i dödboken: *Uppförande: ärligt och hushållsaktigt, men något lagd för spirituosa. Död av gulsot och magplågor, 55 år gamma*". Hans hustru **Catharina Andersdotter** var född 1784 i Östanmyra och dotter till ovannämnde Anders Mattsson. Hon gifte sig 1810 då hon var 26 år gammal och var änka i 24 år. Catharina avled den 4 juni 1863 av ålderdomsbräcklighet, 78 år gammal. Födde en dotter.

Efter Erik Perssons död ärvdes gården av mågen **Anders Jansson**, född 1811 i Laxsjön och son till Tägt Jan Olsson och Lisa Persdotter. I sammanhanget kan nämnas att en broder till Anders Jansson var den legendariske Tägt Jannes Jansson i Laxsjön. Anders Jansson var, liksom sin svärfader, bergsman och delägare i Saxhytte Masugn och hade fäbodrar i Lindbastmora. År 1845 deltog han i uppförandet av en ny kugghjulskvarn vid Saxhyttan.

På 1840-talet var även brodern Tägt Erik Jansson, född 1813 i Laxsjön, med sin familj bosatt på gården. I början av 1850-talet byggde denne dock ett eget hus uppe i backen, ett stycke nordväst om broderns gård, och flyttade dit. År 1859 rev han huset och flyttade det till Karlsänge, där han anlade ett nybygge. Torpplatsen på Ställberget ödelades därmed. En annan broder till Anders Jansson, nämligen Tägt Per Jansson, född 1822 i Laxsjön, var också han med sin familj en tid bosatt på Ställbergsgården, men flyttade omkring 1855 till ett nybygge. även det i Karlsänge. Vad beträffar Anders Jansson levde denne kvar på sin gård ända fram till sin död den 11 oktober 1886. Han var vid sin bortgång 75 år. Hustrun **Christina Ersdotter**, född 1813 på Ställberget, var dotter till Erik Persson ovan. Gifte sig 1836 då hon var 23 år gammal. Överlevde maken med drygt ett år. Slutade sina dagar den 14 januari 1888 i en ålder av 75 år. Födde 5 barn.

Sonen **Ställbergs Anders Andersson**, född 1837 på Ställbergsgården, blev gift med Stina Jansdotter, född 1832 i Norr Västansjö. Familjen bodde först på Ställbergsgården, men flyttade omkring 1890 till Gärdsveden. Dottern **Johanna Andersdotter**, född 1839, blev gift med **Petter Isaksson**, född 1826 i Grangärde Hästberg. Även de bodde en tid på Ställbergsgården, men flyttade sedermera till ett nybygge i Gärdsveden. De var även tidvis bosatta i Lindbastmora. Dottern **Stina Lisa Andersdotter**, född 1843, gifte sig med **Notbindar Karl Erik Jansson**, född 1842 i Laxsjön. Också denna familj bodde först på Ställbergsgården, men flyttade omkring 1890 till Gärdsveden. Dottern **Sara Andersdotter**, född 1847, gifte sig med **Anders Gustaf Andersson**, född 1844 i Morgärde och son till Olars Anders Ersson och dennes hustru Catharina Persdotter. Även de bosatte sig först på Ställbergsgården, men emigrerade den 5 maj 1879 till Nordamerika. Det finns idag talrika ättlingar till dem, de av dem flesta bosatta i Nordamerika och delstaterna Wisconsin och Minnesota.

I samband med ovannämnda utflyttningar revs husen och flyttades till Gärdsveden. Den gamla gårdsplatsen på Ställberget ödelades därmed. Idag vittnar endast några gamla grunder och stenmurar om att här en gång funnits en betydande bergsmansgård.

STÄLLBERGSGÅRDEN. SLÄKTLÄNGD.

Bergsmannen

Mats Nilsson, f. 7/12 1722 i Östanmyra, gift 1745, död 1/8 1806 på Ställbergsgården

Hustru: Karin Andersdotter, f. 25/3 1721 i Östanbjörka, död 13/3 1784 i Östanmyra

Barn: Erik, f. 11/3 1749 i Östanmyra
Anders, f. 8/4 1753 ibm. Se nedan

Bergsmannen och hemmansägaren

Anders Mattsson, f. 8/4 1753 i Östanmyra, gift 19/10 1780, död 24/8 1825

Hustru: Anna Larsdotter, f. 8/3 1751 på Holen, död 29/4 1832.

Barn: Catharina, f. 1/12 1784 i Östanmyra, gm Erik Persson, se nedan

Bergsmannen och Nämndemannen

Erik Persson, f. 11/4 1784 i Sör Västansjö, gift 6/7 1810, död 15/7 1839.

Hustru: Catharina Andersdotter, f. 1/12 1784 i Östanmyra, död 4/6 1863.

Barn: Christina, f. 23/10 1813 i Ställberget, gm Anders Jansson, se nedan

Bergsmannen och hemmansägaren, Tägt

Anders Jansson, f. 11/9 1811 i Laxsjön, gift 13/3 1836, död 11/10 1886

Hustru: Christina Ersdotter, f. 23/10 1813 på Ställberget, död 14/1 1888

Barn: Anders, f. 5/5 1837 i Ställberget. Se nedan

Johanna, f. 25/9 1839 ibm. G.m. Per Isaksson nedan

Stina, f. 25/1 1842 ibm. död 12/5 1842

Stina Lisa, f. 3/8 1843 ibm, gm Karl Erik Jansson nedan

Sara, f. 28/12 1847 ibm, gm Anders Gustaf Andersson nedan

Hemmansägaren, Ställbergs

Anders Andersson, f. 5/5 1837 på Ställberget, gift 20/11 1863

Familjen till

Hustru: Stina Jansdotter, f. 23/10 1832 i Norr Västansjö,

Gärdsveden

Barn: Carl Johan, f. 27/7 1865 i Ställberget, död 19/12 1865

Ida Christina, f. 17/2 1867 ibm. G.m. Lars Fredrik Larsson

Johanna Maria, f. 13/4 1875 ibm. död 25/2 1876

Anders Gustaf, f. 14/4 1878 ibm. Bosatt i Gärdsveden.

Hemmansägaren

Petter Isaksson, f. 29/9 1826 i Hästberget, gift 17/11 1860,

Familjen till

Hustru: Johanna Andersdotter, f. 25/9 1839 i Ställberget

Gärdsveden

Barn: Anders Ferdinand, f. 3/4 1862 i Ställberget

även på

Johanna Fredrika, f. 3/8 1864 ibm

Lindbastmora

Sofia Matilda, f. 29/12 1866 ibm. Gift Norbin, Norrbo

Per Erik, f. 17/4 1872 ibm. Till Lindbastmora

Karl Johan, f. 25/3 1877

Hemmansägaren, Notbindar

Karl Erik Jansson, f. 18/12 1842 i Laxsjön, gift 24/6 1867,

Familjen till

Hustru: Stina Lisa Andersdotter, f. 3/8 1843 i Ställberget

Gärdsveden

Barn: Carl August, f. 13/1 1868 i Ställberget

Hilda Christina, f. 8/8 1870 ibm. Gift Saxén

Johanna Maria, f. 27/1 1873 ibm

Augusta Elisabet, f. 30/10 1881 ibm. Gift till Norrbo

Johan Alfred, f. 26/12 1884 ibm. Rektor i Norrköping

Arbetaren

Anders Gustaf Andersson, f. 1/1 1844 i Morgärde, gift 22/1 1871

Familjen till

Hustru: Sara Andersdotter, f. 28/12 1847 i Ställberget

Amerika 1879

Barn: Anders Gustaf, f. 8/9 1871 i Ställberget, död 26/5 1872

Carl August, f. 30/4 1873 ibm

Anders Gustaf, f. 30/5 1875 ibm

Johan Fredrik, f. 6/9 1877 ibm

Anders Jansson broder, sedermera nybyggaren i Karlsänge

Tägt Erik Jansson, f. 23/1 1815 i Laxsjön, gift 5/11 1842

Hustru: Stina Mattsdotter, f. 16/1 1813 i Saxhyttan

Barn: Anders, f. 23/4 1844 i Ställberget. Bosatt i Karlsänge

Erik, f. 28/6 1851 i Saxhyttan. Till Tjärna i Stora Tuna

Anders Janssons broder

Tägt Per Jansson, f. 10/10 1822 i Laxsjön, gift 8/3 1852

Hustru: Anna Ersdotter, f. 10/1 1822 i Långmyra

Barn: Sara Stina, f. 8/7 1852 i Ställberget. Till Amerika 1897

Anna Lisa, f. 6/2 1855 ibm. G.m. Anders Åkerström, Karlsänge

Johanna, f. 5/11 1858 i Karlsänge. Till Stora Tuna 1895

Anm. Familjen nybyggare i Karlsänge omkring 1855

Ställbergsgården ödelagd omkring åt 1890.

STÄLLBERGET. GÅRDARNAS HISTORIA.

MUGG-GÅRDEN.

Den under Sköttänge nämnde **Anders Persson**, född 1838 i Sköttänge, synes ha anlagt ett nybygge på Ställberget vid Mitten av 1800-talet. Det var beläget strax söder om vägkorsningen mot Sköttänge. Redan fadern Per Ersson ägde uppenbarligen mark i södra delen av nuvarande Ställbergsbyn, och han har troligen påbörjat en uppodling inom området. År 1873 sålde Jan Larsson och hans hustru Johanna Persdotter i Sköttänge deras arvsrätt i Per Erssons egendom, omfattande 1/5 i hus, åker, slog och skog i Sköttänge och Ställberget, till svågarna Anders Persson och Jan Erik Persson för 100 Rdr rmt. Samma år löste Anders Persson även in sin systers, Anna Lisa Persdotters, arvsrätt i hemmanet. År 1885 skedde en ägodelning mellan bröderna Anders och Jan Erik Perssöner. Den sistnämnde tycks då ha erhållit den sydligaste delen av egendomen på Ställberget.

Anders Persson avled den 22 februari 1917 i en ålder av 79 år. Hans hustru hette **Sara Olsdotter**, och hon var född 1836 i Östansbjörka, dotter till Täpp Olof Olsson och dennes tredje hustru Anna Mattsdotter. Hon dog redan den 25 april 1897 i en ålder av 60 år. Anders Persson var således änklings i 20 år. Av de nio barnen blev endast den yngsta dottern Hulda Kristina, född 1883, kvar på orten. Hon gifte sig 1905 med Alfred Adolfsson, född 1879 i Norrbärke. De flyttade dock från Ställberget 1920, då de för 3000 kronor sålde gården till Mugg Adolf Danielsson.

Denne **Adolf Danielsson** var född 1878 i Östersaxen och styvson till Mugg Daniel Danielsson, vilken tidigare hade varit gift med en syster till den ovan nämnde Anders Persson. Muggnamnet kan härledas ifrån ett mycket gammalt knektnamn. Vid slutet av 1500-talet lät två bröder i Norrbo värva sig som knektar, varvid de antog namnen Buller och Mugg. Adolf Danielsson blev sedan under resten av sitt liv bosatt på Ställberget och var verksam som stenarbetare. Han avled den 29 juni 1962 i en ålder av 84 år. Hustrun **Emma Sjöberg** var född 1886 i Tjärnssveden vid Sunnansjö och dotter till Jacob Erik Sjöberg och dennes hustru Sara Andersdotter. Hon levde som änka i fem år intill den 26 juni 1967, och hon blev 81 år.

Redan 1963 lät dock Emma Danielsson anordna en auktion, och gården inropades nu av **Eva** och **Simon Hansson** ifrån Borlänge, vilka sedan utnyttjade den som fritidshus. Efter deras död ärvdes den av sonen **Lars Hansson**, vilken i sin tur sålde gården till **Margareta och Nils Jisfält**, hon bördig från Ställberget. Datum för överlåtelsen var den 1/10 1997. Huset hade då stått tomt i fyra år.

Tilläggas kan att det på 1866 års karta finns markerat ytterliggare ett hus, strax söder om den gård, som det redogjorts för ovan. Ägare till denna gård var då Kok Jacob Persson i Sköttänge. Det har ej varit möjligt att utröna vem som då bodde här. Sedermera synes huset ha kommit i Skommarläktens ägo, vilka sedan under en lång tid utnyttjade gården som skomakeriverkstad. Detta hus är numera rivet.

INGVAR ANDERSSONS.

Ingvar Andersson, föddes 1903 på Ställberget och han gifte sig 1941 med **Greta Josefsson**, född 1899 i Stora Tuna. Redan dessförinnan, nämligen 1938, hade han dock låtit uppföra ett hus åt sig på Ställberget och flyttat dit. Platsen för nybygget låg strax söder om den ovan nämnda skomakeri verkstaden. Ingvar Andersson var son till Anders Matts Gustaf Andersson och innehavare av en bilreparationsverkstad på Ställberget, se vidare under rubriken *Övriga Verksamheter*. Han var för övrigt mycket intresserad av ny teknik och var den förste på orten som anskaffade en trådbandspelare. Denna bandspelare skall enligt uppgift numera vara utställd på Tekniska Museet i Stockholm.

Ingvar Andersson avled helt hastigt i hemmet den 7 juni 1952, endast 49 år gammal. Hans änka, Greta Andersson, bodde sedan ensam kvar på gården under 20 år ända fram till år 1972, då hon sålde den till **Margareta och Nils Jisfält**. Själv flyttade hon till Stora Tuna där hon avled den 14 september 1973, då hon var 74 år gammal. Familjen Jisfält var så bosatta här under 12 år fram till 1984 då de flyttade till Ludvika. De hade då sålt gården till **Eva-Karin Brogren-Garvö**, vilken i sin tur året efter sålde till de nuvarande ägarna, **Desirée och Jarmo Seppälä**, hon bördig från Östansbjörka.

SIGFRID ANDERSSONS.

Sigfrid Andersson, född 1900 på Ställberget och son till Anders Matts Gustaf Andersson, och broder till Ingvar Andersson ovan, sålde 1954 den gamla fastigheten på Ställberget till John Henriksson. Han lät nu istället uppföra ett tvåvåningshus på egen mark söder om broderns, Ingvar Anderssons, gård. Han och hustrun Alma bosatte sig på den övre våningen, medan mågen Ensio Hutter med hustrun Gunnel bosatte sig på den nedre.

Sigfrid Andersson, som tidigare hade varit ägare av affären på Ställberget, arbetade senare bland annat i Nyhammars Handel och Grangärde Järnhandel. Han var under hela sitt liv verksam inom Grangärde Missionsförsamling, och tillsammans med svågern Bruno Brandt skötte han även underhållet av Saxhyttans Missionshus. I samband med att han och makan Alma skulle fira guldbryllöp på Gärdebygården i Rättvik insjuknade han och avled några månader senare, närmare bestämt den 18 januari 1978 i en ålder av 77 år.

Hustrun **Alma Karolina Höglund** föddes 1904 i Hybo i Ljusdal. Hon fick börja arbeta vid 14 års ålder, och lärde sig också att spela orgel vid unga år. Gifte sig 1927 med Sigfrid Andersson. Familjen bodde först hos Skommar Eriks i Sköttänge, men flyttade 1932 in i den nyinredda övervåningen i Anders Mattsgården på Ställberget. Även Alma Andersson kom nu att sysselsättas i affärsrörelsen. Hon var liksom maken engagerad inom Missionsförsamlingen, där hon under många år var verksam som organist. 1958 startade hon även ett musikkapell för skolflickor, vilket blev mycket uppskattat. Alma Andersson har ända till helt nyligen bott kvar i hemmet, men nu flyttat till Solgärdet vid Sunnansjö. Nuvarande ägare av gården är **Gunnel och Ensio Hutter**.

TUDDU ERNFRID KARLSSONS.

Ernfrid Karlsson, född 1893 i Pärby, var son till pigan Johanna Karolina Karlsson som en tid var anställd här. Hon flyttade sedermera med sonen upp till Ställberget, där de bosatte sig i den så kallade Stenkarotten (se dito). Omkring 1937 lät han uppföra ett nytt hus, som nu kom att utgöra den sydligaste gården i byn, och flyttade dit med sin familj. Ernfrid Karlsson, vilken var verksam som jordbruksarbetare, avled den 11 juni 1965 i en ålder av 72 år. Hustrun **Elisabet (Lisa) Gustafsson** var född 1890 i Grängesberg, och hon hade avlidit redan den 14 januari 1959, 68 år gammal. Födde fyra barn. Sonen Eskil Karlsson anlade ett nybygge längre norr i byn (se Tuddu Eskils). Den 1 december 1967 sålde han den gamla gården till **Nils Erik Lundqvist** och dennes hustru **Barbro Brandt**, den sistnämnda dotter till Axel Brandt på Ställberget. De lät genomföra en grundlig renovering av huset och inredde bland annat övervåningen. De nyttjade gården som fritidsbostad fram till den 1 augusti 1992, då de sålde den till de nuvarande ägarna, **Margareta och Georg Hahne**.

BRANDTS.

Axel Brandt, född 1882 i Fors, Sörmland, hade med sin familj inflyttat till Ställberget 1923. Modern, Matilda Jordansson, född 1841 i Ramsberg och änka efter skomakaren J.F. Brandt, hade redan 1912 flyttat till Ställberget, där hon var bosatt hos mågen Skommar Karl Erik Jansson (Skommar-Kalle vanligen benämnd). Hon avled den 15 juli 1926 i en ålder av 85 år. Axel Brandts hustru hette **Axelina (Ina) Eriksson**, född 1884 i Hammar, Örebro län.

Axel Brandt lät inreda övervåningen i svågerns, Skommar-Kalles hus, och flyttade in där med sin familj. 1926 gifte sig så Skommar Karl Erik Janssons dotter **Aina** med **Arvid Andersson**, och de tog nu våningen i besittning. Axel Brandt flyttade nu med sin familj till Gärdsveden, där de blev bosatta i 10 år. Axel Brandt, vilken bl.a. var verksam som livförsäkringsinspektör, avled i Gärdsveden den 5 december 1932, endast 50 år gammal.

Axel Brandt änka, Ina Brandt, lät nu tillsammans med barnen uppföra ett nybygge söder om Skommar-Kalles hus och flyttade in där 1937. Hennes sväger **Erik Brandt** inrättade skomakeri i källarvåningen. Han var född 1882 i Fors församling, och han gjorde sig känd som en duktig och omsorgsfull skomakare. Erik Brandt, som hade sin bostad i grannhuset (Arvid Anderssons), avled ogift den 2 december 1960, då han var 83 år gammal.

Ina Brandt, vilken bl.a. bakade tårtor till försäljning, levde intill den 8 maj 1946 och uppnådde en ålder av 62 år. Sonen Bengt Brandt bosatte sig ett stycke längre norrut i byn, medan sonen **Bruno Brandt**, född 1913 i S:t Nicolai församling, blev bosatt på gården. Han var verksam som sågverksarbetare och på sin fritid även hobbysnickare. Han lät sedermera inreda farbroderns skomakeriverkstad till snickeri, och här avled han helt hastigt den 30 juli 1984 i en ålder av 70 år. Hustrun **Anna Höglund** var född 1914 i Hybo, Ljusdal, och syster till Sigfrid Anderssons hustru Alma. Hon arbetade till en början i svågerns och system affär, men blev sedermera under många år verksam som hemsamarit. Anna Brandt var i likhet med maken engagerad inom Grangärde Missionsförsamling. 1987 sålde hon gården till **Lars Larsson** och flyttade till Nyhammar, men vistas sedan 1990 på Solgärdet. Lars Larsson och hans far **Harry Larsson** i Gärdsveden, bytte sedan gårdar, och den sistnämnde är således nu ägare av Brandts-gården.

SKOMMAR-KALLES ELLER ARVIDS.

Jan Erik Persson i Sköttänge ägde även mark i södra delen av Ställberget, som han tydligen ärvt efter sin fader Per Ersson. Jan Eriks son, **Karl Erik Jansson**, född 1866 i Sköttänge, lät här uppföra ett hus, och han synes ha flyttat in på nybygget omkring år 1900. Han var verksam som skomakare och gick allmänt under namnet Skommar-Kalle. Som redan framgått av avsnittet ovan, var det hans svåger Axel Brandt, som sedermera lät inreda övervåningen i huset.

Skommar-Kalle avled den 19 maj 1920 i en ålder av endast 54 år. Hustrun **Anna Matilda Brandt**, född 1873 i Fors församling i Sörmland, överlevde mannen med närmare 36 år. Hon dog den 29 mars 1956 då hon var 82 år gammal. Mågen **Arvid Andersson**, född 1895 i Råmsbyn, var son till Anders Hermansson och dennes hustru Sara Kajsa Jansson, och han övertog nu hemmanet på Ställberget. Arvid Andersson var verksam som byggnadssnickare och sysslade även med biodling. Tillhörde även under många år Grangärde Missionsförsamling. Han avled hastigt i hemmet den 14 december 1965 i en ålder av 73 år. Arvid Andersson var gift två gånger. Första hustrun hette **Aina Jansson**, född 1903 på Ställberget och hon var, som redan nämnts, dotter till Skommar-Kalle ovan. Hon avled redan den 18 maj 1933, endast 29 år gammal. Aina födde en dotter som blev gift med Alvar Eriksson vilka anlade ett nybygge i norra delen av byn. (Se Alvar Erikssons). Arvid Andersson gifte om sig med **Signe Häll**, född 1914 i Sunnansjö. Efter hans död bodde hon kvar på gården i 28 år fram till i maj 1994 då hon sålde den till **Ellert Jansson**, bosatt på Ernfrid Petterssons gård på Ställberget. Dennes dotter var så bosatt här en tid. Sedan juli 1996 är **Peter Hermansson** ägare av gården.

ÖSTMANS-BRANDTS.

År 1914 sålde Skommar-Kalle ett markområde på Ställberget, då bebyggt med ett uthus, till Axel Jacobsson. Det ovan nämnda uthuset skall ha använts som bagarstuga. Platsen kan dock redan tidigare ha varit bebyggd. Enligt uppgift skall rättaren **Per Ersson**, född 1835 i Täppan vid Norrbo, ha bott på platsen. Han hade med sin familj under många år varit verksam som rättare vid Pärby, men den 19 november 1891 flyttat upp till Ställberget med två av sina döttrar, Hilda och Elin Granbäck. Per Ersson avled den 9 juli 1900 i en ålder av 64 år, och hans döttrar flyttade senare till Villnäs vid Östersaxen.

Sedermera tycks **Karl Erik Wenzelius** en tid ha bott på gården. Han var född 1875 i Söderbärke, och gifte sig år 1905 med **Klara Sofia Danielsson**, född 1871 i Östersaxen och dotter till Daniel Danielsson och dennes hustru Stina Persdotter, den senare bördig från Sköttänge. Familjen utflyttade dock efter några år från orten, och sannolikt ödelades gården därmed. Den ovan nämnde **Axel Jacobsson**, född 1863 på Ställberget, var son till Kok Jacob Persson, vilken 1866 ägde två gårdar på Ställberget. Kok Axel Jacobsson lät uppföra ett nytt hus på platsen omkring 1915 och flyttade nu dit. Han var verksam som träarbetare och avled den 19 april 1933 i en ålder av 69 år. Hustrun hette **Erika Augusta Västlund**, och hon var född 1858 i Stora Tuna. Hon dog den 13 maj 1929 då hon var 70 år. Makarna var barnlösa, och år 1933 blev den på en auktion inropad av **Petter Östman**. Denne var född 1876 i Uvberget, och hade en tid vistats i Amerika. Petter Östman, vilken var ogift, blev sedan bosatt på Ställberget fram till 1947, då han sålde gården till sågverksbröderna Anders och Alfred Pettersson i Grangärde. Själv flyttade Östman till Västansjö.

Bröderna Pettersson behöll så gården i ett år fram till 1948, då de sålde den till **Bengt Brandt**, född 1917 i S:t Nicolai församling och son till den på annat ställe omnämnde Axel Brandt. Han hade tidigare med sin familj varit bosatt i Gärdsveden. Hustrun **Karin Andersson** var född 1918 i Ytterhogdal. De lät sedermera riva det gamla huset, och 1952 lät de uppföra ett nytt hus på samma ställe. Bengt Brandt, vilken var verksam som sågverksförman, var även intresserad av musik och känd som en duktig pianist. Han var även under många år engagerad inom NTO. Bengt Brandt avled den 3 juni 1993 i en ålder av 76 år. Karin Brandt, vilken bl.a. varit verksam som husmor på Saxenborg, bodde sedan kvar på gården ända fram till sommaren 2000, då hon sålde till **Margareta och Nils Jisfält**. Margareta är dotter till Bruno Brandt, och således brorsdotter till Bengt Brandt. Själv flyttade Karin Brandt till en pensionärlägenhet i Grangärde Kyrkby, där hon avled den 22 september 2000 i en ålder av 82 år.

STENKAROTTEN.

På 1866 års karta finns ett hus markerat på platsen, och som ägare är då **Kok Jacob Persson** namngiven. Det är dock osäkert om detta hus är identiskt med den byggnad, som kom att kallas Stenkarotten. Denne Jacob Persson var född 1832 i Sköttänge och son till Kok Petter Persson och dennes hustru Karin Ersdotter (jämför under Sköttänge). På 1860-talet står han skriven som nybyggare på Ställberget. Familjen var först bosatt på Holen vid Kyrkbyn, men flyttade omkring 1862 till nybygget på Ställberget. Enligt en notis i kyrkoboken skall de dock ha flyttat ner till Sköttänge 1865. Hustrun hette **Johanna Fredrika Persdotter**, och hon var född 1834 i Kyrkbyn. Familjen flyttade till Laxsjön den 8 december 1902 och skall slutligen ha kommit till Morberget. Av de sju barnen kan här nämnas Axel Jacobsson, vilken finns omnämnd här ovan under Östmans - Brandts. Vidare dottern Anna Lovisa, född 1865, som blev gift med Karl Vilhelm Blommengren, samt dottern Albertina, född 1873, vilken gifte sig med Anders Nils Jan Petter Persson i Saxhyttan.

Omkring 1890 dyker så **Nylands Anders Persson** upp som nybyggare på Ställberget, och enligt uppgift skall han ha bott i Stenkarotten. Det kan eventuellt även vara han som låtit bygga huset, och att det äldre huset tidigare rivits eller flyttats. Han var född 1818 i Saxhyttan och son till Per Görsson och Maria Ersdotter på den så kallade Nylandsbacken i Saxhyttan (sedermera Gamla Dahlgrens). Nylands Anders Persson avled den 15 maj 1896 i en ålder av 78 år. Hans hustru hette **Lisa Olsdotter**, född 1820 i Östanbjörka och dotter till Täpp Olof Olsson och dennes andra hustru Stina Mattsdotter. Hon var halvsyster till Anders Perssons hustru i granngården (se Mugg-gården). Nylands Lisa bodde sedan som änka kvar på gården i 15 år fram till sin död den 16 juni 1911. Hon var då 90 år gammal.

Mågen, skräddaren **Lars Johan Pettersson**, född 1864 i Skattlösberg, bodde med hustrun **Stina Lisa Andersson** på gården ett par år fram till 1893, då de flyttade till Gustafs. Tilläggas kan att Nylands Anders och hustrun Lisa ägde dottern Johanna Andersdotter, född 1853 i Saxhyttan. Hon blev gift med Mats Berglund i Brötjärna, Mockfjärd. De var farföräldrar till den kända sångerskan **Lily Berglund**, bördig från Kvarnsveden.

Sedermera bodde här under ett antal år Jacob Perssons måg, **Karl Vilhelm Blommengren**, född 1859 i Räfåla, vilken gift sig med **Anna Lovisa Jacobsson** 1897. Familjen var först bosatt i Sköttänge, men tycks omkring 1915 ha flyttat upp till Stenkarotten.

Vidare synes Blommengrens måg, **Rickard Adolf Söderström** född 1874 i Katarina församling ha bott här, men sedermera ha flyttat härifrån. Han var verksam som målare. Hustrun hette **Johanna Alida Blommengren** och var född 1889 i Sköttänge. Karl Vilhelm Blommengren och sonen Reinhold Blommengren lät omkring 1925 uppföra ett nytt hus på Ställbacken längs vägen mot Sköttänge, och flyttade dit. (Se dito, under Sköttänge).

Den siste som bodde i Stenkarotten förefaller ha varit **Tuddu Ernfrid Karlsson** med sin familj. De flyttade troligen in här omkring 1925. Sedermera flyttade de så till ett nyuppfört hus längst i söder på Ställberget, vilket synes ha skett omkring 1937. Stenkarotten tycks därefter ha stått tom fram till 1950-talet, då brandkåren slutligen satte eld på huset, som på så sätt användes som övningsobjekt. I samband med att Stig Jansson 1958 anlade ett nybygge på platsen, avlägsnades de sista resterna av byggnaden. Beträffande Ernfrid Karlsson och hans familj, se under egen rubrik ovan.

SJUL-STIGS.

Stig Jansson, född 1927 i Långmyra, var son till Skjul Helmer Jansson och dennes hustru Maria Hedlund, vilka en tid bodde i Långmyra, sedermera i Saxhyttan och slutligen i Kilåsen. I sammanhanget kan nämnas att "Skjul" är namnet på en gammal soldatrote. Stig Jansson hade tidigare med sin familj varit bosatt i Saxhyttan och en tid även i Grangärde. År 1958 inköptes så ett markområde på Ställberget, och han lät nu bygga ett hus strax väster om den plats där den ovan nämnda Stenkarotten var belägen. Säljarna tillhörde släkten Blommengren. Stig Jansson var verksam som lastbilschaufför och hade en tid eget åkeri. Under en period drev han även ett sågverk. Han drabbades under senare år av sjukdom och avled den 16 december 1995 i en ålder av 68 år. Hans hustru **Maila Jansson, född Kauppi** 1928 i Karungi, Finland, är nuvarande ägare av fastigheten.

FINNTORPS-JOHANS ELLER ERNFRIDS.

Per Johan Andersson, född 1838 i Finntorpet (mellan Stensbo och Norrvik) var son till Anders Persson och Stina Lisa Andersdotter. Modern kom som änka till Pärby, där hon avled den 22 mars 1880, 73 år gammal. Johan Andersson var först med sin familj under några år bosatt i Finntorpet, men flyttade den 14 november 1867 till Sköttänge, där han troligen bodde på svärfaderns gård. Omkring 1885 anlade han så ett nybygge på Ställberget och flyttade dit. Marken här synes ha tillhört hans svärfader. Johan Andersson avled hastigt den 7 december 1897 i en ålder av 59 år. Hustrun hette **Johanna Ersdotter**, och hon var född 1839 i Sköttänge och dotter till Skommar Erik Ersson och dennes hustru Anna Ersdotter. Hon var för övrigt syster till Anders Mattssons hustru i granngården på Ställberget. Johanna Ersdotter slutade sina dagar den 31 december 1898, då hon var 59 år gammal, och överlevde således maken med endast ett år. Makarna ägde 6 barn.

Finntorps-Johans gård övertogs nu av mågen, **Skommar Gustaf Jansson**, född 1870 i Sköttänge och son till Jan Erik Persson och dennes hustru Johanna Ersdotter. Skommar-Gustaf var för övrigt broder till den ovan nämnde Skommar-Kalle. Gustaf hade 1895 gift sig med **Klara Sofia Pettersson**, född 1864 i Finntorpet. Han avled redan den 1 januari 1914, endast 44 år gammal, och hustrun levde sedan som änka i 18 år intill den 8 maj 1932. Hon blev 67 år. Makarna var barnlösa, och Skommar-Gustafs svåger, Ernfrid Pettersson, blev ny ägare av fastigheten.

Ernfrid Pettersson var född 1886 på Ställberget och son till Per Johan Andersson ovan och han tillträdde gården omkring 1915 och står noterad som hemmansägare. Ernfrid lät 1961 genomföra en omfattande renovering och tillbyggnad av det gamla huset. Ernfrid Pettersson avled den 8 augusti 1973 i en ålder av 87 år. Han hade då i över sex år vistats på långvården i Sunnansjö. Hans hustru hette **Hanna Eriksson**, född 1890 i Norrbärke och dotter till Fröjdbergs Erik Ersson och dennes hustru Johanna Karlsson, vilka 1909 hade flyttat till Ställbacken (se under Sköttänge). Hanna Pettersson dog den 11 mars 1969 i en ålder av 78 år. Hon födde fem barn, av vilka **Åke och Barbro Pettersson** blev kvar på gården. Åke Pettersson flyttade dock sedermera till ett nybyggt hus på Ställbacken, medan Barbro Pettersson flyttade till Ludvika. Gården var en tid uthyrd till deras systerson Mats Persson, som med sin familj var bosatt här medan han lät renovera fädernegården i Roskänge. Den 1 november 1993 såldes gården till de nuvarande ägarna **Ulla och Ellert Jansson**.

ANDERS-MATTS ELLER STENSLUND.

Anders Mattsson, född 1835 i Norrbo, var son till Blom Mats Ersson och dennes hustru Karin Ersdotter. Anders Mattsson, vilken var verksam som snickare, var först med sin familj bosatt i Saxhyttan. De förefaller under denna tid ha bott på den så kallade Stamparbacken (senare Saxbergs). 1878 drabbades Anders Mattsson av en tragedi. Under loppet av ett halvår dog nämligen både hans hustru och två av de tre barnen. Endast den äldste sonen Gustaf blev kvar i livet.

År 1878 förvärvade Anders Mattsson ett markområde på Ställberget, avstyckat ifrån svärfaderns egendom under Sköttänge. Han lät sedan här uppföra ett nybygge. Enligt uppgift skall den nedre delen av det nuvarande huset ursprungligen ha flyttats hit ifrån Nyhammar. Det är osäkert när familjen flyttade upp till Ställberget. Enligt kyrkoboken skulle det ha skett den 31 oktober 1895, men det finns även uppgifter som talar för att det kan ha skett tidigare. Av någon anledning anmäldes kanske inte flytten förrän 1895. Anders Mattson blev så under resten av sitt liv bosatt på Ställberget. Han avled den 12 februari 1920 i en ålder av 84 år. Han var gift tvenne gånger. Första hustrun hette **Anna Stina Ersdotter**, och hon var född 1835 i Sköttänge och dotter till Skommar Erik Ersson och dennes hustru Anna Ersdotter. Detta giftermål varade i 11 år intill den 19 januari 1878, då Anna Stina dog av lungsot, endast 41 år gammal. Födde tre barn, av vilka de två yngsta dog samma år som modern. 1883 gifte så Anders Mattsson om sig med **Sara Stina Andersdotter**, född 1841 i Laxsjön och dotter till Lask Anders Andersson och dennes hustru Anna Stina Andersdotter. Sara Stina avled den 16 november 1920 i en ålder av 79 år. I detta senare äktenskap föddes inga barn.

Sonen **Anders Matts Gustaf Andersson**, född 1868 i Saxhyttan, blev ny ägare av fastigheten på Ställberget. Denne hade redan 1906 startat en diverseaffär. Mera härom finns att läsa under rubriken *Olika verksamheter*. Han gifte sig 1897 med **Sara Stina Jansson**, född 1863 i Sköttänge och dotter till skomakaren Jan Erik Persson och dennes hustru Johanna Ersdotter. Gustaf Andersson och hans hustru var för övrigt tremänningar, eftersom Gustafs morfar och Sara Stinas farfar var syskon. Gustaf Andersson var verksam inom sin affärsrörelse ända fram till början av 1940-talet. Han avled den 2 mars 1943 i en ålder av 75 år. Hustrun dog den 16 april 1926, då hon var 73 år gammal. Gustaf Andersson var således änklings i nästan 17 år.

Sonen **Sigfrid Andersson** övertog fastigheten med affärsrörelsen 1942. Redan 1932 hade han med sin familj flyttat in i den då nyinredda övervåningen, efter att en tid ha varit bosatt i Sköttänge. 1954 såldes både fastigheten och rörelsen till **John Henriksson** ifrån Torsby, och nu flyttade Sigfrid Andersson med hustrun Alma samt mågen Ensio Hutter och dennes familj in i en nybyggd fastighet i södra delen av byn (jämför ovan). Henrikssons behöll fastigheten samt rörelsen fram till 1959, då de sålde till **Helge Vikström**, vilken dock aldrig flyttade hit. Han var med sin familj bosatt på Stakheden. Henrikssons bodde kvar på gården under några år som hyresgäster, men flyttade sedan tillbaka till Torsby.

År 1967 nödgades Helge Vikström avveckla verksamheten, och affärsrörelsen upphörde nu. Ny ägare av fastigheten blev den finska familjen **Helle**, som drev ett hönseri. De efterträddes så av makarna **Rundqvist**, vilka dock endast bodde här en kortare tid. Omkring 1971 förvärvades så fastigheten av **Bengt Florén**, vilken senast tjänstgjort som flygkapten. Under vistelsen på Ställberget ägnade han sig åt hönsskötsel och ormuppfödning, och han ägde också flera travhästar. 1973 flyttade han till Gammelgårds Jan Eriks gård på Ställberget, sedan han sålt fastigheten till de nuvarande ägarna **Karin och Kjell Bergman**.

SKRÄDDARN SELLER ERIKSBERG.

Skräddaren **Carl Erik Eriksson**, född 1864 i Sköttänge, inköpte den 29 juni 1895 en byggningsplats på Ställberget. Säljare var Abraham Larsson i Kilåsen. Han lät nu uppföra ett hus här och flyttade hit med sin familj. Med på flytten var även modern Anna Greta Andersdotter, född 1837 i Kvarngärde. Hon hade varit gift med skräddaren Erik Andersson, född 1837 i Sköttänge, vilken hade avlidit redan 1876 (se vidare under Skräddarns, Sköttänge). Anna Greta slutade sina dagar på Ställberget den 23 maj 1910 i en ålder av 72 år. Carl Erik Erikssons hustru hette **Mina Eriksson**, och hon föddes 1863 i Östersaxen där hon var dotter till Not-Jans Erik Persson och Johanna Larsdotter. Hon slutade sina dagar 1928 i en ålder av 64 år.

Carl Erik Eriksson var under hela sitt liv verksam som skräddare och bosatt på Ställberget. Han var även intresserad av trädgårdsskötsel och ägare av en fantasifull trädgård. Vad fastigheten beträffar inköptes den redan 1918 av sonen, **Skräddar Hjalmar Eriksson**, vilken så flyttade till Falun. Fadern Carl Erik blev kvar på gården som hyresgäst ända fram till 1950, då Skräddar-Hjalmar sålde den till Rickard Boström. Carl Erik Eriksson flyttade till Tallmogården vid Sunnansjö, där han avled den 12 januari 1951 i en ålder av 86 år.

Rickard Boström var född 1919 på Lillheden och son till Klas Boström och dennes hustru Augusta Hallberg. Han var verksam som målare, och gjorde sig som sådan känd för sin stora yrkesskicklighet och noggrannhet. Han lät genomföra en omfattande renovering av det gamla huset på Eriksberg. Hans hustru **Gulli Rosengren** var född 1920 i Ljusnarsberg. Hon avled den 30 augusti 1992 i en ålder av 72 år så när som på några dagar. Rickard Boström omkom i samband med en trafikolycka den 18 augusti 1998, då han under en cykeltur blev påkörd av en lastbil mellan Nyhammar och Grangärde. Han var vid sin bortgång 79 år. Tilläggas kan att Rickard Boström under många år var en ivrig skidåkare och ägnade mycken tid åt att anlägga skidspår. Nuvarande ägare är sonen **Per Olof Boström**, verksam som lantmätare och tidigare bosatt i Älvdalen.

På gården Eriksberg fanns vid tiden strax efter sekelskiftet även en mindre handelsbod, vilken var inrymd i uthuset. Verksamheten här upphörde sannolikt i och med att Gustaf Andersson i granngården 1906 öppnade en egen butik. Lokalen hyrdes senare tidvis ut som bostad. Den förste hyresgästen var Karl Fredrik Mattsson, född 1871 i Roskänge, och dennes moder Karolina Mattsdotter, född 1834 i Rossa. Hon avled på Ställberget den 15 september 1910, varefter sonen flyttade därifrån. Från 1915 till 1921 bodde här Lahr Erik Andersson, född 1872 i Leksand och dennes hustru Vilhelmina (Mina) Gustafsson, född 1885 i Östersaxen. De bosatte sig sedermera i sistnämnda by. 1923 flyttade så Karl Bernhard Wennerström in här tillsammans med hustrun Elfrida Kihlström, vilka tidigare varit bosatta i Norrbo. Han var född 1881 i Norberg och hon 1890 i Skinnskatteberg. De flyttade till Oxvåla vid Roskänge 1928.

GAMLA LINDKVISTS.

Karl August Gustafsson Lindkvist, född 1870 i Nye i Jönköpings Län, lät anlägga ett nybygge på Ställberget, vilket skall ha skett 1912 eller 1913. Det förefaller dock som om han redan strax efter giftermålet 1903 skall ha bosatt sig på Ställberget, men familjen kan då ha bott någon annanstans i byn som hyresgäster. Karl August Lindkvist var verksam som stenhuggare. Han avled den 3 juli 1936 då han var 65 år. Hustrun hette **Sara Stina Andersson**, född 1875 i Täppan vid Norrbo och dotter till Samils Anders Andersson och dennes hustru Anna Lisa Larsdotter. Den sistnämnda var under senare år bosatt hos mågen och dottern på Ställberget. Hon var född 1844 i Laxsjön och hade varit änka sedan 1918. Hon dog på Ställberget den 11 februari 1927 i en ålder av 83 år. Sara Lindkvist bodde som änka kvar på gården fram till 1958, då hon flyttade till Sör Västansjö. Hon avled den 16 september 1965 då hon var 90 år gammal. Hon hade då varit änka i 29 år. Födde tre barn. **Mågen Gustaf Berg**, gift med **Greta Lindkvist**, bodde på Ställberget fram till 1945, då hustrun avled och han flyttade till Västansjö. Sonen Karl Lindkvist anlade ett nybygge litet längre norr i byn (se nedan). Nuvarande ägare av gården är **Britt och Paul Rehn**, vilka 1968 inhandlade den från Sara Lindkvists sterbhus.

NYA LINDKVISTS.

Karl Lindkvist, född 1901 på Ställberget och son till ovan nämnde Karl August Lindkvist, slog ner sina bopålar ett stycke norr om faderns gård i början av 1930-talet. Han gifte sig 1932 med **Elvie Lundgren**, född 1909 i Ore men bördig från Tärnaby. Han avled hastigt den 7 oktober 1947 i en ålder av endast 46 år. Efter fem år som änka gifte Elvie Lindkvist om sig med Karl Täpp i Grangärde Hästberg och flyttade dit. Mågen **Lars Gunnar Jansson** var med sin hustru **Marianne Lindkvist** under några år i början av 50-talet bosatt på gården, men flyttade senare därifrån.

Ny ägare av gården blev nu **Sture Larsson**, född 1921 i Laxsjön och fosterson till maskinisten i Pärby, Einar Jansson. Han arbetade först på träullsfabriken i Nyhammar, men öppnade sedermera tillsammans med hustrun ett skinnskrädderi i hemmet på Ställberget, där han sedan var verksam praktiskt taget ända fram till sin död. Han drabbades dock av sjukdom och avled så den 2 september 1979 i en ålder av 58 år. Hustrun hette **Ragnhild Eriksson**, och hon var född 1927 i Stora Tuna. Efter makens död bodde hon kvar på gården och fortsatte även under en tid med skinnskrädderiet. Hon avled den 3 maj 1998 då hon var 71 år. Makarna var barnlösa, och gården ärvdes av Ragnhild Larssons sambo, **Anders Olin**, vilken i sin tur sålde den till de nuvarande ägarna **Marie-Louise Boström och Roger Ahlén**.

ORTMANS - NYRÉNS.

Gården uppfördes av **Vilhelm Reinhold Ortman**, född 1864 i Bjuråker, vilken flyttade hit den 16 september 1909. Huset torde vara byggt ungefär vid denna tidpunkt. Han stannade sedan kvar på Ställberget ända fram till sin död den 22 oktober 1939. Han blev 75 år gammal och var aldrig gift. Ortman var känd för sitt stora gruvintresse, och han har efterlämnat åtskilliga gropar i markerna som vittnar om hans malmletning. Någon större framgång tycks han dock inte ha haft i sitt sökande efter malmer. Ortman var ogift.

Efter Ortman kom så **Karl Danielsson Källström** hit. Han var född 1868 i Östersaxen och son till Mugg Daniel Danielsson och dennes hustru Stina Persdotter. Han var verksam som kronojägare, och har hos byborna även efterlämnat ett minne som orgelspelare. Sedan han flyttat från orten blev **Rickard Karlström** ägare av gården. Han var född 1913 i Stora Tuna. Under hans tid på Ställberget renoverades huset. Rickard Karlström flyttade sedermera till byn Kullen.

Nya ägare av gården blev nu **Inge Nyrén**, född 1920 på Lillheden, och hans hustru **Emmy Igel**, född 1923 i Norr Västansjö, vilka tidigare hade varit bosatta i Gärdsveden. De flyttade upp till Ställberget den 4 november 1954. Inge Nyrén var verksam som vägarbetare, och han var mycket jaktintresserad. Han blev även känd som en duktig frisör som ofta anlätades av ortsborna. Han avled den 10 juni 1995, då han var 74 år. Hans änka Emmy Nyrén bor kvar på gården.

GAMMELGÅRDS JAN ERIKS.

Gården uppfördes omkring 1902 av **Jan Erik Karlsson**, född 1865 i Brynberget och son till Karl Erik Andersson och dennes hustru Maja Greta Carlsdotter, hon bördig från Brynberget. Dessa bodde en tid på Gammelgården ovanför Laxsjön, därav släktnamnet. Vad Jan Erik Karlsson beträffar var familjen först bosatt i Saxhyttan, men flyttade sedermera in i det nybyggda huset på Ställberget. Jan Erik Karlsson, som var skogsarbetare, avled den 9 september 1927 i en ålder av 62 år. Hustrun **Maria Jansson** var född 1870 i Saxhyttan och dotter till Täpp Jan Petter Persson och dennes hustru Stina Andersdotter. Efter makens död bodde hon kvar på gården som änka i 25 år fram till den 9 oktober 1952, då hon avled, 81 år gammal. Makarna ägde 10 barn. Sonen Karl Einar Jansson bodde några år på gården med sin familj, men flyttade 1937 till Norrbärke. Även sonen Rickard Jansson bodde som nygift några år på Ställberget, men flyttade 1945 till Saxhyttan och slutligen till ett nybygge i Gärdsveden.

Efter Maria Janssons död förvärvades gården av **Gösta Persson** ifrån Amsberg, vilken med sin familj flyttade till Grängesberg 1963. Ny ägare blev nu **Anna Svensson** ifrån Arvidsjaur, som blev kvar här i sex år. Hon sålde i sin tur 1969 till **Ester Jansson**, gift med **Erik Jansson**, född 1932 i Sjonhem på Gotland, men med rötter i Grangärdebygden. De hyrde en tid ut gården till Bengt Florén, som tidigare bott på Anders-Matsgården. Han flyttade sedan till Uvberget. Nuvarande ägare av gården är Erik Janssons son, **Sven Erik Jansson**. Erik Jansson lät under åren 1969 - 1970 bygga ett nytt hus ett stycke ifrån det gamla, där han och hustrun nu är bosatta.

GRUVMANS ELLER GRANLUNDS.

Gården är belägen i den nordligaste delen av byn, på södra sidan om vägen mot Nyhammar. Den uppfördes omkring 1902 av **Per August Granlund**, född 1871 i Hyttriset vid Nyhammar och son till Anders Persson Grufman och dennes andra hustru Stina Jansdotter. Familjen bodde allra först i Gärdsveden, så något år i Pärby, innan de slutligen flyttade in i nybygget på Ställberget. P.A. Granlund, vilken står skriven som järnarbetare, avled den 16 juli 1947 i en ålder av nära 76 år. Hustrun **Johanna Kristina Andersson** var född 1874 i Östersaxen och dotter till Lassas Anders Larsson och dennes hustru Anna Lisa Jansdotter. Hon avled några år före maken, nämligen den 18 mars 1944, då hon var 70 år. Makarna ägde 6 barn.

Gården ärvdes av sönerna **Sven och Elis Granlund**, båda verksamma som vägarbetare. Sven Granlund avled helt hastigt den 25 april 1953 då han var endast 45 år gammal. Han var aldrig gift. Gården övergick nu på **Elis Granlund**, född 1913 på Ställberget, vilken blev gift med **Vera Karlsson**, född 1920 i Ludvika. Hon hade då varit änka sedan 1947. Elis Granlund avled den 27 maj 1998 i en ålder av närmare 85 år. Vera Granlund flyttade därifrån efter en tid, och gården utnyttjas numera som fritidshus av Veras son från hennes tidigare gifte, Sven Karlsson.

VIKSTRÖMS.

Gården är belägen allra längst i norr på Ställberget, på norra sidan om vägen mot Nyhammar. Den uppfördes 1939, då **Erik Vikström** flyttade in här med sin familj. Han var född 1906 i Norrbo, son till Per Erik Persson Vikström och dennes hustru Elin Matilda Andersson. Han var sedan 1929 gift med **Signe Kristiansson**, född 1910 i Östmark i Värmland. Hon avled redan den 29 september 1946, då hon var endast 36 år gammal. Erik Vikström och sonen Helge Vikström bodde kvar på gården.

Helge Vikström blev gift till Stakheden, och han blev senare den siste ägaren av affären på Ställberget. Erik Vikström, vilken var skogsarbetare, bodde sedan ensam kvar på gården fram till sin död den 1 juli 1975. Han var vid sin bortgång 68 år. Gården förvärvades omkring 1988 av den nuvarande ägaren **Mats Jansson** ifrån Nyhammar. Säljare var Dick Vahlström, vilken var Erik Vikströms systerson.

SKOLHUSET.

Huset, som sedan under ett antal år kom att fungera som folkskolebyggnad, uppfördes 1908 till 1909 och togs i bruk sistnämnda år. På annat ställe redogörs för de lärare som varit verksamma här, och jag inskränker mig därför att här endast redogöra för husets historia sedan skolepoken avslutats, d.v.s. tiden efter 1939.

Sedan folkskolan blivit nedlagd förvärvades huset av slaktaren **Herman Larsson**, född 1895 i Lidingö, men som tidigare varit bosatt i Gärdsveden. Han genomförde i början av 1940-talet en stor och genomgripande invändig ombyggnad av byggnadens nedre våning, så att denna nu kom att hysa två bostadslägenheter. Han lät även sänka takhöjden i samtliga rum på den nedre våningen och som tidigare uppgick till omkring tre meter. Själv flyttade han in här den 2 december 1943. Han hade samma år blivit änking. Herman Larsson blev så bosatt här under resten av sitt liv. Han avled den 18 augusti 1953 i en ålder av 58 år.

På gården bodde även Karl Albin Berglunds änka, Maria Kristina Persson, vilken var född 1877 i Roskänge och dotter till Annick Per Erik Olsson och dennes hustru Stina Andersdotter. Hon hade varit änka sedan 1942, och själv avled hon den 10 juli 1949, 72 år gammal. Hennes dotter **Linnéa Berglund**, född 1921 i Långmyra, blev ägare av gården efter Herman Larssons död. Hon var gift med **Sigvard Jacobsson**, född 1913 i Hängenbodarna, vilken dock sedermera flyttade från Ställberget upp till Kullen. Linnéa Berglund överlät senare äganderätten till det gamla skohuset på sonen **Lars Gunnar Berglund**, men bodde själv kvar i den ena lägenheten på bottenvåningen. Den övre lägenheten var under en kortare tid uthyrd till Sonja och **Gösta Forsberg**, men sedermera flyttade så **Maud och Lars Gunnar Berglund** in här. De bodde kvar här under ett antal år, tills de flyttade till Västansjö. Linnea Berglund flyttade till Nyhammar. Vad beträffar den andra lägenheten på bottenvåningen, beboddes den först av Elisabet och Oskar Grönberg, sedan av Edit och Ture Nylund och slutligen av deras son Tor Nylund. Nuvarande ägare av det gamla skolhuset är **Jens Knutar**.

MÅLAR-HELMERS.

Helmer Gustafsson lät 1928 uppföra ett hus på Ställberget, ett stycke söder om Skolan. Han var född 1892 i Lönnfallet och hade tidigare med sin familj varit hyresgäst hos Albert Dahlgren i Saxhyttan. Inflyttningen till Ställberget skedde den 27 november 1930. Helmer Gustafsson, som var verksam som målare, avled redan den 23 januari 1939, endast 46 år gammal. Han var gift med **Anna Maria Öst**, född 1895 i Mockfjärd. Hon bodde sedan som änka kvar på gården, tillsammans med sina tre barn, fram till 1946, då hon flyttade till Mockfjärd.

Ny ägare av fastigheten blev nu f.d. handlanden **Hugo Boström**, född 1877 i Skallersta, Örebro. vilken tidigare varit bosatt i Säfsnäs. Han och hustrun **Frida Sundström**, den senare född 1880 i Säfsnäs, flyttade som pensionärer in här den 23 augusti 1946.

Hugo Boström avled den 14 oktober 1963 i en ålder av 86 år. Hustrun hade slutat sina dagar den 2 februari 1954, då hon var 73 år. Efter Hugo Boströms död blev **Harald och Ulla Saxton** ägare av fastigheten. Han. Han föddes 1890 i Saxhyttan där han var son till riksdagsmannen J.P. Jansson. Harald Saxton var verksam som bankkamrer i Stockholm. i Saxhyttan. Ulla Saxton var född 1910 i Marstrand. Familjen utnyttjade gården som fritidshus. De sålde i sin tur till **Börje och Bertha Højding** ifrån Ludvika, vilka som pensionärer flyttade till Ställberget.

TUDDU-ESKIL KARLSSONS.

Eskil Karlsson, född 1922 på Ställberget och son till Tuddu Ernfrid Karlsson (se ovan), lät omkring 1950 uppföra ett hus ett stycke söder om ovan nämnde Målar-Helmers gård. Hustrun hette **Cerla Oksenhendler**, och hon var född 1921 i Lodz i Polen och hade kommit hit som flykting undan de nazistiska judeförföljelserna. Familjen var bosatt här fram till 1970, då de flyttade till Ludvika. Ny ägare blev **Hugo Ljungaren**, född 1904 i Stensbo, vilken tidigare hade tjänstgjort som lärare vid Nyhammars Skola. Han och hustrun **Nanna Andersson**, född 1908 i Värmland, flyttade nu in som pensionärer. Han avled den 11 september 1984, 80 år gammal, och hustrun den 12 december 1976, då hon var 68 år. Nuvarande ägare är **Ragnar Waara**.

ALVAR ERIKSSONS.

Alvar Eriksson, född 1920 i Rogsta, blev gift med **Eva Arvidsson**, född 1928 på Ställberget och dotter till Aina och Arvid Andersson (se ovan). De var en tid bosatta i Gärdsveden, men 1948 inköpte de så ett markområde i norra delen av Ställberget. Säljare var Helge Johansson i Kilåsen. Åren 1949 till 1950 lät de uppföra ett hus på platsen och flyttade dit. Alvar Eriksson, vilken arbetade på jordbruket vid Pärլby, gjorde sig bl.a. känd som glödritningskonstnär, och hans alster var mycket eftertraktade. Alvar var även en god underhållare och medverkade i ett flertal revyer i bland annat Nyhammars Folketshus. På senare år drabbades han dock av sjukdom, och han avled den 20 december 1983 i en ålder av 63 år. Hans änka Eva Eriksson bor kvar på gården.

KILÅS-AUGUST LARSSONS.

August Larsson, född 1884 i Kilåsen och son till Abraham Larsson och Anna Maja Persdotter, lät avstycka en tomt på faderns egendom uppe på Ställberget, där han nu uppförde ett hus. År 1912 kunde så han och hustrun flytta in i nybygget. Kilås August Larsson, vilken var verksam som maskinist, blev så bosatt på Ställberget under resten av sitt liv. Han avled den 19 februari 1955 i en ålder av 70 år. Hustrun **Edit Brask** var född 1889 i Nyhammar och dotter till smeden Erik Adolf Brask och dennes hustru Maria Borgström. Efter att ha varit änka i två år avled hon den 21 juni 1957, och hon var vid sin död 67 år.

De tre barnen antog senare släktnamnet **Kilås**. Döttrarna **Maja och Greta Kilås** blev bosatta på Ställberget, båda verksamma som översköterskor vid Pärլby Sjukhus. 1988 flyttade de dock till en lägenhet i Nyhammar, sedan de sålt gården på Ställberget till de nuvarande ägarna **Mats Råms och Antoinette Forsblom-Råms**. Han är son till Bertil och Ingbritt Råms i Karlsänge.

PELLAS-ADOLF ANDERSSONS.

Den 1 maj 1919 sålde Ernst Gustafsson och hans hustru Augusta Bergkvist ett markområde, avsöndrat från deras hemman i Sköttänge, beläget längst i väster, till Ernst Gustafssons farbror **Pellas Adolf Andersson**. Marken, som låg strax söder om den ovannämnda Kilås Augusts gård, bebyggdes nu av Adolf Andersson. Denne var född 1864 i Saxhyttan och son till Pellas Anders Gustaf Andersson och dennes hustru Sara Lisa Blommé, vilka först varit bosatta i Saxhyttan men sedermera flyttat till Sköttänge. (Jämför under Pellasgården, Sköttänge). Pellas Adolf Andersson, vilken var ogift, blev under resten av sitt liv bosatt på Ställberget, med undantag för de sista åren, då han kom till ålderdomshemmet Pärլby. Under sitt sista levnadsår kom han till det nya ålderdomshemmet Tallmogården vid Sunnansjö, där han avled 1949. Tilläggas kan, att det en tid skall ha hållits söndagsskola på gården.

Efter Adolf Anderssons död ärvdes gården av brorsbarnen **Karl Gustafsson** i Östersaxen och dennes syster **Anna Larsson** i Gärdsveden. Gården uthyrdes tidvis tillfälligt till grannar i byn, som behövde en bostad, medan de byggde om eller renoverade sin egen. Bland dem som på så sätt utnyttjade Pellas Adolf gård kan nämnas Bengt Brandt (1952) och Ernfrid Pettersson (1961).

Karl Gustafssons änka, Ellen Gustafsson, samt Anna Larsson sålde sedan gården till **Vera och Folke Andersson** från Borlänge enligt köpebrev daterat den 3/5 1969. Dessa utnyttjade gården som fritidshus. Efter deras frånfalle övergick gården på Vera Anderssons bror, **Bertil Råms** i Karlsänge, vilken sedermera sålde den till **David Jisfält**.

OLIKA VERKSAMHETER.

När det gäller olika yrken och verksamheter var området Ställberget-Sköttänge ovanligt rikt representerat. Det torde vara sällsynt att man inom ett så pass litet område kunde finna så många olika yrken. Nedan följer en kortfattad redogörelse.

SPECERI - OCH DIVERSEAFFÄREN.

Firman startades redan 1906 av **Anders Gustaf Andersson**, vilken vanligen gick under namnet Anders-Mats Gustaf. Han var född 1868 i Saxhyttan, men var med sina föräldrar inflyttad till Ställberget på 1880-talet. Affären var till en början inrymd i en mindre byggnad med små lokaler, men tillbyggdes 1911 med en större affärslokal. Den 21/9 1906 fick Gustaf Andersson tillstånd att även sälja brandfarliga oljor. Det rörde sig här framför allt om fotogen, som var en nog så viktig vara före elektrifieringens tid. Den 22/6 1926 fick han dessutom tillstånd att sälja bensin, som nu hade blivit en viktig produkt, när bilarna började bli allt vanligare.

Sedermera ingick i rörelsen även en filial i Laxsjön, och man levererade en tid även varor till Storvål Emils lilla butik bortom Bredberget. Rörelsen gick under namnet A.G. Anderssons Speceri- och Diverseaffär. Affären var synnerligen väl sorterad, och man kunde där utöver specerier bland annat inhandla tyger, leksaker, en hel del järnvaror, målarfärger och en del byggvaror. Redan tidigt anskaffades även en kyldisk.

Den 1 januari 1942 överlät Gustaf Andersson rörelsen till sonen **Sigfrid Andersson** och dennes hustru **Alma Andersson**. Firmanamnet blev nu Sigfrid Anderssons Speceri- och Diverseaffär. Även de drev i fortsättningen affären med samma stora utbud av olika varor och artiklar. Bensinförsäljningen upphörde dock så småningom. Alma och Sigfrid Andersson fortsatte med verksamheten fram till den 3/5 1954 då de sålde såväl fastigheten som företaget till **Britta** och **John Henriksson** från Torsby i Värmland.

Henrikssons lät bygga om den gamla affären till snabbköp, och genom att ta en del av lagerlokalerna i anspråk, kunde man utnyttja en större golvyta. Ingången flyttades samtidigt från den södra långsidan av huset till den östra gaveln. Affären blev hädanefter en renodlad speceri-butik. Henrikssons drev så affären fram till omkring 1959, då de sålde den till **Helge Vikström**, vilken var bördig från Ställberget men bosatt på Stakheden. Det nya firmanamnet blev nu Helges Livs. Han fick dock så småningom ekonomiska problem, vilket resulterade i att affären slutligen lades ner 1967. En över 60 år lång affärsepok var därmed till ända.

De gamla affärslokalerna kom senare att användas som hönseri, först av familjen **Helle**, sedan av **Bengt Florén**. Den sistnämnde ägnade sig dessutom åt uppfödning av ormar. Han hade under en tid levererat ormserum till bland andra den världsberömde antropologen Richard Leakey. Bengt Florén hade en lång yrkeskarriär som pilot. Han var bl.a. med om det riskfyllda uppdraget att hämta hem de så kallade caprionflygplanen från Italien under andra Världskriget och även varit pilot i flygvapnet. Under senare år tjänstgjorde han som flykaptan vid SAS. Bengt Florén sålde 1973 hela fastigheten till de nuvarande ägarna **Kjell och Karin Bergman**, som sedermera lät bygga om den gamla affärslokalen till privatbostad. Här bor numera dennes mor, **Maria Bergman**.

BILVERKSTADEN.

Firman startades 1927 av **Ingvar Andersson**, född 1903 på Ställberget och son till ovannämnde Gustaf Andersson. Redan tidigare hade han utfört en del bilreparationer för ortsbornas räkning. Verkstaden var sammanbyggd med faderns affärsbyggnad, och man kunde här finna en för sin tid imponerande maskinpark med bl.a. cylinderborrmaskin, metallsvav, karosseri- och skärmriktningsmaskiner, elektrisk svets och gassvets samt hydraulisk billyftare.

År 1936 inköptes även en bilreparationsverkstad i Grangärde Kyrkby, vilken kom att ingå i rörelsen såsom filial. Här reparerades bl.a. alla vägdistriktets motorfordon. Som mest sysselsattes 4 - 5 personer i företaget. Ingvar Andersson gjorde sig känd för sitt stora yrkeskunnande. Han är också ihågkommen för sitt skämtlygne, och många är de anekdoter som kan förknippas med honom. Verksamheten upphörde i och med Ingvar Anderssons hastiga frånfälle 1952. Den gamla verkstadslokalen ägs numera av den ovan nämnde **Kjell Bergman**.

SKOMAKERI.

Detta yrke har mycket gamla anor i området. Den förste kände skomakaren här var **Petter Nilsson** (f. 1672), vilken antogs som sockenskomakare redan 1721. Dennes son blev soldat. Men sonsonen Erik Ersson (f. 1759) var troligen under en tid skomakare. I varje fall valde två av dennes söner, nämligen **Per Ersson** (f. 1792) och **Erik Ersson** (f. 1798) skomakaryrket. Alla dessa var bosatta i Sköttänge.

En son till den ovan nämnde Erik Ersson d.y. även han vid namn **Erik Ersson** (f. 1841) var verksam som skomakare. Yrket gick vidare i arv till två av dennes söner, nämligen **Erik Olof Eriksson** (f. 1871), som blev kvar i Sköttänge, samt **Axel Eriksson** (f. 1878), vilken blev bosatt på Hyttriset i Nyhammar. De två sistnämnda bröderna var kända som duktiga skomakare och gjorde sig dessutom kända som skickliga schackspelare.

Sonen till Per Ersson ovan, **Jan Erik Persson** (f. 1830) övertog faderns yrke. Även dennes söner **Karl Erik Jansson** (f. 1866) och **Anders Gustaf Jansson** (f. 1870) valde att bli skomakare och de gick allmänt under namnen Skommar-Kalle och Skommar-Gustaf. De hade en verkstad inrymd i ett numera rivet hus strax söder om Mugg-gården på Ställberget. Dessa två sistnämnda var båda bosatta på Ställberget.

Den siste skomakaren i byn blev **Erik Brandt**, född 1877 i Fors församling i Sörmland. Dennes verkstad var inrymd i källarvåningen till det hus brorsonen Bruno Brandt lät bygga. Erik Brandt var verksam som skomakare fram till sin död 1960. Lokalen blev sedermera ombyggd till snickeriverkstad av Bruno Brandt.

SKRÄDDERI.

Även denna verksamhet har gamla anor. Den startades redan under första hälften av 1800-talet av **Anders Andersson** (född 1806) i Norrbo, för övrigt gift med en syster till de ovan nämnda skomakarna Per och Erik Ersson i Sköttänge. Även Anders Andersson var bosatt i Sköttänge. Skräddaryrket fördes vidare till Anders Anderssons son, **Erik Andersson** (f. 1837), även han bosatt i Sköttänge. Dennes son **Carl Erik Eriksson** (f. 1864) inköpte 1895 en tomt på Ställberget, där han uppförde ett hus och öppnade skrädderi. Han gick allmänt under namnet Skräddar-Carl Erik och gjorde sig känd som en duktig skräddare. Carl Erik Eriksson, vilken var verksam som skräddare långt upp i ålderdomen, avled på Tallmogården 1951.

SKINNSKRÄDDERI.

Makarna **Sture och Ragnild Larsson** öppnade på 1960-talet ett skinnskrädderi i en fastighet som tidigare tillhört Karl Lindkvist. Råvaran till deras verksamhet levererades från Malung. Tillverkningen bestod huvudsakligen av skinnjackor. De gjorde sig kända som skickliga och omsorgsfulla skräddare. Efter Sture Larssons död 1979 fortsatte hans änka Ragnild med tillverkningen ytterligare några år, en bit in på 1980-talet.

STENHUGGERI.

Bland de många olika yrken som fanns representerade inom området, kunde man även räkna ett stenhuggeri. Det drevs av **Karl August Lindkvist**, född 1870 i Jönköpings Län. Han synes ha flyttat in i en nybyggd fastighet på Ställberget omkring 1912 - 1913. Verksamheten upphörde i och med hans död 1936.

MÅLARE.

Helmer Gustafsson, född 1892 i Lönnfallet, flyttade in i en nybyggd fastighet på Ställberget 1930 efter att tidigare ha varit bosatt i Saxhyttan. Han var verksam som målare fram till sin död 1939. **Rickard Boström**, inflyttad till Skräddargården 1950, gjorde sig känd som en mycket kunnig och omsorgsfull målare. Han var verksam inom yrket fram till sin pensionering.

FOLKSKOLAN.

Skolan, vilken inrymdes i ett nybyggt hus i den nordligaste delen av Ställberget, togs i bruk året 1909. Tidigare hade bygdens barn fått traska iväg ända till Enbacken, som då var närmsta skola. Ännu längre tillbaka hade man endast tillgång till en ambulerande skola, som under några månader höll till i någon gård. Enligt uppgift skall för Saxhytteområdet ha använts ett rum i Ställbergsgården. Den förste läraren på Ställberget var **Adolf Andersson** från Skattlösberg, för övrigt far till den kände skalden Dan Andersson. Adolf Andersson tjänstgjorde här under en termin. Han efterträddes av **Karl Robert Ceder**, vilken även han verkade här endast en termin. Från och med 1910 var **Knut Östling**, född 1876 i Hof i Norge, lärare här, vilken blev kvar på Ställberget ända fram till sin pensionering. Han gjorde en beundransvärd lärargärning med tanke på att han led av ett svårt handikapp. Han hade nämligen redan vid 8 års ålder förlorat båda armarna vid en olycka i Nyhammars Smedja. Knut Östling var känd som en sträng men skicklig lärare. Efter pensioneringen flyttade han och hustrun till Västby i Nyhammar. Den siste läraren på Ställberget blev **Ola Persson** från Nyhammar. Skolan blev nedlagd 1938, och folkskolebarnen från området hänvisades i fortsättningen till skolan i Nyhammar.

STÄLLBERGET. SLÄKTLÄNGDER.

MUGG-ADOLFS.

Hemmansägaren

Anders Persson, f. 9/2 1838 i Sköttänge, gift 30/12 1861, död 22/2 1917

Hustru: Sara Lisa Olsdotter, f. 5/10 1836 i Östanbjörka, död 25/4 1897

Barn: Fredrik, f. 18/2 1858 i Östanbjörka (hennes) Till Floda
Anders Gustaf, f. 1/7 1862 i Ställberget, död 9/12 1863
Anders Gustaf, f. 14/5 1864 ibm, död 29/3 1869
Emma Lovisa, f. 10/3 1867 ibm, till Michigan, Amerika 1887
Anders August, f. 26/1 1870 ibm, tog namnet Agrell, till Gävle
Carl Johan, f. 25/1 1873 ibm, död 4/6 1874
Per Johan, f. 15/7 1875 ibm, död 8/2 1877
Johanna Maria, f. 23/11 1879 ibm, död 28/12 1901
Hulda Kristina, f. 4/2 1838 ibm, se nedan

Alfred Heribert Adolfsson, f. 18/11 1879 i Norrbärke, gift 28/10 1905

Hustru: Hulda Kristina Andersson, f. 4/2 1883 i Ställberget

Barn: Hildur Viktoria, f. 29/8 1903 i Ställberget
Sven Birger, f. 6/2 1906 i dito
Bror Alfred, f. 21/12 1908 i dito
Stina, f. 3/3 1911 i dito

Familjen utflyttad
1920. Ny ägare
blir Adolf
Danielsson

Stenarbetaren, Mugg

Gustaf Adolf Danielsson, f. 22/4 1878 i Östersaxen, gift 30/5 1914, död 29/6 1962

Hustru: Emma Charlotta Sjöberg, f. 10/3 1886 i Tjärnssveden, död 26/6 1967

Barn: Anny Emilia, f. 3/1 1909 (hennes)
Gustaf Folke, f. 3/10 1911 i Ställberget

SKOMMAR - KALLES.

Hemmansägaren och skomakaren

Carl Erik Jansson, f. 13/1 1866 i Sköttänge, gift 23/9 1899, död 16/5 1920

Hustru: Anna Matilda Brandt, f. 19/8 1873 i Fors, Sörmland, död 29/4 1956

Barn: Aina Maria, f. 7/6 1903 i Ställberget, se nedan

Snickaren

Johan Arvid Andersson, f. 27/12 1895 i Råmsbyn, gift 6/11 1926, död 14/12 1968

Hustru: Aina Maria Jansson, f. 7/6 1903 i Ställberget, död 18/5 1933

Hustru 2: *Signe* Maria Häll, f. 25/6 1914 i Sunnansjö, gift 11/12 1938, död 19/8 2008 i Sunnansjö

Barn: Eva Marianne, f. 7/11 1928 i Ställberget, gm Alvar Eriksson, se dito
2:a giftet: Ulla Margareta, f. 10/5 1943 i dito

BRANDTS.

Skomakaren J.F. Brandts änka, (änka 27/10 1908), inflyttad 12/1 1912

Hustrun Matilda Jordansson, f. 13/3 1841 i Ramsberg, död 15/7 1926

Barn: Anna Matilda, f. 19/8 1873 i Fors, gm Carl Erik Jansson ovan
Erik Reinhold, f. 11/7 1877 ibm, se nedan
Axel Arvid, f. 7/3 1882 ibm, se nedan

Skomakaren

Erik Reinhold Brandt, f. 11/7 1877 i Fors, Sörmland, död 2/12 1960

Ogift

Livförsäkringsinspektören

Axel Arvid Brandt, f. 7/3 1882 i Fors, Sörmland, gift 23/6 1908, död 5/12 1932

Hustru: Axelina Teolinda Eriksson, f. 7/6 1884 i Hammar, Örebro, död 8/5 1946

Barn: Karl Axel Boris, f. 21/10 1909 i S:t Nicolai, Sörmland
Bengt Arvid Bruno, f. 5/11 1913 i dito, se nedan
Bengt Torleif, f. 24/3 1917 i dito, se under Östmans nedan
Barbro Lilian, f. 19/6 1925 i Ställberget, gm Nils Erik Lundqvist

Anm. Familjen inflyttad 26/6 1923 till Ställberget, sedan till Gärdsveden 1926 och slutligen till nybyggd fastiget på Ställberget 1936.

Sågverksarbetaren

Bruno Brandt, f. 5/11 1913 i S:t Nicolai, gift 19/7 1941, död 30/7 1984

Hustru: Anna Margareta Elisabet Höglund, f. 16/2 1914 i Hybo, Ljusdal

Barn: Ingrid Ragnhild Elisabet, f. 10/6 1944 i Ställberget
Eva Margareta, f. 10/9 1948 i dito. G.m. Nils Jisfält

ÖSTMANS - BRANDTS.

Träarbetaren

Johan Axel Jacobsson, f. 12/7 1863 i Ställberget, gift 24/5 1909, död 19/4 1933

Hustru: Erika Augusta Västlund, f. 5/10 1858 i Stora Tuna, död 13/5 1929

Barnlösa.

Skogarbetaren

Petter Pettersson Östman, f. 2/5 1876 i Ufberget, till Västansjö 1947, död 26/9 1959

Ogift.

Gården förvärvad av Bengt Brandt, se nedan

Sågverksförmannen

Bengt Brandt, f. 24/3 1917 i S:t Nicolai, Sörmland, gift 15/3 1941, död 3/6 1993

Hustru: Karin Ingrid Andersson, f. 5/1 1918 i Ytterhogdal, död 22/9 2000

Barn: Ingrid *Monika*, f. 22/5 1941 i Gärdsveden
Gertrud *Anita*, f. 1/9 1942 i dito
Karin *Gunnel*, f. 22/11 1954 i Ställberget

STENKAROTTEN OCH TUDDUS.

Nybyggaren och skomakaren, Kok

Jacob Erik Persson, f. 29/1 1832 i Sköttänge, gift 27/5 1859

Familjen till

Hustru: Johanna Fredrika Persdotter, f. 13/4 1834 i Kyrkbyn

Laxsjön 8/12 1902

Barn: Erik Ludvig, f. 2/12 1859 i Holen

Johanna Bernhardina, f. 22/4 1861 ibm

Johan Axel, f. 12/7 1863 i Ställberget, se ovan

Anna Lovisa, f. 28/10 1865 i Sköttänge, se under Ställbacken, Sköttänge

Carl Jacob, f. 8/11 1869 ibm

Albertina, f. 1/9 1873 ibm, gm Anders-Nils Jan Petter Jansson i Saxhyttan

Hilma Kristina, f. 1/1 1876 ibm

Nybyggaren, Nylands eller Per Görs

Anders Persson, f. 10/2 1818 i Saxhyttan, gift 12/7 1845, död 15/5 1896 på Ställberget

Hustru: Lisa Olsdotter, f. 9/8 1820 i Östanbjörka, död 16/6 1911

Barn; Stina Lisa, f. 1/6 1862 i Saxhyttan, se nedan

Skräddaren

Lars Johan Pettersson, f. 6/2 1864 i Skattlösberg, gift 19/11 1891,

Till Gustafs

Hustru: Stina Lisa Andersson, f. 1/6 1862 i Saxhyttan

6/11 1893

F.d. rättaren

Per Ersson, f. 10/11 1835 i Täppan, gift 20/2 1858, död 9/7 1900

Infl. från Pärby

Barn: Hilda Regina Granbäck, f. 7/6 1877 i Pärby

19/11 1891

Elin Elisabet Granbäck, f. 10/2 1882 ibm

Jan Erik Larsson, f. 5/7 1839 i Grangärde, död 29/7 1928

Hushållerskan Johanna Persdotter, f. 26/2 1829 i Norrbo, utflyttad

Karl Vilhelm Jansson, f. 8/4 1892

Karl Erik Wenzelius, f. 23/9 1875 i Söderbärke, gift 22/4 1905

Familjen utflyttad

Hustru: Klara Sofia Danielsson, f. 11/8 1871 i Östersaxen

Barn: Anna Sofia, f. 17/1 1894 (hennes)

Karin, f. 22/2 1900 (hennes från förra äktenskapet)

Karl Lars, f. 28/10 1904

Johanna Karolina Karlsson, f. 3/11 1863 i Ljusnarsberg, död 16/3 1950 i Nyhammar.

Sonen, jordarbetaren, Tuddu

Ernfrid Emanuel Karlsson, f. 11/3 1893 i Pärby, gift 2/2 1922, död 11/6 1965

Hustru: Hilma Elisabet Gustafsson, f. 12/12 1890 i Grängesberg, död 14/1 1959

Barn: Assar Elias, f. 31/10 1919 i Stockholm, tvilling

Kurt Elis, f. 31/10 1919 i dito. tvilling

Eskil Emanuel, f. 30/4 1922 i Ställberget, se Tuddu Eskils nedan

Anm. Familjen till nybyggd fastighet i sydligaste delen av byn 1937. Stenkarotten omkring 1950

SJUL - STIGS.

Chauffören

Stig Olof Helmer Jansson, f. 29/7 1927 i Långmyra, gift 20/9 1952, död 16/12 1995

Hustru: *Maila Sofia Kauppi*, f. 22/12 1928 i Karungi, Finland

Barn: *Britt Ingrid Anneli*, f. 9/10 1952 i Saxhyttan

Doris Elisabet, f. 1/8 1954 i Grangärde

Mona Kristina, f. 28/7 1956 i dito

Kerstin Karina, f. 24/7 1964 i Ställberget

Anm. Familjen inflyttad till nybyggd fastighet på Ställberget 1958.

FINNTORPS - JOHANS ELLER ERNFRIDS.

Arbetaren och nybyggaren

Per Johan Andersson, f. 21/10 1838 i Finntorpet, gift 26/12 1863, död 7/12 1897

Hustru: *Johanna Ersdotter*, f. 19/1 1839 i Sköttänge, död 31/12 1898

Barn: *Clara Sofia*, f. 12/8 1864 i Finntorpet. Se nedan

Johanna Vilhelmina, f. 30/1 1868 i Sköttänge, död 3/8 1873

Carl Johan, f. 17/9 1871 ibm. död 12/1 1874

Johanna Vilhelmina, f. 6/9 1874 ibm

Maria Christina, f. 4/3 1878 ibm. död 20/1 1883

Karl Ernfrid, f. 27/1 1886 i Ställberget, se nedan

Hemmansägaren och skomakaren

Anders Gustaf Jansson, f. 14/1 1870 i Sköttänge, gift 23/5 1895, död 1/1 1914

Hustru: *Clara Sofia Pettersson*, f. 12/8 1864 i Finntorpet, död 8/5 1932

Fosterdottern *Sally Katarina Larsson*, f. 10/3 1907 i Söderala

Hemmansägaren

Ernfrid Pettersson, f. 27/1 1886 i Ställberget, gift 24/5 1919, död 8/8 1973

Hustru: *Hanna Eriksson*, f. 14/12 1890 i Norrbärke, död 11/3 1969

Barn, *Anna Margareta*, f. 9/7 1919 i Ställberget, gift till Flen, Floda

Erik Åke Bertil, f. 4/4 1921 i dito

Karin Birgitta, f. 20/5 1922 ibm. G.m. Elov Persson från Roskänge

Barbro Elisabet, f. 15/2 1927 i dito

Ingrid Maria, f. 21/4 1931 i dito

Anm. *Hanna Eriksson* ovan var dotter till Fröjdbergs *Erik Ersson*, nybyggare på Ställbacken.

ANDERS-MATTS ELLER STENSLUND.

Hemmansägaren och snickaren

Anders Mattsson, f. 11/7 1835 i Norrbo, gift 1866 och 1883, död 12/2 1920

Hustru: *Anna Stina Ersdotter*, f. 1/12 1835 i Sköttänge, gift 3/11 1866, död 19/1 1878

Hustru: *Sara Stina Andersdotter*, f. 26/9 1841 i Laxsjön, gift 4/2 1883, död 16/11 1920

Barn: *Anders Gustaf*, f. 15/2 1868 i Saxhyttan. Se nedan

Carl Erik, f. 24/12 1874 ibm. död 3/6 1878

Johan Alfred, f. 15/8 1877 ibm. död 26/5 1878

Handlanden, Anders Mats

Anders *Gustaf* Andersson, f. 15/2 1868 i Saxhyttan, gift 6/6 1897, död 2/3 1943

Hustru: Sara Stina Jansson, f. 11/3 1863 i Sköttänge, död 16/4 1926

Barn: *Rut* Kristina, f. 18/4 1898 i Ställberget

Gustaf Sigfrid, f. 16/9 1900 i dito, se nedan

Johan Ingvar, f. 10/4 1903 i dito, se nedan

Erik Artur, f. 16/11 1908 i dito, köpman i Stockholm

Verkstadsägaren

Ingvar Andersson, f. 10/4 1903 i Ställberget, gift 18/11 1941, död 7/6 1952

Hustru: Lydia Margareta Josefina Josefsson, f. 20/6 1899 i Stora Tuna, död 14/9 1973

Barnlösa.

Köpmannen

Sigfrid Andersson, f. 16/9 1900 i Ställberget, gift 8/10 1927, död 18/1 1978

Hustru: *Alma* Karolina Höglund, f. 2/5 1904 i Hybo, Ljusdal

Barn: *Gunnel* Ingegerd, f. 27/2 1930 i Ställberget, se nedan

Fosterdotter *Leila Anneli* Saarinen, f. 3/9 1939 i Viiala, Finland

Bibliotekarien

Ensio Veikko Verner Hutter, f. 15/2 1923 i Järvisvaari, gift 23/6 1950

Hustru: *Gunnel* Sigfridsson, f. 27/2 1930 i Ställberget

Barn: *Anita* Laine, f. 5/1 1952 i Ställberget

Mats Thomas, f. 8/1 1956 i dito

Ulf Kenneth, f. 22/6 1957 i dito

Anm. Ingvar Andersson till nybyggd fastighet på Ställberget 1938. Sigfrid och *Alma* Andersson med Ensio och *Gunnel* Hutter till nybyggd fastighet på Ställberget 1954.

Köpmannen

John Enok Henriksson, f. 29/3 1917 i Fryksände, Värmland, gift 21/10 1939,

Hustru: *Brita* Ingrid Hultberg, f. 7/10 1919 i Fryksände

Barn: *Bengt Åke*, f. 9/11 1940 i Fryksände

Nils Gunnar Ove, f. 3/2 1943 ibm

John Ingvar, f. 14/9 1945 ibm

Karl Erik, f. 23/1 1949 i Östmark

Karin Ingrid, f. 15/9 1960 i Grangärde

Anm. Familjen inflyttad från Älvdalen 1954. Utflyttad till Fryksände 1968. *John* Henriksson avliden i Torsby den 25/8 1980. Ingvar Henriksson, född 1945, blev chef för Kultur- och Fritidsnämnden i Ludvika.

SKRÄDDARNS ELLER ERIKSBERG.

Skräddaren Erik Anderssons i Sköttänge änka

Hustrun *Anna Greta* Andersdotter, f. 23/12 1837 i Kvarngärde, död 23/5 1910

Sonen Carl Erik, f. 24/8 1864 i Sköttänge, se nedan

Skräddaren

Carl Erik Eriksson, f. 24/8 1864 i Sköttänge, gift 29/3 1891, död 2/1 1951

Hustru: Mina Eriksson, f. 26/7 1863 i Östersaxen, död 26/6 1928

Barn: Karl *Hjalmar*, f. 13/7 1891 i Sköttänge. Till Falun

Inneboende.

Muraren, Lahr

Erik Andersson, f. 14/2 1872 i Leksand, gift 20/4 1908 Familjen inflyttad

Hustru: Vilhelmina Gustafsson, f. 14/4 1885 i Östersaxen 5/11 1915.

Barn: *Ingrid* Vilhelmina, f. 31/5 1908 i Östersaxen Till Östersaxen

Maria Elisabet, f. 19/3 1912 i dito död 4/2 1919 12/2 1921

Märta Kristina, f. 25/9 1916 i Ställberget

Gunborg Linnéa, f. 3/3 1920 i dito

Slaktaren

Karl Bernhard Wennerström, f. 2/12 1881 i Norberg, gift 31/12 1915

Hustru: Elfrida Augusta Kihlström, f. 12/1 1890 i Skinnskatteberg

Barn: Karl Gustaf Folke, f. 29/6 1916 i Norrbo

Vera Linnéa, f. 31/7 1917 i dito

Anm. Familjen inflyttad från Norrbo 1923. Till Roskänge 1928

Eriksberg 1950 förvärvat av Rickard Boström.

Målmästaren

Rickard Valentin Boström, f. 29/1 1919 på Lillheden, gift 30/8 1942, död 18/8 1998

Hustru: Gulli Rosengren, f. 9/9 1920 i Ljusnarsberg, död 30/8 1992

Barn: Hans Rickard, f. 5/6 1943

Per Olof, f. 16/9 1953

LINDKVISTS – STURE LARSSONS.

Stenhuggaren

Karl August Lindkvist, f. 12/9 1870 i Nye, Jönköping, gift 5/11 1903, död 3/7 1936

Hustru: Sara Stina Andersson, f. 21/1 1875 i Täppan, död 16/9 1965 i Västansjö

Barn: Karl Gustaf Bernhard, f. 13/8 1901 i Ställberget, se nedan

Anna Emilia, f. 23/1 1905 ibm

Greta Elvira, f. 27/8 1909 ibm. Se nedan

Stenarbetaren

Karl Lindkvist, f. 13/8 1901 i Ställberget, gift 27/11 1932, död 7/10 1947

Hustru: Elvie Augusta Lundgren, f. 12/7 1909 i Ore, omgift till Hästberget

Barn: Marianne Elisabet, f. 9/7 1933 i Ställberget, se nedan

Carl *Lennart*, f. 9/5 1942 ibm

Snickaren

Gustaf Valdemar Berg, f. 27/4 1911 i Botberget, gift 20/9 1940, till Västansjö 1945

Hustru: Greta Lindkvist, f. 27/8 1909 i Ställberget, död 6/5 1945

Barnlösa.

Skötaren

Lars Gunnar Jansson, f. 25/2 1927 i Norrbärke, gift 22/7 1950,
Hustru: Marianne Lindkvist, f. 9/7 1933 i Ställberget
Barn: Mona Elisabet, f. 29/10 1950 i Ställberget
 Lars Olof, f. 29/7 1954 i dito

Anm. Familjen utflyttad till Saxdalen. Gården förvärvad av Sture och Ragnhild Larsson.

Trällsarbetaren, senare skinnskräddaren

Sten *Sture* Larsson, f. 23/7 1921 i Laxsjön, gift 30/6 1951, död 2/9 1979
Hustru: *Ragnhild* Helena Eriksson, f. 9/4 1927 i Stora Tuna, död 3/5 1998
Barnlösa.

Anm. Sture Larsson var fosterson till maskinisten vid Pärby, Einar Jansson. Efter Sture Larssons
frånfalle blev Ragnhild sambo med Anders Olin.

ORTMANS - NYRÉNS.

Arbetaren

Vilhelm Reinhold Ortman, f. 30/3 1864 i Bjuråker, död 22/10 1939.
Ogift

Anm. Inflyttad till Ställberget den 16/9 1909

Kronojägaren

Karl Danielsson Källström, f. 8/9 1868 i Östersaxen
Ogift

Skogsarbetaren

Karl Rickard Karlström, f. 26/6 1913 i Stora Tuna,
Ogift

Anm. Utflyttad till Kullen 1946. Gården förvärvades av Inge och Emmy Nyrén, inflyttade från
Gärdsveden den 4/11 1954.

Vägarbetaren

Inge Nyrén, f. 11/12 1920 på Lillheden, gift 4/10 1947, död 10/6 1995,
Hustru: *Emmy* Ingegerd Igel, f. 3/6 1923 i Norr Västansjö
Barn: *Vanja* Irene, f. 26/6 1947 i Gärdsveden
 Dan Christer, f. 5/9 1957 i Ställberget

GAMMELGÅRDS - JAN ERIKS.

Skogsarbetaren, Gammelgårds

Jan Erik Karlsson, f. 2/3 1865 i Brynberget, gift 13/4 1895, död 9/9 1927

Hustru: Johanna Maria Jansson, f. 19/11 1870 i Saxhyttan, död 9/10 1952

Barn: Karl *Gustaf*, f. 7/6 1893 i Saxhyttan (hennes)
Nanny Maria, f. 16/12 1895 i dito, gift Stark
Edit Elisabet, f. 25/11 1897 i dito
Erik Edvard, f. 9/12 1899 i dito, till Stakheden
Rickard Emanuel, f. 7/2 1902 i dito, se nedan
Karl Einar, f. 20/5 1904 i Ställberget, se nedan
Anna Sofia, f. 22/9 1904 i dito
Karl *Alfred*, f. 11/1 1909 ibm
Nils Valdemar, f. 31/8 1912 i dito
Stina Linnéa, f. 26/1 1915 i dito

Skogarbetaren

Karl Einar Jansson, f. 20/5 1904 i Ställberget, gift 27/7 1929

Familjen till
Norrbärke 1937

Hustru: Anny Emilia Danielsson, f. 3/1 1909 i Abborrberg

Barn. Dagny Birgitta, f. 9/6 1931 i Ställberget
Anna Maria, f. 29/7 1933 i dito
Sonja Margareta, f. 19/5 1936 i dito

Skogsarbetaren

Rickard Jansson, f. 7/2 1902 i Saxhyttan, gift 3/9 1932

Hustru: Emma Kristina Berg, f. 29/7 1911 i Järbo

Barn: Maj Ingegerd, f. 25/5 1932 i Ställberget
Solveig Margareta, f. 18/4 1938 i dito, gift Ivarsson, Gärdsveden
Bo Torbjörn, f. 14/4 1943 ibm
Eva Gunilla, f. 14/8 1945 ibm
Bill Göran, f. 16/4 1948 i Saxhyttan. bosatt i Hästberget

Anm. Familjen utflyttad till Saxhyttan år 1945 och sedermera till Gärdsveden.

Utköraren

Per Gösta Persson, f. 20/7 1914 i Amsberg, gift 14/12 1946

Hustru: Ingeborg Birgitta Svensson, f. 9/4 1922 i Sandbacken

Barn: Birgitta, f. 15/4 1947

Anm. Familjen inflyttad år 1953. Utflyttad till Grängesberg år 1963

Sköterskan

Anna Maria Svensson-Rehnberg, f. 23/9 1911 i Arvidsjaur, gift 16/11 1946

Barn: Karl Roland Valter, f. 14/2 1947 i Västra Tunhem
Maria Linnéa, f. 7/7 1949 i Nacka

Anm. Familjen utflyttad 1969.

Ny ägare blev familjen Erik Jansson, senare inflyttad till nybyggd villa, se nedan

ERIK JANSSONS.

Sågverksarbetaren

Erik Alf Jansson, f. 22/4 1932 i Sjonhem, Gotland, gift 1/8 1953

Hustru: *Sanni Esteri Pajala*, f. 9/12 1929 i Isokyra, Finland

Barn: *Sven Erik*, f. 12/9 1953
 Sven Olof, f. 18/3 1956

GRANLUNDS.

Järnarbetaren, Grufmans

Per August Granlund, f. 22/7 1871 i Hyttriset, gift 4/4 1896, död 16/7 1947

Hustru: *Johanna Kristina Andersson*, f. 14/1 1874 i Östersaxen, död 18/3 1944

Barn; *Hilma Kristina*, f. 16/9 1896 i Gärdsveden, gm. *Enar Jansson*, Pärլby
 Alma Sofia, f. 19/12 1899 i Pärլby
 Elin Elisabet, f. 25/41 1903 i Ställberget
 Sven August, f. 8/8 1907 i dito, se nedan
 Per Elis, f. 17/6 1913 i dito, se nedan
 Rut Katarina, f. 28/8 1915 i dito

Vägarbetaren

Sven Granlund, f. 8/8 1907 i Ställberget, död 25/4 1953

Ogift

Vägarbetaren

Elis Granlund, f. 17/6 1913 i Ställberget, gift 19/7 1952, död 27/5 1998

Hustru: *Vera Emilia Karlsson*, f. 24/10 1920 i Ludvika, (änka 29/8 1947), död 2/12 2002

Barn: *Sven Uno Karlsson*, f. 1/7 1941 (hennes från tidigare äktenskap)

VIKSTRÖMS.

Skogsarbetaren

Erik Valfrid Vikström, f. 12/5 1906 i Norra Norrbo, gift 21/9 1929, död 1/7 1975

Hustru: *Signe Kristina Kristiansson*, f. 6/2 1910 i Östmark, Värmland, död 29/9 1946

Barn: *Erik Helge*, f. 26/2 1930. Affärsinnehavare på Ställberget

SKOLHUSET.

Folkskolläraren

Adolf Andersson, f. 17/5 1854 i Ljungåsen, gift 4/7 1882,

Hustru: *Augusta Scherp*, f. 4/11 1868 i Hyttriset,

Barn: *Anders*, f. 28/5 1883 i Jänsen
 Gustaf, f. 8/12 1885 i Skattlösberg
 Daniel, f. 6/4 1888 ibm, författaren *Dan Andersson*
 Simon, f. 10/8 1890 ibm
 Anna, f. 15/5 1899 ibm

Anm. Tjänstgjorde höstterminen 1909.

Folkskolläraren

Carl Robert Ceder, f. 10/4 1889 i Ytterlännäs, Västernorrlands län, (ogift men sedermera gift)

Anm. Tjänstgjorde vårterminen 1910.

Folkskolläraren, (tillträdde höstterminen 1910)

Knut Teodor Östling, f. 22/4 1876 i Holt, Norge, gift 14/8 1910 Till Nyhammar

Hustru: Elin Maria Andersson, f. 25/5 1878 i Kopparberg 1938

Barn: Lars, f. 11/12 1911 i Ställberget, Kyrkoherde i Gagnef

Karl Janne, f. 24/2 1913 ibm

Maja Elisabet, f. 16/5 1916 ibm

Anm. Skolhuset förvärvat av Herman Larsson.

Hemmansägaren

Karl Gustaf *Herman* Larsson, f. 12/5 1895 i Lidingö, gift 11/12 1920, död 18/8 1953

Hustru: *Ida* Matilda Pettersson, f. 3/5 1895 i Hästberget, död 12/2 1943 i Gärdsveden

Fostersonen Karl *Rickard* Karlström, f. 26/6 1913 i Stora Tuna, se ovan.

Anm. Inflyttad från Gärdsveden 9/12 1943.

Karl Albin Berglunds änka

Hustrun Maria Kristina Persson, f. 7/5 1877 i Roskänge, gift 20/2 1909,

änka 10/4 1942, död 10/7 1949

Dottern Elin Valborg *Linnéa*, f. 1/7 1921 i Långmyra, se nedan

Skogsarbetaren

Sigvard Emanuel Jacobsson, f. 18/5 1913 i Hängenbodarna, flyttat till Kullen

Hustru: *Linnéa* Berglund, f. 1/7 1921 i Långmyra

Barn: Lars Gunnar Berglund, f. 5/5 1947 i Ställberget, se nedan

Sågverksförman

Lars Gunnar Berglund, f. 5/5 1947 i Ställberget,

Hustru: *Maud* Ingrid Berglund, f. 30/10 1943 i Bromma,

Anm. Lars Gunnar och Maud Berglund utflyttade till Västansjö.

F.d. gjutaren

Oskar Grönberg, f. 3/5 1882 i Gäfvunda, gift 2/11 1907, död 14/4 1955

Hustru: Johanna *Elisabet* Ringström, f. 23/1 1884 i Torsåker, död 15/10 1954

Skogvaktaren

Ture Evald Nylund, f. 28/4 1891 i Örebro Län, gift 7/4 1921, död 27/7 1958

Hustru: *Edit* Elisabet Andersson, f. 12/4 1899 i Malingsbo, till Ekshärad 10/11 1967

Barn: *Tor* Evald, f. 12/4 1927 i Kybäcksheden

MÅLAR - HELMERS.

Målaren

Helmer Gustafsson, f. 13/10 1892 i Lönnfallet, gift 23/5 1920, död 23/1 1939

Hustru: Anna *Maria* Öst, f. 8/12 1895 i Mockfjärd, till Mockfjärd 1946

Barn: Sven *Tore* Helmer, f. 2/8 1921 i Mockfjärd
Karin *Ingrid* Maria, f. 11/6 1928 i Saxhyttan
Anna *Majlis*, f. 20/7 1933 i Ställberget

Anm. Familjen inflyttad från Saxhyttan den 27/11 1930, Maria Gustafsson död den 18/3 1989 i Ludvika.

F.d. handlanden

Karl Hugo Boström, f. 18/8 1877 i Skallersta, Örebro, gift 16/2 1905, död 14/10 1963

Hustru: Frida Sundström, f. 30/3 1880 i Säfsnäs, död 2/2 1954

Inflyttade från Säfsnäs 23/8 1946

Anm. Fastigheten förvärvades av Harald Saxton omkring år 1965 Familjen var bosatt i Stockholm och utnyttjade gården på Ställberget som fritidshus. Harald Saxton var son till riksdagsmannen Jan Petter Jansson i Saxhyttan.

Bankkamrer

Johan Harald Saxton, f. 17/2 1890 i Saxhyttan, gift 12/9 1947, död 30/9 1977 i Stockholm

Hustru: Ulla Saxton, f. 17/10 1910 i Marstrand, död 22/5 1999 i Stockholm

Barn: Elsa Maria Anne, f. 17/2 1950 i Katarina, gift Unge, bosatt i Sunnansjö
Ulla-Brita, f. 4/8 1954 i dito

Civilingenjör

Elof Albin Börje Højding, f. 30/8 1908 i Gällivare, gift 17/9 1932, död 13/3 1991

Hustru. Berta Alfrida Højding, f. 17/9 1907 i Sköldinge, Södermanland, död 20/10 2001

ALVAR ERIKSSONS.

Handlanden, senare jordbruksarbetaren.

Alvar Andreas Eriksson, f. 5/6 1926 i Rogsta, gift 21/9 1946, död 20/12 1983

Hustru: Eva Marianne Arvidsson, f. 7/11 1928 i Ställberget

Barn: Bo Christer, f. 19/12 1946 i Gärdsveden
Aina Eva-Britt, f. 2/9 1949 ibm
Eva Ann-Christin Marianne, f. 3/5 1960 i Ställberget

TUDDU – ESKIL KARLSSONS.

Verkstadsarbetaren, Tuddu

Eskil Karlsson, f. 30/4 1922 i Ställberget, gift 24/9 1949

Hustru: Cerla Oksenhendler, f. 29/5 1921 i Lodz, Polen

Barn: Margareta, f. 21/3 1950 i Ställberget
Leif Håkan, f. 16/4 1953 i dito

Anm. Familjen utflyttad till Ludvika år 1970. Fastigheten förvärvad av Hugo Ljunggren.

F.d. folkskolläraren

Hugo Ernst Ljunggren, f. 9/12 1904 i Stensbo, gift 24/12 1927, död 11/9 1984

Hustru: *Nanna Linnéa Andersson*, f. 10/10 1908 i Värmland, död 12/12 1976

KILÅS – AUGUST LARSSONS.

Maskinisten och hemmansägaren, Kilås

Karl August Larsson, f. 14/5 1884 i Kilåsen, gift 4/3 1911, död 19/2 1955

Hustru: Edit Maria Brask, f. 4/8 1889 i Nyhammar, död 21/6 1957

Barn: Greta, f. 3/7 1911 i Ställberget, se nedan

Gunnar Martin, f. 10/11 1914 i dito

Maja Kristina, f. 3/5 1917 i dito

Översköterskan

Greta Kilås, f. 3/7 1911 i Ställberget

Ogift

Översköterskan

Maja Kilås, f. 3/5 1917 i Ställberget

Ogift

Anm. Systrarna Greta och Maja Kilås utflyttade till Nyhammar. Gården förvärvad av Mats och Antoinette Räms.

PELLAS ADOLF ANDERSSONS.

Pellas

Adolf Andersson, f. 14/2 1864 i Saxhyttan. Till Pärby, död 10/4 1949 i Sunnansjö

Ogift

Systemen, Lars Fredrik Larssons i Gärdsveden änka

Hustrun Johanna Sofia Andersson, f. 17/7 1868 i Saxhyttan, död 5/5 1942

Hushållerskan

Matilda Alexandersson, f. 10/4 1877 i Norge

Barn; Oliver Karlsson, f. 28/2 1905 i Elverum

Teresia Konstantina, f. 14/2 1910 i Transtrand

Bror Johan Alexander, f. 8/9 1912 i Hedesunda

Hildegard Olivia, f. 4/3 1915 i Vendel, Uppsala

Ragna Lavinia, f. 7/12 1917 i dito

Anm. Gården förvärvad av Folke och Vera Andersson och därefter av Bertil Räms samt Slutligen av David Jisfält.

STORSKIFTET. 1811 - 1812 - 1813.

BESUTTENHETEN LITT H. PÄRLBY.

Ägs av E.O. Åkerblad. Äger enligt hävdeskrivningen 9 tunnland, 1, 398 kappland reducerad jord.

Nr 89 Husplatsen, trädgården, åker och slog i Oxmyran och slog i Björnsmyran.
Erhållit nr 166 Oxmyran, Björnsmyran, Kilen, åker och husplats

BESUTTENHETEN LITT Y. SKÖTTÄNGE.

Ägs av 27 änkan Anna Ersdotter, 10 kappland
28 Kihl Jan Andersson 1 tunnland 30,23 kappland
29 Erik Jansson 9,668 kappland
30 Erik Erssons änka 1 tunnland 10 kappland
31 Lars Jansson 10,419 kappland, Knuts Erik Larsson 12,763 kappland
Utgörande tillsammans 4 tunnland 9,590 kappland reducerad jord
Undfått följande ägor: 167 Sköttängs Hagen, åker och husplats
128 Husplatsen, 134 Dito, 143 Dito

BESUTTENHETEN LITT W. STÄLLBERGET.

Ägs av Anders Mattsson och innehåller 7 tunnland 2,924 kappland reducerad jord
Östmyråkern, Foskmyran, Nybrokärret
Nr E 174 Gårdsplatsen, Bondas änge, Salmons Hage
Erhållit nr 94, Nybrokärret, åker och husplats

LAGA SKIFTET. 1866 - 1876.

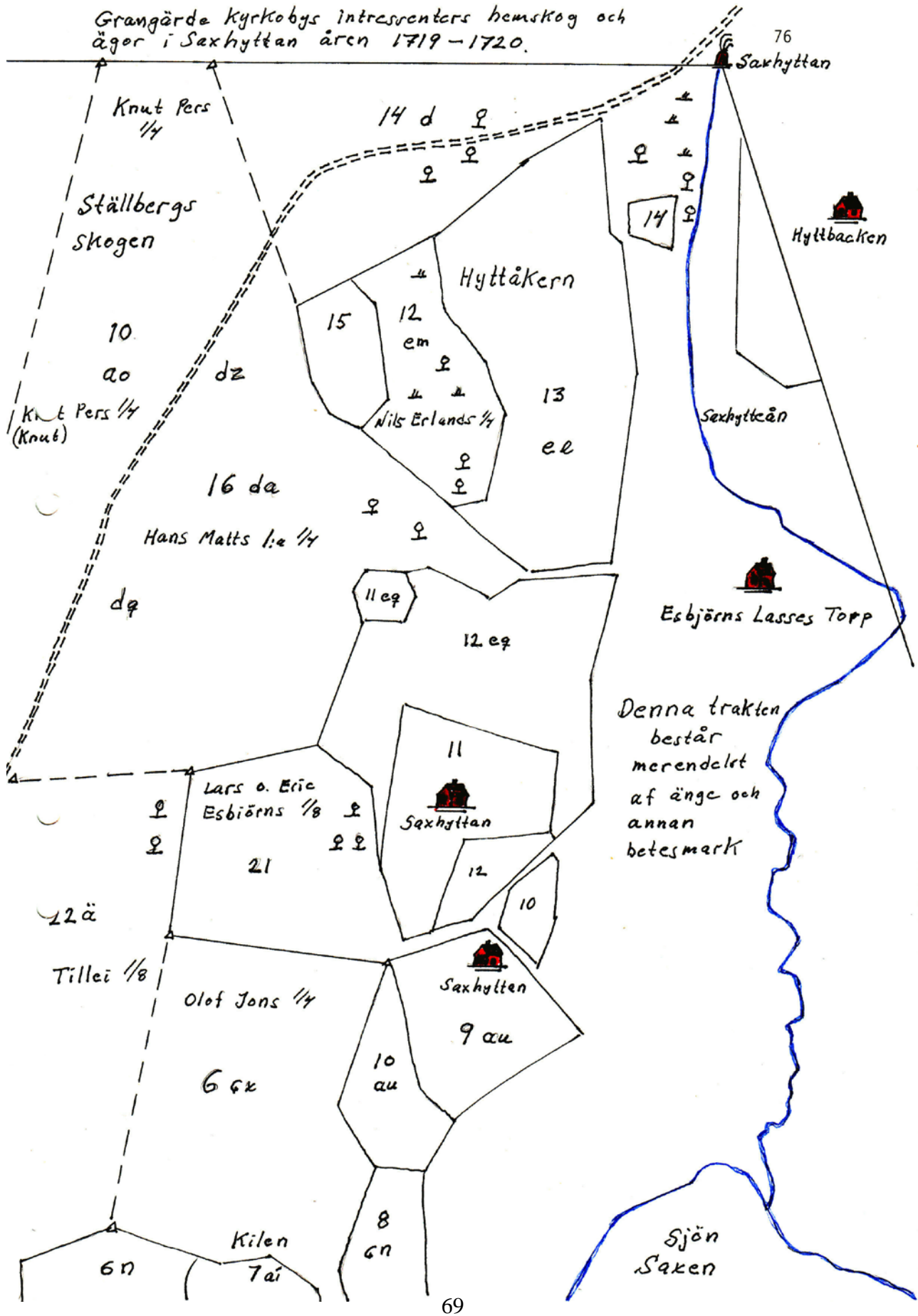
1 R Nr 4827 Anders Jansson, Ställberget
1 Of Nr 4559 Jacob Persson, Ställberget
1 O Nr 4564 Per Ersson, Sköttänge
Nr 4566 Jacob Persson, Ställberget

1 Oa och 1 Od Nr 4584 Gemensam tomt, Sköttänge
1 Oc Nr 4669 Post Petter Persson, Sköttänge
1 Od Nr 4671 Dito
1 Oa Nr 4648 Knuts Erik Larssons änka, Sköttänge
1 R Nr 4650 Dito

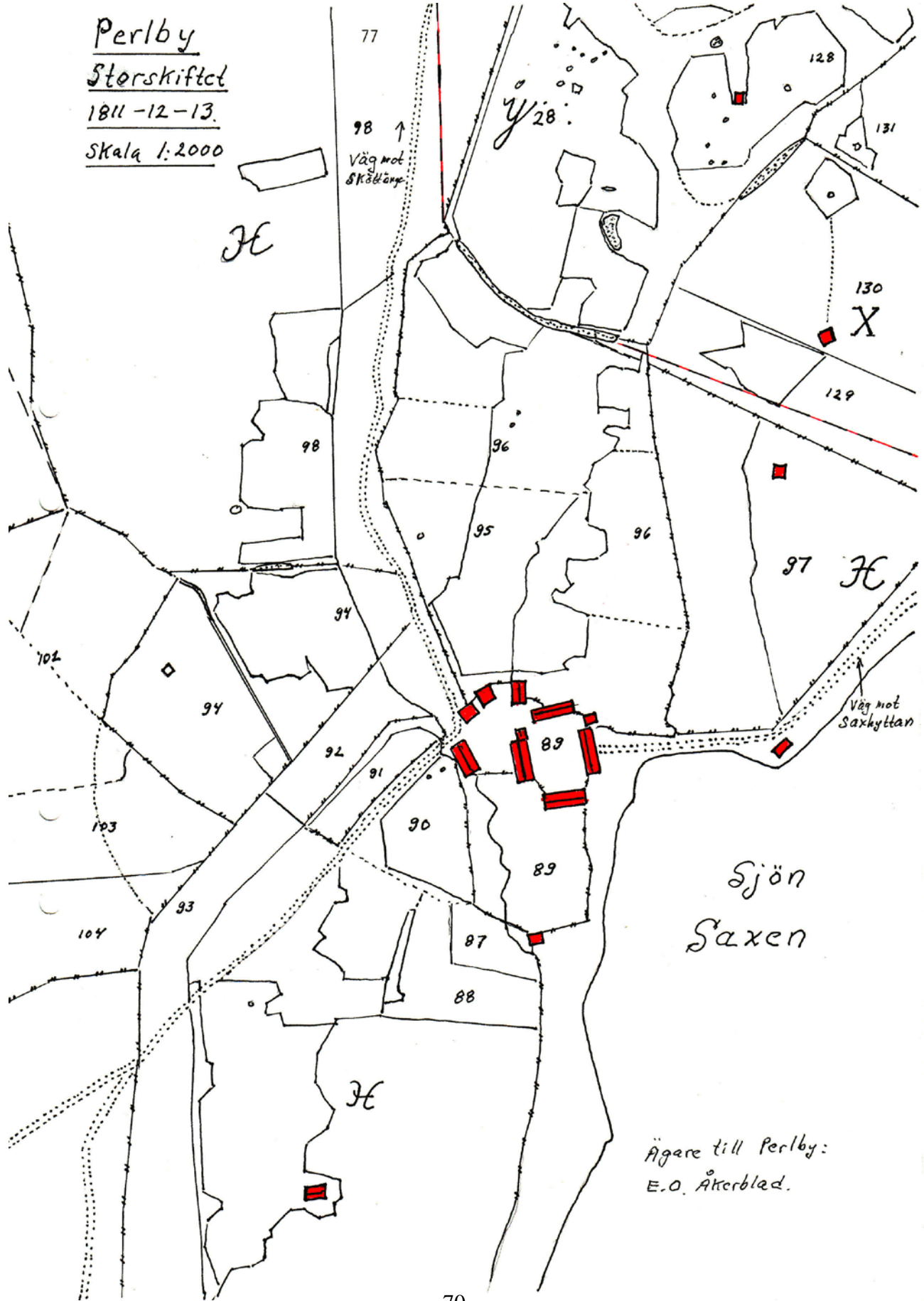
SKOGSDELNING 1823.

Den 1/8 1857. Utdrag av kartabeskrivningen över Saxhytte Hyttelags Hemmansskog, upprättad 1823 av Jacobsson. För Sköttänget: Smed Lars Jansson, Erik Erssons Sterbhus, Knuts Erik Larsson. Erhållit vid skiftet: Hemskogsskiftet Nr 37 Räkenmyran, 38 Räkenheden, 39 dito väster om vägen, 40 dito öster om vägen, 55 Gårdsängen, 82 Kihlkärret, 91 Länsmansänget, 92 Templet, 93 Sandhålet, 31 Stormyran, 50 Fågelmossen, 52 Åkroksfallet, 53 Storstensfallet, 57 Sottjärnmossen, Källtjärnsmyran. (De angivna numren hänсыftar till en skogskarta).

Grangärde kyrkobys intressenters hemskog och ägor i Saxhyttan åren 1719-1720.

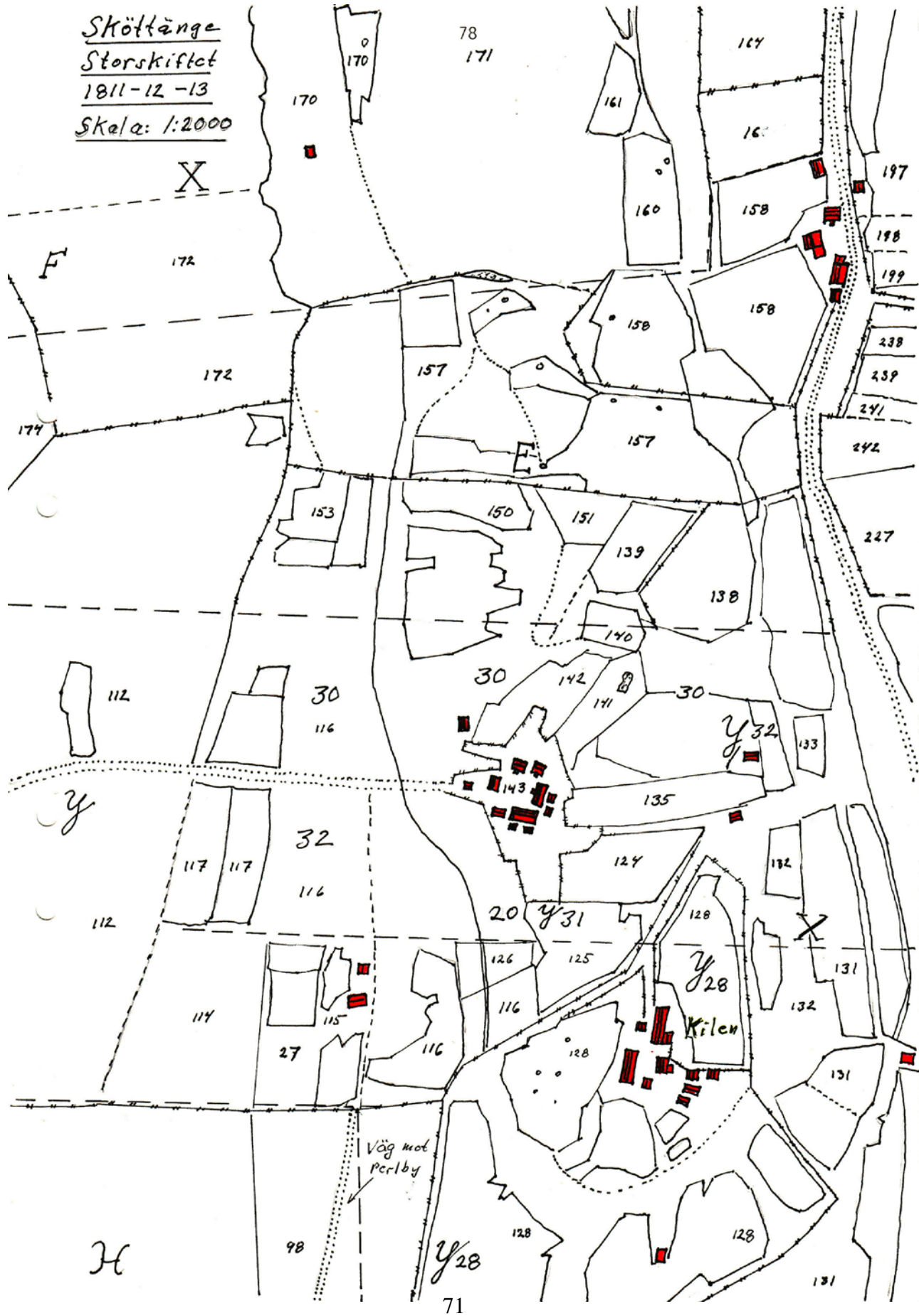

Perlby
Storskiftet
1811-12-13.
Skala 1:2000

Ägare till Perlby:
E.O. Åkerblad.

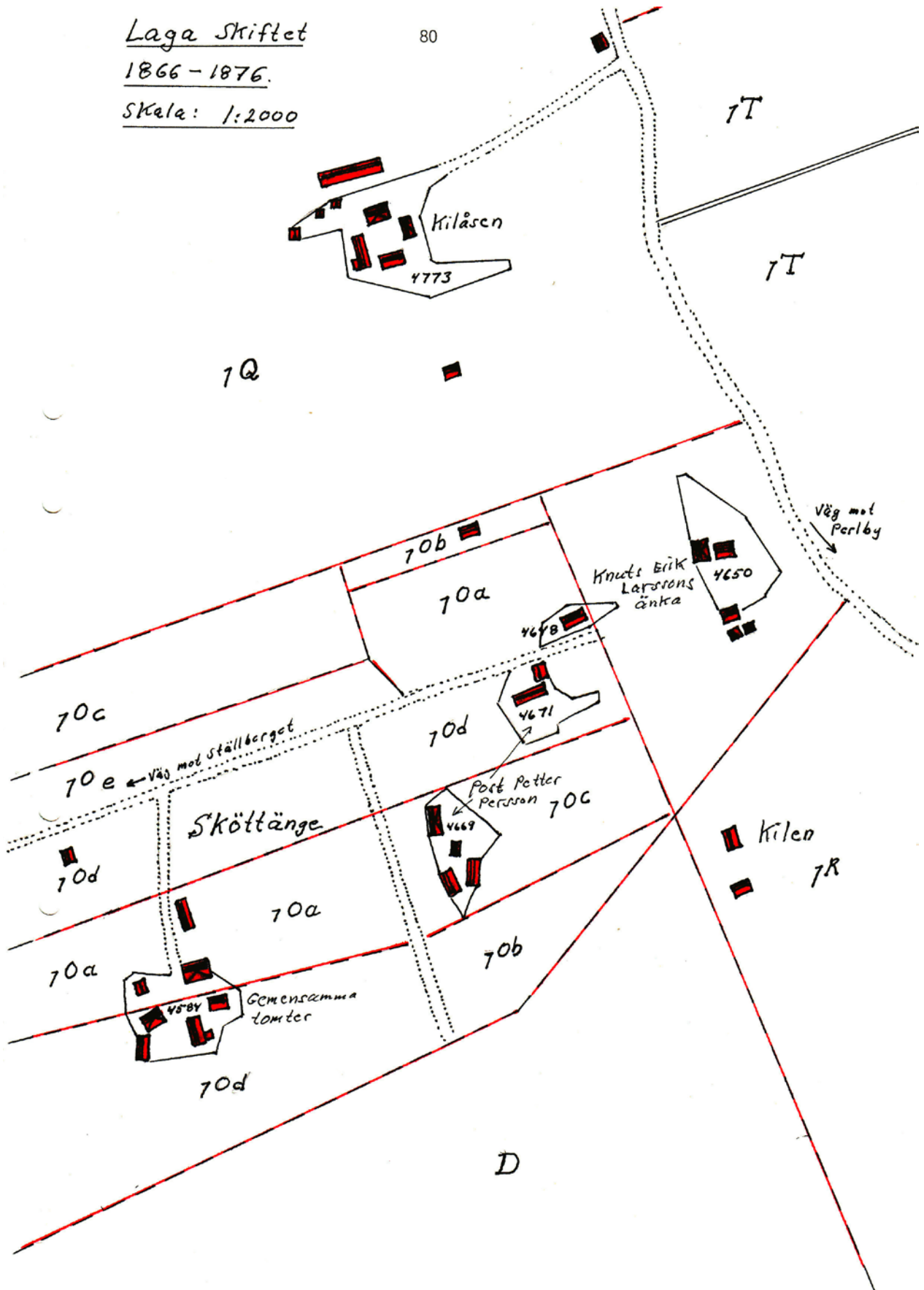
Sköttänge
Storskiftet
1811-12-13
Skala: 1:2000

Laga Skiftet

1866-1876.

Skala: 1:2000

Ställberget.
Laga Skiftet
1866-1876
Skala 1:2000

81

Ställberggården 7B

Ägare:
Anders Jansson

4827

Väg mot Saxhyttan

7Q

Ägare: Kilären

7Q

70c

70c

70e

4559

70f

Ägare: Jacob
Perrson.

Ägare: Per Ersson i Sköttänge

4564

4566

70

Ägare:
Jacob Perrson.

70d

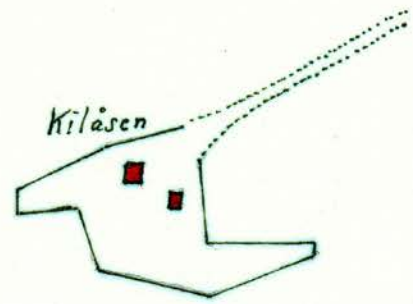
70a

70d

73

Sköttänge 1930
Skala: 1-2000
Bitad av
Kjell Vadfors

82

Mark tillhörande Kilåsen

